

**ZAKON
POSŁUGUJĄCYCH CHORYM
OJCOWIE KAMILIANIE**

***KONSTYTUCJA
I ZARZĄDZENIA OGÓLNE***

ZARZĄDZENIA PROWINCJALNE

**ZAKON
POSŁUGUJĄCYCH CHORYM
OJCOWIE KAMILIANIE**

***KONSTYTUCJA
I ZARZĄDZENIA OGÓLNE***

ZARZĄDZENIA PROWINCJALNE

Tarnowskie Góry 2004

SPIS TREŚCI

PIERWSZA KONSTITUCJA ZAKONU

4

KONSTITUCJA

5

SKRÓTY	5
Część pierwsza	
CHARYZMAT ZAKONU	7
Część druga	
ŻYCIE NASZEJ WSPÓLNOTY	9
Rozdział I	
WSPÓLNOTA	9
Rozdział II	
RADY EWANGELICZNE	10
<i>CZYSTOŚĆ</i>	11
<i>UBÓSTWO</i>	11
<i>POSŁUSZEŃSTWO</i>	12
Rozdział III	
POSŁUGA	13
Rozdział IV	
ŻYCIE DUCHOWE	15
Część trzecia	
FORMACJA	17
<i>DUSZPASTERSTWO POWOŁANIOWE</i>	17
<i>WSKAZANIA OGÓLNE</i>	17
<i>NOWICJAT</i>	18
<i>FORMACJA PO NOWICJACIE</i>	19
<i>WYŁĄCZANIE CZŁONKÓW Z ZAKONU I ICH PONOWNE PRZYJĘCIE</i>	20
Część czwarta	
STRUKTURA ZAKONU	21
Rozdział I	
OSOBY I CZĘŚCI ZAKONU	21
Rozdział II	
PRZEŁOŻENI	22
<i>NORMY PARTYKULARNE</i>	23
Rozdział III	
KAPITUŁY	23
Część piąta	
DOBRA DOCZESNE ZAKONU	25
Część szósta	
OBOWIĄZUJĄCY CHARAKTER KONSTITUCJI	26

ZARZĄDZENIA OGÓLNE

27

ŻYCIE NASZEJ WSPÓLNOTY	27
<i>WSPÓLNOTA (K 15-24)</i>	27
<i>RADY EWANGELICZNE</i>	28
<i>POSŁUGA</i>	28
<i>ŻYCIE DUCHOWE (K 61-69)</i>	30
FORMACJA (K 70 – 88)	30
FORMACJA	30
STRUKTURA ZAKONU	32
Rozdział I	
OSOBY I CZĘŚCI ZAKONU	32
Rozdział II	
PRZEŁOŻENI	33
<i>KONSULTORZY GENERALNI (K 99-101)</i>	34
<i>RADY GENERALNE</i>	34
<i>INNE URZĘDY KURII GENERALNEJ</i>	35
<i>PRZEŁOŻENI PROWINCJALNI (K 102; 104)</i>	35
<i>RADNI PROWINCJALNI (K 107)</i>	36
<i>WIZYTACJA KANONICZNA (K 105)</i>	37
<i>PRZEŁOŻENI LOKALNI (K 106)</i>	37
<i>RADNI LOKALNI (K 107)</i>	37

Rozdział III KAPITUŁY	39
<i>KAPITUŁA GENERALNA</i>	39
<i>I JEJ ZWOŁANIE (K 112-116)</i>	39
KAPITUŁY LOKALNE W OKRESIE PRZYGOTOWAWCZYM DO KAPITUŁY PROWINCJALNEJ (K 118)	39
<i>KAPITUŁY PROWINCJALNE W OKRESIE PRZYGOTOWAWCZYM DO KAPITUŁY GENERALNEJ (K 117)</i>	39
<i>ZWOŁANIE I PRZEBIEG KAPITUŁY GENERALNEJ</i>	40
<i>PRZYPADKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ MIEJSCE MIĘDZY ZWOŁANIEM A ZAKOŃCZENIEM KAPITUŁY GENERALNEJ</i>	42
<i>INNE KAPITUŁY</i>	43
DOBRA DOCZESNE	44
Rozdział I	
WŁASNOŚĆ DÓBR	44
Rozdział II	
ZARZĄD DÓBR W OGÓLNOŚCI (K 127)	45
Rozdział III	
ZARZĄD DÓBR POSZCZEGÓLNYCH DOMÓW	46
Rozdział IV	
ZARZĄD DÓBR PROWINCJI	47
KONSTYTUCJA I ZARZĄDZENIA (K128-130)	48
INDEKS HASEŁ	49

ZARZĄDZENIA PROWINCJALNE POLSKIEJ PROWINCJI ZAKONU POSŁUGUJĄCYCH CHORYM – OJCOWIE KAMILIANIE **67**

Rozdział I	
ŻYCIE NASZEJ WSPÓLNOTY	67
1) Wspólnota	67
2) Rady ewangeliczne	68
3) Posługa	69
4) Życie duchowe	69
Rozdział II	
FORMACJA	70
1) Duszpasterstwo powołaniowe	70
2) Formacja przed nowicjatem	70
3) Nowicjat	71
4) Formacja po nowicjacie	73
5) Formacja ciągła	73
Rozdział III	
STRUKTURA ZAKONU	74
1) Przełożeni	74
2) Kapituły	77
3) Wyłączanie Członków z Zakonu i ich ponowne przyjęcie	79
Rozdział IV	
DOBRA DOCZESNE ZAKONU	81
Rozdział V	
AKTA I KSIĘGI	82
Rozdział VI	
OBOWIĄZUJĄCY CHARAKTER KONSTYTUCJI	82

PIERWSZA KONSTYTUCJA ZAKONU

w roku 1599

przez Drugą Kapitułę Generalną ogłoszona

Jeśli ktoś natchniony przez Pana Boga zechce praktykować dzieła miłosierdzia, tak co do ciała, jak i ducha, zgodnie z Regułą naszego Instytutu, niech wie, że ma umrzeć dla wszystkich dóbr tego świata, to jest dla krewnych, przyjaciół, wszelkich rzeczy i dla siebie i ma żyć jedynie dla Jezusa Ukrzyżowanego pod najśłodszym jarzmem wieczystego Ubóstwa, Czystości, Posłuszeństwa i służby ubogim chorym, chociażby byli zadżumieni, w swych potrzebach ciała i ducha w dzień i w nocy, według tego, co im będzie nakazane. Uczyni to z prawdziwej miłości Boga i aby czynić pokutę za swoje grzechy, pamiętając o Prawdzie, Jezus Chrystus, który mówi: „Co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili”, mówiąc ponadto: „Byłem chory a odwiedziliście mnie, pójdźcie błogostawieni ze Mną i weźcie w posiadanie Królestwo przygotowane wam od założenia świata”. Albowiem mówi Pan: „Taką samą miarą, jaką mierzyliście, taką i wam odmierzę”. Oczekuje więc zgodnie z tą doskonałą prawdą, uważając to za najlepszy środek, aby nabyć cenną perłę Miłości, o której mówi Święta Ewangelia: „Tę gdy znalazł człowiek, sprzedał wszystkie swoje dobra i kupił ją”. Gdyż ona jest tą, która nas przemienia w Boga i nas oczyszcza z wszelkiej zmały grzechowej, bo „miłość zakrywa wiele grzechów”. Każdy więc, kto zechce wstąpić do naszego Zakonu, niech pomyśli, czy jest dla siebie martwym i czy trzyma się tak wielkiej łaski Ducha Świętego, nie troszcząc się ani o śmierć, ani o życie, ani o chorobę, ani o zdrowie, ale cały, jako umarły dla świata, da wszystko dla przypodobania się woli Bożej, pod doskonałym posłuszeństwem swoim Przełożonym, rezygnując całkowicie ze swej woli, i pragnie, dla większego zysku, umrzeć dla Ukrzyżowanego Jezusa Chrystusa Pana Naszego, który mówi: „Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich”, na chwałę Bogu oraz dla zbawienia własnej Duszy i Dusz Bliźnich.

CAMILLO DE LELLIS Generał

BIASIO OPPERTIS Definitor

SANTO CICATELLI Definitor

CESARE BONINO Definitor

MARCELLO DE MANSI Sekretarz

KONSTYTUCJA

*Tekst zatwierdzony przez
Kongregację do Spraw
Instytutów Życia Konsekrowanego
i Stowarzyszeń życia Apostolskiego
dnia 2 lutego 1987 roku*

SKRÓTY

- DA Dekret o apostołstwie świeckich *Apostolicam actuositatem*
- DB Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele
Christus Dominus
- DFK Dekret o formacji kapłanów
Optatam totius
- DK Dekret o posłudze i życiu kapłanów
Presbyterorum ordinis
- DM Dekret o działalności misyjnej
Kościoła
Ad gentes divinitus
- DRN Deklaracja o stosunku Kościoła
do religii niechrześcijańskich
Nostra aetate
- DSP Dekret o środkach społecznego
przekazywania myśli
Inter mirifica

- DWCH Deklaracja o wychowaniu
chrześcijańskim
Gravissimum educationis
- DZ Dekret o przystosowanej odnowie
życia zakonnego
Perfectae caritatis
- KDK Konstytucja duszpasterska
o Kościele w świecie współczesnym
Gaudium et spes
- KK Konstytucja dogmatyczna o Kościele
Lumen gentium
- KL Konstytucja o liturgii świętej
Sacrosanctum Concilium
- KO Konstytucja dogmatyczna
o Objawieniu Bożym
Dei verbum
- RC *Renovationis Causam* (6.01.1969)
- RF *Ratio fundamentalis
institutionis sacerdotalis* (6.01.1970)
- Kan Kanony Kodeksu Prawa Kanonicznego
(1984)
- Scr Mario Vanti, *Scritti di S. Camillo*,
Roma, 1965
- Vms Sanzto Ciatelli, *Vita del P. Camillo de
Lellis*, a cura del P. Piero Sannazzaro,
Curia Generalizia, Roma, 1980
- BO Pietro Kraemer, *Bullarium Ordinis*,
Verona, 1947
- K Konstytucja
- ZO Zarządzenia Ogólne
- ZP Zarządzenia Prowincjalne

Część pierwsza **CHARYZMAT ZAKONU**

1. Zakon Posługujących Chorym, będący żywą częścią Kościoła, otrzymał od Boga, za pośrednictwem swego Założyciela Świętego Kamila, dar dawania świadectwa wobec świata¹ o nieprzerwanej miłości Chrystusa do chorych.

2. Źródłem tej miłości jest sam Bóg²,
...bo Bóg jest miłością. W tym przejawia się miłość, że nie my umiłowaliśmy Boga, ale że On sam nas umiłował... My miłujemy (Boga), ponieważ Bóg sam pierwszy nas umiłował
(1 J 4,8.10.19).

3. Bóg objawił pełnię miłości w tajemnicy Wcielenia. W Jezusie Chrystusie została ukazana dobroć Boga, naszego Zbawiciela, i Jego człowieczeństwo³. Chrystus, przyjmując naturę ludzką, związał ze sobą całą ludzkość w jedną rodzinę Swą nadprzyrodzoną solidarnością⁴.

4. Syn Boży uczył swoim przykładem, iż troska o chorych jest żywym przykładem miłości (caritas), i chciał, aby była ona znakiem Jego mesjańskiego posłannictwa⁵. Chrystus, istotnie, darzył chorych specjalnymi względami: *...obchodził wszystkie miasta i wioski, ... głosił Ewangelię Królestwa i leczył wszystkie choroby i wszystkie słabości* (Mt 9,35). Pragnął także, by Jego uczniowie czynili to, co sam czynił, jednocząc posłannictwo przepowiadania Ewangelii z nakazem leczenia chorych: *...uzdrawiajcie chorych... i mówcie im: Przybliżyło się do was Królestwo Boże* (Łk 10,9). Chrystus dołączył do największego przykazania miłości – miłość bliźniego⁶ i wzbogacił je nowym uzasadnieniem, gdy utożsamiając się z braćmi, pragnął stać się razem z nimi przedmiotem miłości, mówiąc: *... Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili* (Mt 25,40).

5. Chrystus z powodu tej samej miłości, *przez Swoją śmierć zniweczył śmierć naszą i zmartwychwstając przywrócił nam życie*⁷. W tajemnicy paschalnej także choroba i śmierć są związane z przyszłym zbawieniem. Kiedy Królestwo Boże osiągnie swoją pełnię, nie będzie tam ani śmierci, ani bólu, ani żałoby.

6. Ta miłość *...rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany* (Rz 5,5). Duch przynagla nas do współdziałania, ażeby plan zbawienia zapoczątkowany przez Chrystusa być urzeczywistniony. On także pobudza nas do tworzenia braterskiej wspólnoty w Kościele, w którym wszyscy mają świadczyć sobie wzajemne usługi wedle różnych darów sobie udzielonych⁸.

7. Styl życia i nauka Chrystusa zostały przyjęte przez Kościół jako cenne zlecenie: otacza ze szczególną troską strapionych i słabych, w ubogich i cierpiących odnajduje wizerunek swego ubogiego i cierpiącego Założyciela, im stara się ulżyć w niedoli i w nich usiłuje służyć Chrystusowi⁹. W każdym czasie daje się rozpoznać światu przez ten znak miłości (caritas)¹⁰, a ciesząc się z podejmowanych przez innych przedsięwzięć, zatrzymuje dla siebie dzieła miłości (caritas) jako swój obowiązek i niepozbywalne prawo. W ten sposób tłumaczy się wielość i różnorodność instytucji poświęconych dziełom miłosierdzia.

¹ Rz 12,6

² K 61

³ Tt 3,4

⁴ DA 8b

⁵ Mt 11, 4-5; Scr 163; DA 8a

⁶ Mt 22, 37-40; DA 8b; DM 12a

⁷ Pref. Wielkan. 1; 1 Kor 15,45; Rz 1,4; Kol 1,10-14

⁸ KDK 32d

⁹ KK 8c

¹⁰ DA 8c

8. Święty Kamil, sam dostąpiwszy miłosierdzia, dojrzał przez doświadczenie bólu¹¹, naśladować przykład i nauczanie Chrystusa miłosiernego, został powołany przez Boga do opieki nad chorymi i uczenia innych, jak należy im służyć. Podtrzymany na duchu przez Chrystusa Ukrzyżowanego, aby kontynuować podjęte dzieło, oddaje się całkowicie cierpiącym, służąc im wraz ze swym Zakonem. Wybrał on krzyż czerwony¹² jako znak wyróżniający jego Instytut, nazywając swoich zakonników: *Postępujący Chorzy* pod natchnieniem słów Chrystusa, który *...nie przyszedł, aby Mu służono, lecz żeby służyć* (Mk 10,45).

9. Kościół rozpoznał u Świętego Kamila i w jego Zakonie charyzmat miłosierdzia w stosunku do chorych i wskazał w nim źródło naszego posłannictwa, określając dzieło Założyciela jako *nową szkołę miłości (caritas)*¹³.

10. Charyzmat ten, dany w sposób specjalny naszemu Zakonowi, ustala jego charakter i cel, wyraża się i aktualizuje w dziełach miłosierdzia wobec chorych¹⁴. Zakon, jednakże, w szczególnych okolicznościach miejsca i czasu, odpowiadając na naglące potrzeby Kościoła i bliźniego, jest otwarty na inne inicjatywy, szczególnie podejmowane na korzyść najbardziej potrzebujących.

11. *Myśmy poznali i uwierzyli miłości* (1J 4,16) i pod wpływem Ducha Świętego obieramy charyzmat charakterystyczny dla naszego Zakonu¹⁵ oraz zamierzamy prowadzić całe życie jedynie dla Boga i miłosiernego Jezusa Chrystusa służąc chorym w czystości, ubóstwie i posłuszeństwie.

12. Przez posługę miłosierdzia względem chorych¹⁶, co ślubujemy w naszej profesji, przyczyniamy się do dobra i promocji całej rodziny ludzkiej. Jej radości, nadzieje, smutki i trwogi znajdują echo w naszym sercu. Przez to współpracujemy w budowaniu i wzroście całego Ciała Chrystusowego. Przeto, naśladować przykład Świętego Ojca Kamila¹⁷, angażujemy się w służbę chorym, ceniąc ją sobie coraz bardziej, miłując ją z całego serca, spełniając ją ze wszystkich sił, nawet z narażeniem życia.

13. Aby owocnie wypełnić tę posługę, żyjemy w duchu wspólnotowym przenikniętym miłością (caritas). Staramy się, o jak najgłębsze zrozumienie tajemnicy Chrystusa i o utrzymywanie osobistej z Nim przyjaźni¹⁸. Całe nasze życie zakonne powinno być przeniknięte przyjaźnią z Bogiem, abyśmy stawali się posługującymi miłości Chrystusa względem chorych. W ten sposób objawia się w nas ta wiara, która w Kamilu działała w miłości (caritas)¹⁹, z powodu niej widzimy w chorych samego Pana. W tej obecności Chrystusa w chorych i w tym, kto służy im w Jego imię, my odnajdujemy źródło naszej duchowości.

14. My wszyscy, jako zakonnicy, jesteśmy członkami tego samego Zakonu, współuczestniczymy w tym samym charyzmacie²⁰, gromadzimy się w tej samej Wspólnocie, przyjmujemy razem to samo posłannictwo, spełniane zgodnie z posiadanymi przez każdego z nas przymiotami i wymaganiami stawianymi nam przez Instytut.

¹¹ Vms 45-46;55

¹² Vms 70;77

¹³ BO 231; 334

¹⁴ K 1, 28,42,75; DA 8d; Scr 394

¹⁵ K 29; Scr 97

¹⁶ K 45; KDK 1; K 44, 69

¹⁷ Scr 97; 453

¹⁸ K 61

¹⁹ Scr 69; 460-461; Mt 25, 36.40; Łk 10, 29-37; KK 8c

²⁰ K 43, 90

Część druga **ŻYCIE NASZEJ WSPÓLNOTY**

Rozdział I

WSPÓLNOTA²¹

15. Bóg stworzył ludzi przeznaczając ich do tworzenia wspólnoty osób²², W ten sposób, iż bez wzajemnych relacji nie mogą ani żyć, ani rozwinąć swoich uzdolnień. Następnie, Chrystus ustanowił nowy Lud, który z Nim się jednoczy przez wiarę, nadzieję, i miłość (caritas). Zjednoczeni mocą chrztu w tym Ludzie Bożym²³ tworzymy Wspólnotę, kościelną z własną formą życia przez profesję zakonną. Poświęceni na służbę Królestwu Bożemu²⁴ w kręgu Służby Zdrowia, w kręgu Służby Zdrowia, wsparci braterską Wspólnotą, dążymy do owocnej realizacji naszej posługi na wzór Kościoła Apostolskiego. Jesteśmy wezwani, aby być znakiem zjednoczenia obecnego między Ojcem, Synem i Duchem Świętym, pewni uczestnictwa w nim już teraz.

16. Nasza Wspólnota, powstała w tajemnicy Chrystusa, jest utworzona z osób złączonych wspólnym powołaniem do posługi miłości (caritas) i profesją rad ewangelicznych. Wspólnota posila się Słowem Bożym i Eucharystią odnawia się przez sakrament pokuty, ukazuje swoją żywotność i jednocześnie wspiera się we współuczestnictwie we wszystkich dobrach i wzajemnym służeniu sobie pomocą. W ten sposób tworzy się Wspólnota zjednoczona w imię Chrystusa, która cieszy się Jego obecnością²⁵, świadczy o Jego przyjściu i jest w świecie znakiem jedności osób, kochających się miłością (caritas) Ducha Świętego.

17. Żyjemy zatem w wytrwałej i wzajemnej miłości (caritas)²⁶, która jest wypełnieniem Prawa i więzią doskonałości miłując się, wzajemnie, jak Chrystus nas umiłował. Jak On ofiarował samego siebie za nas, tak i my jesteśmy gotowi dać życie za braci. Uważając innych za godniejszych, nosimy brzemiona jeden drugiego, znosimy się wzajemnie i przebaczymy sobie, jeśliby miał ktoś zarzut przeciw drugiemu, świadomi, iż miłość (caritas) jest cierpliwa i łaskawa.

18. Wspólnota nasza skłania nas do przyjęcia i pomagania innym jak braciom. Różnorodność osób nie przeszkadza jedności²⁷, ale we wzajemnej wymianie wartości i talentów osobistych przyczynia się do rozwoju i postępu wszystkich. Kto ma jakieś trudności lub popełnia jakieś niedoskonałości, znajdzie w nas braterskie zrozumienie i potrzebną pomoc. Troszczymy się ze szczególną uwagą o naszych współbraci starszych i niepełnosprawnych. Otaczamy także troskliwą opieką naszych chorych zakonników²⁸. Pamiętamy przed Bogiem o współbraciach żyjących i zmarłych. W ten sposób wszyscy znajdujemy we Wspólnocie nową rodzinę, która daje nam wewnętrzny pokój i wspiera nas na co dzień.

19. Każdy z nas rozwija te przymioty, które sprzyjają prowadzeniu rozmowy w duchu braterskim²⁹. Inicjujemy zebrania, wspólne poszukiwania, spotkania na temat życia duchowego i inne propozycje czynione na korzyść umacniania jedności Wspólnoty. Wszyscy razem rozpatrujemy problemy o większym znaczeniu odnoszące się do życia i aktywności naszej Wspólnoty.

²¹ DZ 15a

²² KK 9a; KDK 12d; 24a; 32a

²³ KK 44a

²⁴ Dz 2, 42-47; 4, 32; 1J 1,3; J 17, 21

²⁵ Mt 18,20

²⁶ 1P 4, 8; Rz 12, 10; 13, 10; Kol 3, 13-14; Ga 6, 2; 1J 3, 16; J 15, 12-13; 1Kor 13,4; Scr 66

²⁷ Rz 12, 18; 1Kor 12, 7; 1P 4, 10; DK 8b

²⁸ Scr 77

²⁹ DFK 19b

20. Uczestniczymy aktywnie w działaniach wspólnotowych, przez co wyrażamy naszą odpowiedzialność za Wspólnotę i czynimy owocnym życie braterskie. Starannie przestrzegamy porządku dnia, opracowanego według wymagań Wspólnoty i posługi pełnionej przez poszczególnych zakonników. Zachowując ciszę okazujemy wzajemny szacunek i nastawiamy się na słuchanie Słowa Bożego. W korzystaniu ze środków społecznego przekazu zachowujemy roztropność i umiar³⁰.

21. Wspólnota Lokalna jest zjednoczona więzami braterskimi ze Wspólnotami Prowincji Zakonu, bierze udział w życiu Kościoła Lokalnego i Powszechnego³¹. Jest ona wrażliwa na słuszne wymogi społeczności świeckiej, jest gościnna w przyjęciu wszystkich w imię Chrystusa, szczególnie krewnych i dobrodziejów. Jednakże w każdym Domu są pomieszczenia zastrzeżone wyłącznie dla zakonników.

22. We Wspólnocie Przełożony sprawuje swój urząd w duchu miłości i służby³², zgodnie z przykładem Chrystusa, który był pośród swoich jako ten, kto służy³³. Przełożony słowem i przykładem wspiera współbraci szanując ich osobowość i doceniając ich dary i umiejętności. Przyczynia się do zachowania jedności³⁴ w różnorodności zadań i uzdolnień, pobudza współpracę w życiu wspólnotowym i w naszej aktywności apostołskiej.

23. Przełożony ułatwia dialog z poszczególnymi zakonnikami przez swą otwartość i zaufanie do wszystkich. Organizuje on częste zebrania wspólnotowe, aby razem odkrywać wolę Bożą i pobudzać do zachowania wierności zobowiązaniom wynikającym z życia zakonnego. Bierze pod uwagę opinię współbraci i sprawuje swoją władzę w sposób odpowiedzialny i w duchu miłości (caritas) w zakresie podejmowania rozstrzygnięć i wydawania poleceń. Jeśli jest to konieczne, pomaga zakonnikom także przez upomnienie braterskie³⁵. W końcu, zabiega o to, co jest potrzebne dla wzrostu duchowego Wspólnoty³⁶ i troszczy się o wszystko to, co jest wymagane do godnego życia ludzkiego.

24. Ze swej strony współbracia okażą Przełożonemu szacunek i zaufanie, sprzyjając mu w wypełnianiu jego obowiązków przez gotowość do dialogu, współpracę i współodpowiedzialność w duchu posłuszeństwa zakonnego³⁷.

Rozdział II

RADY EWANGELICZNE

25. Chrystus, który mieszka przez wiarę w naszych sercach³⁸, objawił się nam, wzywając nas do naśladowania Go. My Go naśladowujemy, pociągnięci przez Niego, poświęcając się Bogu w służbie braciom przez profesję rad ewangelicznych.

26. W ten sposób, mocą nowego i specjalnego prawa, zakorzenieni w konsekracji chrzcielnej³⁹, naśladowujemy Chrystusa czystego, ubogiego i posłusznego, oddajemy się całkowicie Bogu i braciom i poświęcamy się na służbę Królestwu Bożemu w posłudze chorym. Ścisłe zjednoczeni z Bogiem i dogłębnie włączeni w tajemnicę Kościoła, uczestniczymy w tajemnicy śmierci i zmartwychwstania Pana, walcząc z

³⁰ DSP 2a; Kan 666

³¹ DZ 2c

³² DZ 14c

³³ Łk 22, 27

³⁴ Ef 4, 1-7. 15-16

³⁵ 1P 5, 2-3

³⁶ Scr 394

³⁷ DZ 14c

³⁸ Ef 3, 17; Mk 3, 13-15; Łk 14, 26-33; KK 43a

³⁹ DZ 5a; 1c; KK 44a

przeciwnościami życiowymi, trudem wyrzeczenia się oraz w radości naszego oddania się Bogu. Jesteśmy w ten sposób dla Ludu Bożego znakiem tego życia, które się objawi w sposób pełny w przyszłym świecie⁴⁰.

27. Rady ewangeliczne czystości, ubóstwa i posłuszeństwa są darem Bożym⁴¹, który czyni serce człowieka wolnym, by móc zmierzać szybko ku doskonałej miłości, do której są wezwani wszyscy chrześcijanie, i oddaje się całkowicie na służbę dla Królestwa Bożego⁴².

28. Składamy publicznie profesję tych rad ewangelicznych i zgodnie z naszym charyzmatem dołączamy czwarty ślub, przez który konsekrujemy się na służbę chorym⁴³, tak w szpitalach, jak i w jakimkolwiek innym miejscu, nawet z narażeniem życia. W ten sposób naśladujemy dobrego Samarytanina i idziemy za przykładem świętego Kamila, który uważał chorych za swoich *panów i władców*.

29. Przez profesję tych ślubów obieramy sobie kamiliańskie życie zakonne. Jesteśmy konsekrowani Bogu przez posługę Kościoła i stajemy się braćmi i członkami rodziny Posługujących Chorym z prawami i obowiązkami określonymi przez prawo. Formuła profesji będzie następująca: *Ja... ślubuję przed Tobą, NN..., Przełożony... jako przedstawicielem Przełożonego Generalnego oraz przed współbraćmi i wszystkimi tu obecnymi, iż pragnę zachowywać rady ewangeliczne. I przyrzekam Bogu służyć (przez trzy lata, przez jeden rok, na zawsze) chorym, nawet z narażeniem życia, w doskonałej czystości, ubóstwie i posłuszeństwie zgodnie z Konstytucją i Zarządzeniami Zakonu Posługujących Chorym, oddając się całkowicie tej rodzinie zakonnej.*

CZYSTOŚĆ⁴⁴

30. Chrystus dał samego siebie Bogu Ojcu i ludziom z absolutną miłością, żyjąc w doskonałej czystości. Naśladując Jego przykład obieramy sobie i ślubujemy, w sposób wolny i z ufnością, jako dar Boży⁴⁵, doskonałą czystość w celibacie *...dla Królestwa Niebieskiego...* (Mt 19,12).

31. Przez profesję czystości zamierzamy odpowiedzieć na dar Ducha Świętego i dać całe nasze jestestwo na służbę, Królestwu Niebieskiemu. To radykalne oddanie⁴⁶, które stanowi znak przyszłego świata, już obecnego przez wiarę i miłość (caritas), uwalnia serce z wszelkich wyłącznych więzów⁴⁷, sprzyjając dojrzewaniu naszej uczuciowości, umożliwia bezinteresowne zjednoczenie z Bogiem i braćmi, a nasze życie czyni płodnym tak w apostołstwie, jak i duchowo.

32. Wezwani przez Pana do wzrastania we wspańałości, wspieramy naszą wierność przez intensywne życie wewnętrzne⁴⁸, ćwicząc się, w braterstwie i przez gorliwe oddanie się chorym. Jesteśmy wstrzeźliwi w życiu i czuwający w naszym postępowaniu.

UBÓSTWO⁴⁹

33. Chrystus, stawszy się ubogim dla nas⁵⁰, żył jako ubogi i ogłosił ubogich błogosławionymi. Uczestniczymy z radością w Jego dobrowolny ubóstwie i w duchu naszego Założyciela obieramy tę radę Pana za nasz ideał.

34. Przez profesję czasową rezygnujemy z prawa używania i dysponowania dobrami materialnymi bez pozwolenia Przełożonego. A przez profesję wieczystą rezygnujemy także z własności osobistej dóbr

⁴⁰ KK 44c

⁴¹ KK 43a

⁴² KK 44a

⁴³ Scr 103; 80; 97; 277; 397

⁴⁴ DZ 12

⁴⁵ 1Kor 7, 7

⁴⁶ 1Kor 7, 32-35; Łk 20, 34-36 DZ 12a

⁴⁷ KK 46b; DK 16b

⁴⁸ Kol 3,5

⁴⁹ DZ 13

⁵⁰ 2Kor 8,9; Mt 8, 20; Łk 6, 20; 18, 22; Scr 456-457

materialnych i z możliwości nabywania i posiadania ich na własność. Wraz z profesją ubóstwa ewangelicznego⁵¹ wybieramy Boga jako najwyższe dobro, przez to rezygnujemy z własności osobistej dóbr materialnych stając się w ten sposób bardziej wolni i usposobieni do naszej misji w posłudze chorym. Stosujemy w praktyce formę życia ubogiego⁵² i utrzymujemy się z naszej pracy. W ten sposób zachowujemy doskonale życie wspólne a w używaniu dóbr zależymy od Przełożonych.

35. W ubóstwie ewangelicznym żyje nie tylko poszczególny zakonnik, lecz także cała Wspólnota. Przeto zobowiązujemy się do dawania zbiorowego świadectwa ubóstwa⁵³, biorąc pod uwagę miejscowe warunki życia i wymagania naszego apostołatu, ukierunkowanego na dobro chorego. Dlatego też unikamy luksusu i nadmiernego zysku, chętnie z własnego majątku udzielamy na potrzeby Kościoła i ubogich⁵⁴.

36. Zachowując ubóstwo powierzamy się Opatrzności Ojca Niebieskiego. Nie uchylając się od odpowiedzialności osobistej, stajemy się wolnymi od nadmiernej troski. Przez rezygnację z posiadania dóbr doczesnych⁵⁵ odtwarzamy styl życia Kościoła pierwotnego, ukazując światu naszą solidarność z ubogimi, i zapowiadamy dobra niewidzialne Królestwa Bożego.

POSŁUSZEŃSTWO⁵⁶

37. Chrystus przyszedł na świat, aby pełnić nie swoją wolę, ale tę Ojca, który Go posłał⁵⁷. Dla nas *...stawszy się posłusznym aż do śmierci...* (Flp 2, 8), pozostając w miłości i jedności z Ojcem, szukał zawsze Jego upodobania. Ukazał w ten sposób, iż posłuszeństwo prowadzi nas do pełni życia chrześcijańskiego.

38. Naśladując przykład Chrystusa przez profesję posłuszeństwa, ofiarujemy Bogu naszą wolę, szukamy zjednoczenia z Jego zbawczą wolą i wprowadzamy nasz ideał życia zakonnego w byciu we Wspólnocie i w posłuszeństwie prawnie ustanowionym Przełożonym, którzy zarządzają zgodnie z normami Konstytucji. Jesteśmy zobowiązani do posłuszeństwa Papieżowi *...również z racji Świętych więzów posłuszeństwa* (Kan 590,2).

39. Wola Boża objawia się coraz bardziej w świetle wiary⁵⁸. My ją nieprzerwanie odszukujemy w pokornym wsłuchaniu się w Słowo Boże, w życiu Kościoła, w codziennych wydarzeniach, w znakach czasu i w wymogach naszej posługi kamiliańskiej.

40. Będąc aktywnymi i odpowiedzialnymi w posłuszeństwie, oraz w podejmowaniu i realizacji naszych zadań, współpracujemy chętnie z Przełożonymi i Współbraćmi.

41. Posłuszeństwo uwalnia nas od indywidualizmu i prowadzi nas ku dojrzałości osobowej, stając się bardziej wolnymi w służeniu braciom. Czujni i świadomi naszej odpowiedzialności pracujemy nad realizacją posłannictwa nam powierzonego.

⁵¹ Mt 6, 20-21; Łk 12, 15-21

⁵² Łk 14, 33; DZ 13b

⁵³ DZ 13e; f

⁵⁴ 1J 3,17

⁵⁵ Mt 6, 25; Dz 2, 44-45; KK 44c

⁵⁶ DZ 14

⁵⁷ J 4, 34; 8, 29; Hbr 5, 8-9; DZ 14a; KK 3

⁵⁸ KDK 15

Rozdział III

POSŁUGA

42. Angażujemy się, przede wszystkim, w naszą posługę⁵⁹, która jest celem Instytutu i co ślubujemy – pełnienie dzieł miłosierdzia wobec chorych⁶⁰.

43. Nasz Instytut z natury swej utworzony jest z zakonników duchownych i laików, nazwanych przez Świętego Kamila ojcami i braćmi, ma jako cel - całkowitą posługę choremu, postrzeganemu całościowo w swym człowieczeństwie⁶¹. Leczymy go, używając wszelkich środków nam dostępnych, według wymagań poszczególnego chorego oraz naszych umiejętności i kompetencji. Skłonni jesteśmy także do przyjęcia wszelkich usług w Służbie Zdrowia, dla budowania Królestwa Bożego i promocji człowieka.

44. Idąc śladem naszego Założyciela, każdy z nas angażuje się w posłudze chorym ...z *wszelką pilnością i miłością (caritas)*, z *tym uczuciem z jakim troskliwa matka pielęgnuje swego jedyne chorego syna, według tego jak Duch Święty ją nauczył*⁶².

45. Przez promocję zdrowia w społeczeństwie, leczenie choroby i łagodzenie bólu⁶³, współpracujemy z dziełem Boga Stwórcy, uwielbiamy Boga w ludzkim ciele i wyrażamy wiarę w zmartwychwstanie. Podnosząc na duchu i pomagając chorym, zwracamy uwagę na ich stan psychiczny i ich problemy rodzinne i społeczne⁶⁴.

46. Towarzyszymy chorym i ich rodzinom i pomagamy im w przyjęciu odpowiedzialności za siebie w obliczu choroby i aby umieli z nią żyć, gdy prowadzi ona do trwałej niepełnosprawności. Pobudzając ich poczucie osobowej godności zachęcamy ich do przewyciężenia postawy bierności i zależności od innych, wciągając ich w proces leczniczy i pomagając im we włączeniu się w życie społeczne.

47. Mamy na uwadze to, aby chorzy wierzący trwali w Jezusie Chrystusie⁶⁵ i osiągnęli świętość, do której są wezwani. W świetle Ewangelii i w sposób przystosowany do naszych czasów, pomagamy chorym odnaleźć odpowiedź na odwieczne pytania: o sens życia obecnego i przyszłego i ich wzajemną relację, o znaczenie cierpienia, zła i śmierci⁶⁶. Jesteśmy im bliscy szczególnie w chwilach niepewności i słabości, stając się dla nich znakiem nadziei. W naszej posłudze ewangelizacji chorych, staramy się wprowadzić tematy religijne do naszej rozmowy, prowadzonej w duchu życzliwości, braterstwa i szczerości do wszystkich, licząc się, z wymogami i stanem chorego. W rozmowie tej bierzemy pod uwagę wskazania psychologii oraz środowisko kulturowe i religijne, przeto winniśmy mówić w sposób jasny, roztropny i z dobrocią serca.

48. Podtrzymujemy w wierze chorych przewlekle, aby umieli z wytrwałością stawić czoło swym ograniczeniom, uczynić płodnym czas cierpienia dla odrodzenia i wzrostu swego życia chrześcijańskiego, a także, by realizowali własny apostołat chorych⁶⁷. Roztaczając opiekę duchową nad chorymi, pragniemy uczynić płodną dla zbawienia świata tajemnicę Odkupienia, w której uczestniczą ci, którzy są zjednoczeni z męką Chrystusa.

⁵⁹ K 10

⁶⁰ Scr 80; 277

⁶¹ Scr 458-460; BO 83-84

⁶² K 12; Scr 67; 69; 303; BO 8

⁶³ K 12

⁶⁴ KDK 8b; 10a; 2 Kor 1, 4

⁶⁵ J 10, 10

⁶⁶ DRN 1c; KDK 10a, b; 18

⁶⁷ Rz 8, 17; Flp 1, 20; 2 Kor 5, 14; 2Tm 2, 11; KK 11b; 41f

49. Opiekujemy się szczególnie chorymi w fazie terminalnej i umierającymi, dokładając starań, by świadomi uczestnictwa w tajemnicy paschalnej Chrystusa, oddali się z ufnością w ręce Ojca Niebieskiego⁶⁸. Inicjujemy we Wspólnocie chrześcijańskiej apostołat ukierunkowany na opiekę nad tymi chorymi. Polecamy Panu szczególnie tych, którzy zginęli śmiercią gwałtowną i niespodziewaną.

50. Jednocześnie ze zbawczą wolą Boga, która obejmuje wszystkich ludzi⁶⁹, ofiarujemy chorym o innym wyznaniu religijnym lub niewierzącym: przyjaźń, pomoc i świadectwo miłości. Szanując wolność sumienia każdego, utrzymujemy relacje z duchownymi innych religii oparte na wzajemnym szacunku i współpracy.

51. W swym działaniu nasz Zakon daje pierwszeństwo chorym najbardziej ubogim i opuszczonym⁷⁰, będąc gorliwym w zaspokajaniu ich potrzeb w krajach rozwijających się i na terenach misyjnych.

52. Uważamy za powierzona nam całą Wspólnotę lokalną, szczególnie w miejscach opieki i leczenia⁷¹. Wykorzystując wszelkie środki duszpasterskie angażujemy się w formację etyczną i animację chrześcijańską pracowników Służby Zdrowia, będąc także wśród nich zaczynem jedności.

53. W spełnianiu naszej posługi skierowujemy naszą uwagę, z punktu widzenia ludzkiego, jak i duszpasterskiego, na rodziny chorych, dzieląc z nimi niepokoje i podtrzymując ich solidarnie na duchu.

54. Zakonowi zależy szczególnie na duszpasterstwie w instytucjach kościelnych i świeckich⁷², zajmujących się opieką chorych i ubogich oraz angażuje się w animację możliwie jak największej liczby świeckich, by kochać i służyć chorym.

55. Zabiegamy o to, aby człowiek zajął centralne miejsce w działaniu Służby Zdrowia. Dajemy swój wkład w pobudzanie społeczności do humanizacji struktur i służb leczniczych i by ustawodawstwo prawa państwowego gwarantowało w najwyższym stopniu prawa chorego i szacunek dla jego godności osobistej.

56. Kościół jest misyjny ze swej natury⁷³, przeto ewangelizacja jest obowiązkiem całego Ludu Bożego. Zakon nasz, wierny otrzymanemu od Pana pełnomocnictwu, aby leczyć chorych i przepowiadać Ewangelię podejmuje swą część i ma udział przez swój charyzmat w różnorodności działań misyjnych.

57. Włączamy nasz kamiliński apostołat w misję Kościoła Uniwersalnego i Lokalnego⁷⁴. Dlatego też w sprawowaniu naszej posługi pragniemy współpracować z miejscowym Ordynariuszem, realizując jego kierunki duszpasterskie⁷⁵. Popieramy koordynację i współpracę z innymi Instytutami zakonnymi, z duchowieństwem diecezjalnym, ze świeckimi i ze Stowarzyszeniami Życia Apostolskiego.

58. Zakon analizuje w każdym czasie i miejscu, o ile jest wierny charyzmatowi, by dokonać stałej odnowy swej posługi w harmonii z duchem Założyciela i wymogami inkulturacji tak, aby odpowiedzieć w sposób odpowiedni na dar otrzymany od Boga⁷⁶. Toteż inicjujemy w naszym Instytucie refleksję i rozeznanie wspólnotowe nad charyzmatem i współpracę między współbraćmi, Wspólnotami i Prowincjami.

59. Ci, którzy z powodu pełnienia specyficznego urzędu, wieku lub braku zdrowia, nie mogą wykonywać naszej posługi, są także członkami naszej Wspólnoty, w której zmierzają do tego samego celu zaangażowani we wspólną realizację jego realizację przez służbę braciom, modlitwę, ofiarę i dobroć serca.

⁶⁸ BO 84

⁶⁹ Rz 2, 29; Dz 10, 34-35; 1 Tm 2, 4; DRN 1b

⁷⁰ DM 12a; 20d; DZ 20b

⁷¹ Scr 68

⁷² K 16; DM 21

⁷³ DM 40; Mt 10, 7-8

⁷⁴ DB 35a

⁷⁵ Kan 678, 1

⁷⁶ DZ 18b; c; KDK 4a; K 87

60. Pełni wiary, iż osiągniemy pewnego dnia przedmiot naszej nadziei⁷⁷, pamiętamy w naszych trudach i przeciwnościach naszej posługi o słowach Chrystusa: *Pójdźcie, błogosławieni ojca mego...* (Mt 25,34) i *Błogosławieństwach* naszego Założyciela.

Rozdział IV

ŻYCIE DUCHOWE

61. Bóg nas umiłował jako pierwszy⁷⁸, a my pragniemy odpowiedzieć na Jego miłość. Dlatego staramy się uczynić bardziej osobistą naszą relację z Ojcem, pełnym czułości, za pośrednictwem Jego Syna Jezusa, w którego imię, służymy chorym, umożliwiając Duchowi Świętemu kierowanie całym naszym życiem.

62. Pierwszorzędnym obowiązkiem rodziny zakonnej jest celebrowanie liturgii, co jest szczytem, do którego zmierza działalność Kościoła, i źródłem, z którego wypływa cała jego moc⁷⁹. Zależy nam szczególnie na sprawowaniu Eucharystii, w której Wspólnota, przez Chrystusa, ponownie się jednoczy. Uczestniczymy codziennie w Wieczerzy Pańskiej, karmiąc się Jego Ciałem i ofiarując samego siebie, przez co z dnia na dzień jesteśmy przekształceni na podobieństwo Syna Bożego, od którego czerpiemy miłość (caritas) i gorliwość duszpasterską dla spełnienia naszej posługi.

63. Wzbogacamy także życie duchowe, przez pilną lekturę Pisma Świętego⁸⁰, które nam przekazuje niezmiennie Słowo Boże. Jest ono pokarmem dla duszy, źródłem czystym i stałym życia duchowego. Pod natchnieniem Bożym i pobudzeni wiarą wsłuchujemy się w Boga⁸¹, który mówi do nas przez zdarzenia i osoby, zwłaszcza cierpiące.

64. Codziennie przykładamy się, co najmniej przez pół godziny, do rozmyślenia, rozważając Słowo Boże⁸², aby nabyć *...najwyższą wartość poznania Chrystusa Jezusa* (Flp 3, 8), będącego dla nas wzorem miłości (caritas) i miłosierdzia. Zbieramy się, we Wspólnocie, aby celebrować jedną część Liturgii Godzin lub inne modlitwy ustanowione przez Zarządzenia partykularne⁸³.

65. Dla stałego wzrostu w życiu duchowym staramy się każdego dnia nawrócić, szczególnie przez konfrontację ze Słowem Bożym, rewizję naszego życia i rachunek sumienia. Przystępujemy często do Sakramentu Pokuty⁸⁴, w którym Chrystus urzeczywistnia w nas misterium Swej śmierci i zmartwychwstania, jednając nas z Ojcem i braćmi.

66. Uczestniczymy w dniach skupienia i w corocznych rekolekcjach, angażując się w nie tak, aby uczynić je owocnymi jako szczególny czas łaski. Dla dojrzewania i rozwoju w życiu wewnętrznym są ważne poza tym: sztuka słuchania drugiego współbrata jak i wzajemna pomoc braterska. Umiemy docenić także rozmowę duchową z naszymi współbraćmi i z innymi doświadczonymi osobami.

⁷⁷ Scr 163; 277; 304; 332; 340; 374

⁷⁸ 1J 4, 10; DZ 6; KO 2; Dz 3, 6

⁷⁹ KL 10

⁸⁰ KO 21; 25; DZ 6b

⁸¹ KDK 11

⁸² DZ 6b; KO 25

⁸³ Kan 663, 3

⁸⁴ KK 11b; DK 5a

67. Nasze życie zakonne w wiernym zachowywaniu ślubów, przez praktykowanie miłości braterskiej i naszej posługi, stanowi już intensywną ascezę⁸⁵. Dlatego też nie są przepisane specjalne akty umartwień wspólnotowych. Nie mniej doceniamy dyscyplinę i ofiarę osobistą, jako środki wzrostu duchowego⁸⁶.

68. Maryja, Matka Jezusa, wierna w przyjęciu Przedwiecznego Słowa⁸⁷, we współpracy w Jego dziele, i szczególnie wrażliwa na cierpiących, ukazuje się nam jako pierwowzór życia duchowego i służby i nam towarzyszy ze swą macierzyńską miłością. Zakon nasz czci Ją z wyjątkową pobożnością, celebryje nabożnie Jej święta i czci Ją odmawiając różaniec. My Ją uznajemy i kochamy jako Matkę wzywając Ją: *Królowo Posługujących Chorym*.

69. Obdarzamy szczególną miłością naszego Założyciela Świętego Kamila, zobowiązując się do naśladowania jego przykładu i rozpowszechniania jego ducha, zwłaszcza w środowisku Służby Zdrowia. Nosimy ubiór własny Zakonu, według wzoru opisanego w Zarządzeniach Ogólnych.

⁸⁵ Scr 64-65

⁸⁶ 1Kor 9, 24

⁸⁷ KK 62a; K 74; KK 63

Część trzecia

FORMACJA

DUSZPASTERSTWO POWOŁANIOWE

70. Przedziwna żywotność Kościoła objawia się w różnorodnych darach, które Duch Święty wzbudza dla budowania Ciała Chrystusa⁸⁸. Aby charyzmat powierzony przez Ducha Świętego⁸⁹ naszemu Zakonowi dla dobra chorych, trwał i rozprzestrzenił się, wszyscy włączamy się w duszpasterstwo powołaniowe i w formację tych, którzy odpowiadają na wezwanie Boże.

71. Wszyscy uczestniczymy w tym zadaniu świadectwem swego życia, modlitwą i głoszeniem Ewangelii⁹⁰. Przy tym, Wspólnoty nasze przykładem swego życia i skutecznym działaniem duszpasterskim⁹¹ są pośrednikami naszego powołania w kręgu Kościoła Lokalnego⁹², z którym współpracują w dziele budzenia powołań. Każda Wspólnota weźmie sobie do serca to ważne zadanie⁹³ i przygotuje taki plan, by promocja powołań była owocna.

WSKAZANIA OGÓLNE

72. Alumni, którzy w swej formacji odgrywają wiodącą rolę⁹⁴, są wspierani przez wychowawców tak, by w sposób całościowy i stopniowy poznać swoje powołanie⁹⁵. Winni oni także harmonijnie rozwinąć we Wspólnocie pełnię swej osobowości, aby być w stanie zrealizować w świecie posłannictwo, do którego Bóg ich powołał. Dla realizacji autentycznej formacji ludzkiej, chrześcijańskiej, duchowej i apostołskiej, bierze się, pod uwagę dokumenty Kościoła, regulamin formacji⁹⁶, normy zdrowej psychologii i pedagogiki, a także warunki życia będące w stałej ewolucji społecznej i kulturowej.

73. Alumni pracują nad zdobyciem kontroli nad sobą⁹⁷, umiejętnością prowadzenia dialogu z innymi i pracą w grupie. Uczą się oni korzystać prawidłowo z wolności, mając szacunek dla władzy Przełożonych, aby działać z poczuciem własnej odpowiedzialności, oceniając każdą rzecz z roztropnością i otwartością⁹⁸, wytyżając się, ku nabyciu tych cnót, które są najbardziej cenione wśród ludzi i czynią bardziej płodnym apostołat jak: dobroć, zmysł sprawiedliwości, wierność danemu słowu, zamiłowanie do studium i do pracy. Otrzymują pomoc, by dokonała się w nich pozytywna ewolucja w sferze seksualnej i uczuciowej⁹⁹. Następnie są wychowywani do wzrastania ku dojrzałej miłości ofiarnej. Są zachęceni do rozwijania własnych możliwości i twórczych umiejętności, poznania problemów współczesnego świata, szukając ich rozwiązania zgodnego z wizją chrześcijańską.

⁸⁸ K 1, 10; KK 12; DZ 1

⁸⁹ KK 46a; RF 5

⁹⁰ DZ 24; RF 7, 9

⁹¹ DFK 2

⁹² DK 12

⁹³ RF 6, 8

⁹⁴ DWCH 1

⁹⁵ DZ 18; DFK 8, 11, 20, 21; RF 11, 46; KDK 4, 7, 54-56

⁹⁶ Kan 659, 2

⁹⁷ DFK 11; DWCH 1

⁹⁸ RF 14, 51

⁹⁹ DWCH 1; DFK 11, 19; RF 12, 48

74. Uważamy za najważniejszą konieczność, by alumni mieli osobiste doświadczenie Boga¹⁰⁰, szczególnie przez modlitwę i coraz bardziej świadome uczestnictwo w życiu liturgicznym. Nauczają się żyć zgodnie z Ewangelią w wierze, nadziei i miłości (caritas), wzrastając w duchu kościelnym i czcąc z synowską wiarą Dziewicę Maryję.

75. Alumni są stopniowo wprowadzani w poznanie wartości i znaczenia życia zakonnego kamiliańskiego¹⁰¹, którym jest naśladowanie Chrystusa miłosiernego, braterstwo, służba bliźniemu cierpiącemu, bycie świadkiem i znakiem Królestwa Bożego. Pogłębiając coraz bardziej wiedzę o charyzmacie i posłannictwie Zakonu¹⁰² są świadomi tego, iż całe życie będą związani ślubem służenia chorym i praktykowaniem miłości (caritas). Są skłonni realizować wspólnie swoje posłannictwo tam, gdzie jest większa potrzeba, szczególnie na misjach i w krajach biedniejszych.

76. Wszyscy alumni zdobędą wykształcenie, kończąc regularne studia uwieńczone zazwyczaj tytułami naukowymi w sposób prawny uznany, aby przygotować się do właściwej posługi¹⁰³. Każda Prowincja ma własny plan studiów. Niezależnie od podejmowanych studiów, będą zatrudnieni w jakiejś pracy i nauczą się organizować swój czas wolny. Formacja alumnów przygotowujących się do kapłaństwa jest określona prawem powszechnym i cytowanym wyżej planem studiów¹⁰⁴.

77. We Wspólnocie jest pielęgnowany klimat ewangelicznej wolności i miłości¹⁰⁵ tak, aby oni, bez przerywania zdrowego kontaktu ze społeczeństwem, mogli wzrastać w zjednoczeniu z Bogiem, wychowując się do mądrej dyscypliny, dojrzewając w sposób wolny i odpowiedzialny w swym powołaniu. Zapewnia się także podtrzymywanie ze swą rodziną i rówieśnikami tych relacji, które są konieczne dla właściwego rozwoju psychicznego i uczuciowego¹⁰⁶.

78. Wybieramy starannie wychowawców¹⁰⁷ spośród profesów wieczystych, troszcząc się, by byli przygotowani do swego zadania przez gruntowne wykształcenie i odpowiednie doświadczenie pedagogiczno-pastoralne. Zależy nam na uformowaniu jednolitej grupy wychowawczej¹⁰⁸ posiadającej przymioty ludzkie i duchowe niezbędne do animacji życia Wspólnoty, sprzyjając braterskiej współpracy, by prowadzić kandydatów ku coraz większej dojrzałości ludzkiej i duchowej. W ten sposób będą mogli rozróżnić wolę Bożą i osądzać w odpowiednim czasie przydatność kandydatów i autentyczność ich wolnego wyboru. Obowiązkiem wychowawców będzie także troszczenie się o aktualizację własnej formacji.

NOWICJAT

79. Nowicjat jest charakterystycznym okresem¹⁰⁹, w którym kandydaci, pod przewodnictwem Mistrza, są wprowadzani do życia szczególnej konsekracji w naszym Zakonie. Do niego są przyjęci ci, którzy wykazują przymioty dojrzałości ludzkiej i chrześcijańskiej, zamierzając odpowiedzieć wolnym i osobowym wyborem na powołanie do miłości (caritas) ku chorym. Podczas gdy nowicjusze studiują i doświadczają życia w Instytucie, Zakon, ze swej strony, zbada i upewni się o ich zdatności. Nowicjat odbywa się w Domu prawnie do tego przeznaczonym¹¹⁰. Trwa on jeden rok, nie licząc okresów praktyki apostołskiej podejmowanej przez Wspólnotę nowicjatu. Nieobecności, które przekraczają trzy miesiące, powodują nieważność nowicjatu. Nieobecność przekraczająca piętnaście dni powinna być uzupełniona. W zakończeniu nowicjatu konkretnego nowicjusza

¹⁰⁰ DWCH 2; DFK 8; RF 14, 52-55

¹⁰¹ DZ 5, 12-15

¹⁰² DFK 20-21

¹⁰³ DFK 3, 13

¹⁰⁴ Kan 659, 3

¹⁰⁵ DWCH 1; DFK 3, 9

¹⁰⁶ RF 12; 58

¹⁰⁷ DFK 5

¹⁰⁸ RF 30; 31

¹⁰⁹ RC 1, 13; RF 14

¹¹⁰ Kan 647

bierze się takie pod uwagę jego rytm dojrzewania osobowego, co może wymagać okresu dłuższego w nowicjacie, jednak nie więcej niż sześć miesięcy¹¹¹.

80. Nowicjat jest okresem intensywnej modlitwy¹¹², pogłębienia doświadczenia Boga przez modlitwę osobistą i wspólnotową, rozmyślanie i studium Pisma Świętego i przez uczestniczenie w liturgii Kościoła. Biorąc udział w życiu Wspólnoty¹¹³ i prowadząc życie podobne do tego, do którego się przygotowują, zacieśnia się ich łączność z Zakonem. W czasie nowicjatu nowicjusze praktycznie biorą udział w naszej posłudze kamiliańskiej.

81 Program formacyjny nowicjatu prowadzi nowicjuszy ku głębszemu poznaniu życia zakonnego, a szczególnie kamiliańskiego, to jest do znajomości Instytutu i przyswojenia jego duchowości, wykorzystując ewentualne okresy praktyk w naszej posłudze chorym. Nowicjat kończy się złożeniem profesji czasowej¹¹⁴.

82. Przełożony Prowincjalny za zgodą swej Rady mianuje Mistrza nowicjuszy, przyjmuje kandydatów do nowicjatu i dopuszcza nowicjuszy do profesji czasowej. Co do wymogów koniecznych przy dopuszczaniu do nowicjatu, do profesji czasowej i wieczystej odwołujemy się do prawa powszechnego¹¹⁵.

FORMACJA PO NOWICJACIE

83. Profesja czasowa winna być składana przez okres trzech lat i może być przedłużana rokrocznie do lat sześciu, a jedynie za zgodą Konsulty Generalnej do lat dziewięciu¹¹⁶. Praktykując rady ewangeliczne zgodnie z Konstytucją i Zarządzeniami, zakonnik przygotowuje się dojrzałe i świadomie do profesji wieczystej. Przełożony Generalny za zgodą Konsulty dopuszcza do profesji wieczystej w następstwie przedłożonego wniosku Rady Prowincjalnej.

84. Formacja zakonników po nowicjacie¹¹⁷ jest kontynuowana w sposób systematyczny aż do profesji wieczystej z pomocą Mistrza, we Wspólnocie najbardziej dostosowanej do kształcenia w sposób stopniowy i całościowy. Program formacji jest tak ukształtowany, by uczynić zakonników zdolnymi do przyjęcia na zawsze obowiązków i praw naszego Zakonu i do złożenia w sposób wolny i osobowy profesji wieczystej.

85. Oddadzą się oni studiom teologicznym i techniczno-medycznym zgodnie z programem starannie przygotowanym. Ponadto usiłują nabyć specyficzną wiedzę, konieczną do wypełnienia w sposób kompetentny naszej posługi.

86. W zależności od indywidualnego przygotowania¹¹⁸, uczestniczą w pracach realizowanych przez nasz Instytut uznaje się za stosowne, by ćwiczyli się w naszym apostołacie, działając z poczuciem osobistej odpowiedzialności i we współpracy z innymi.

FORMACJA CIĄGŁA

87. Wszyscy zakonnicy, świadomi konieczności rozwoju ku dojrzałości życia osobowego¹¹⁹ i biorąc pod uwagę zmienne warunki czasu, są gotowi do ciągłej odnowy swego życia duchowego, kulturowego i zawodowego, aktualizując własną kompetencję, w spełnianiu posługi, aby czynić bardziej efektywnym swój apostołat. Przełożeni, ze swej strony, zatroszczą się o czas i środki konieczne na realizację tego celu.

¹¹¹ Kan 648-649; 653, 2

¹¹² RC 13; 31

¹¹³ DZ 8

¹¹⁴ RC 34-35

¹¹⁵ Kan 641-645; 649, 2; 653, 2; 655-656; 658

¹¹⁶ Kan 655; 657, 2

¹¹⁷ DZ 18

¹¹⁸ DFK 21

¹¹⁹ DZ 18; K 58

WYŁĄCZANIE CZŁONKÓW Z ZAKONU I ICH PONOWNE PRZYJĘCIE

88. W tym wszystkim, co dotyczy eksklaustracji i wyjścia z Zakonu, a także ponownego przyjęcia, o którym mówi kanon 690, kierujemy się normami prawa powszechnego. Kto wychodzi lub jest wydalony nie może niczego wymagać za swą pracę wykonaną w Zakonie, chociaż winno się zachować zasadę sprawiedliwości i miłości ewangelicznej¹²⁰.

¹²⁰ Kan 684-704

Część czwarta

STRUKTURA ZAKONU

Rozdział I

OSOBY I CZĘŚCI ZAKONU

89. Zakon nasz wzbudzony przez Ducha Świętego i uznany przez Kościół, jest także Wspólnotą instytucjonalną. Na podobieństwo samego Kościoła wymaga elementów prawnych, aby wypełnić lepiej własną misję. Te elementy i wszystkie normy zarządzania Zakonem służą umocnieniu życia braterskiego i sprawiają, iż nasz Zakon jest w pełni zdolny do realizacji swego charyzmatu.

90. Zakon nasz uznany przez Kościół za Instytut klerycki, jest utworzony z osób zjednoczonych więzami profesji, nazywanych zgodnie z tradycją: ojcami i braćmi, którzy, jako zakonnicy, dążą do tego samego celu, są równi godnością¹²¹ i mają jednakowe prawa i obowiązki, z wyjątkiem tych, które wypływają ze święceń. Profesi wieczności cieszą się głosem czynnym i biernym.

91. Zakonnicy, którzy zjednoczeni ze sobą zachowują życie wspólne z prawnie ustanowionym Przełożonym, tworzą Wspólnotę, która zamieszkuje w Domu kanonicznie erygowanym. Gdy chodzi o przebywanie poza Domem zakonnym, postępujemy zgodnie z prawem powszechnym¹²².

92. Zakon dzieli się na Prowincje, aby efektywniej nim zarządzać oraz w pełni zabezpieczyć możliwość wypełniania zadań w ramach naszej posługi, zgodnie ze specyficznymi warunkami społecznymi czy też lokalnymi.

93. Prowincja ukształtowana jest ze zjednoczenia wielu Wspólnot lokalnych zależnych od jednego Przełożonego. Wymaga się, aby była dostatecznie rozwinięta co do ilości zakonników, Domów, stabilności ekonomicznej i aktywności apostołskiej.

94. Misje i Fundacje w dalekich regionach świata zależą od macierzystej Prowincji i stanowią jej część specjalną. Konsulta Generalna może z nich erygować Wiceprowincje zależne od macierzystej Prowincji zgodnie z normami Zarządzeń.

95. Każdy zakonnik jest członkiem określonej Prowincji, do której został włączony w akcie przyjęcia do nowicjatu. Przejście do innej Prowincji jest możliwe zgodnie z normami Zarządzeń.

96. Przełożony Generalny za zgodą Konsulty Generalnej ma prawo do:

- a) erygowania nowych Prowincji lub zniesienia istniejących, łączenia, dzielenia, wytyczania w nowy sposób granic Prowincji już istniejących, po uprzedniej konsultacji z zakonnikami odpowiednich Prowincji;
- b) oraz na wniosek Rady Prowincjalnej - erygowania lub zniesienia Domów zakonnych zgodnie z przepisami prawa powszechnego, otwierania nowicjatu lub więcej nowicjatów w tej samej Prowincji - przeniesienia ich do innego Domu lub zniesienia ich pisemnym dekretem¹²³.

¹²¹ K 14

¹²² 1 Kan 665

¹²³ Kan 609, 1; 616,1

Rozdział II

PRZEŁOŻENI

97. Przełożony Generalny przewodniczy zarządowi całego Zakonu z jurysdykcją i władzą nad Prowincjami, Domami i zakonnikami. Jest on wybierany, w sposób opisany w Zarządzeniach Ogólnych, przez Kapitułę Generalną spośród zakonników naszego Zakonu, mających co najmniej dwanaście lat profesji wieczystej. Sprawuje swój urząd przez sześć lat i może być ponownie zatwierdzony jeszcze jeden raz, na okres sześciu lat bezpośrednio następujących.

98. Dom Generalny i inne Domy należące do Zakonu, a nie poddane jurysdykcji żadnego Prowincjała, zależą bezpośrednio od władzy Przełożonego Generalnego i są zarządzane jak inne Domy Zakonu.

99. Dla dobrego kierowania Zakonem i aby pomóc Przełożonemu Generalnemu w wypełnianiu jego zadania są wybierani, w sposób opisany w Zarządzeniach Ogólnych, co najmniej czterej Konsultorzy Generalni, którzy razem z nim tworzą Konsultę Generalną i mu służą z głosem decydującym lub doradczym zgodnie z własnym prawem i stuletnim zwyczajem Zakonu¹²⁴. Jako Konsultorzy, nie mają żadnej jurysdykcji nad Domami i osobami Zakonu.

100. Konsultor wybrany jako pierwszy przez Kapitułę Generalną ma tytuł Wikariusza Generalnego i jest także Prokuratorem Generalnym przy Stolicy Świętej. Sekretarz Generalny i Ekonom Generalny są wybierani spośród członków Konsulty Generalnej.

101. W przypadku nieobecności lub przeszkody, Przełożony Generalny jest zastąpiony przez Wikariusza Generalnego. Na wakujący urząd Przełożonego Generalnego wchodzi Wikariusz Generalny, który zarządza Zakonem pełną i zwyczajną jurysdykcją. Konsulta natychmiast przystąpi do wyboru nowego Konsultora, i spośród Konsultorów - nowego Prokuratora, któremu przynależy także tytuł Prowikariusza. Nowy Przełożony Generalny będzie wybrany podczas kolejnej Kapituły Generalnej zwołanej na koniec trzechlecia, obliczonego od ostatniej nominacji Przełożonych. Gdyby Kapituła była już zwołana, Konsulta Generalna, bez wybierania nowego Konsultora, przystąpi do wyboru jednego z Konsultorów na urząd Prowikariusza.

102. Na czele każdej Prowincji Zakonu ustanowiony jest Przełożony Prowincjalny, który ma co najmniej sześć lat profesji wieczystej, z władzą i jurysdykcją nad wszystkimi Wspólnotami i zakonnikami należącymi do danej Prowincji. Przełożony Prowincjalny jest mianowany przez Przełożonego Generalnego za zgodą Konsulty Generalnej, biorąc pod uwagę głosy wysłane z danej Prowincji. Przełożony Prowincjalny piastuje swój urząd przez trzy lata, przy końcu których może być ponownie zatwierdzony na następne trzy lata. Nie może jednakie być mianowanym na trzecie kolejne trzechlecie, chyba że otrzyma większość absolutną głosów, liczonych zgodnie ze sposobem ustalonym w Zarządzeniach Ogólnych.

103. Misje i Fundacje są zarządzane przez Delegatów Prowincjalnych, którzy mają taki zakres władzy, jaki Przełożony Prowincjalny będzie uważał za słuszne do przekazania im. W kierowaniu Wiceprowincją, zależną od macierzystej Prowincji, ustanowiony jest Wikariusz Prowincjalny, mający co najmniej sześć lat profesji wieczystej, mianowany w ten sam sposób jak Prowincjałowie przez Konsultę Generalną. Wikariusz Prowincjalny co do wymogów, praw i obowiązków jest zrównany z Prowincjałami, z wyjątkiem tego, co jest przewidziane przez Zarządzenia Ogólne i Prowincjalne.

104. Przełożony Prowincjalny inspirowuje działania apostołskie Prowincji, praktykę miłości (caritas) braterskiej, przestrzeganie reguł zakonnych, i szczególnie zatroszczy się o właściwe duszpasterstwo powołaniowe i formację. Pomaga Przełożonym Wspólnot Lokalnych w wypełnianiu ich zadań unikając jednocześnie wchodzenia w ich kompetencje.

¹²⁴ Kan 127, 1

105. Przełożony Generalny i Przełożeni Prowincjalni podczas trwania ich kadencji mają obowiązek wizytować Domy i członków sobie powierzonych. Gdyby mieli przeszkody, aby ją przeprowadzić osobiście, mogą posłużyć się swym Przedstawicielem, w sposób wolny przez nich wybranym, po wysłuchaniu opinii odpowiedniej Rady.

106. Każdy Dom zakonny ma swego Przełożonego, do którego należy, z prawa i urzędu, władza kierowania zakonnikami swej Wspólnoty. Jest mianowany przez Przełożonego Prowincjalnego, za zgodą swojej Rady na okres trzech lat, który może być przedłużony zgodnie z normami Zarządzeń Ogólnych.

107. Przełożeni Prowincjalni i Lokalni mają swych Konsultorów, z którymi często rozpatrują ważniejsze sprawy, odnoszące się do Prowincji lub Domu, w celu rozwiązania ich, niektóre za ich zgodą, inne za ich radą, zgodnie z przepisami prawa powszechnego i partykularnego.

108. Radni Prowincjalni, którzy winni być profesami wieczystymi, są mianowani przez Przełożonego Generalnego za zgodą Szej Konsulty zgodnie z normami Zarządzeń Ogólnych. Przełożony Prowincjalny ma przynajmniej dwóch Radnych, a Konsulta Generalna po wysłuchaniu Prowincjała, ustanawia Pierwszego Radnego.

NORMY PARTYKULARNE

109. Zakonnicy mianowani Przełożonymi, składają wyznanie wiary według formuły zatwierdzonej przez Stolicę Apostolską, przed objęciem swojego urzędu (Kan 833).

110. Członkowie naszego Zakonu, aby mogli wydawać książki, traktujące o religii lub obyczajach, potrzebują także zezwolenia Przełożonego Prowincjalnego¹²⁵. Do Przełożonego Lokalnego należy prawo udzielania zezwolenia do przepowiadania, o którym mówi kanon 765.

Rozdział III

KAPITUŁY

111. Zakonnicy ponoszą osobistą odpowiedzialność za życie Zakonu, przede wszystkim na Kapitułach. Pod przewodnictwem Przełożonego lub Przewodniczącego uczestniczą w niej wszyscy, którzy mają do tego prawo, aby wyrazić swoją opinię, i podjąć decyzję w sprawach odnoszących się do życia zakonnego. Kapituła może być: Generalna, Prowincjalna lub Lokalna.

112. Kapituła Generalna, do której należy najwyższa władza Zakonu, jest złożona z Reprezentantów całego Instytutu. W ten sposób jest znakiem jego jedności w miłości (caritas). W jej skład wchodzi: Przełożony Generalny lub Wikariusz Generalny, Konsultorzy Generalni, Przełożeni Prowincjalni lub Wikariusze Prowincjalni, i Delegaci Prowincji, wybrani w taki sposób, iż członkowie z wyboru będą co najmniej tak liczni, jak członkowie uczestniczący na mocy samego prawa. Zwołanie Kapituły Generalnej winno być uczynione przez Przełożonego Generalnego lub Wikariusza Generalnego, zgodnie ze sposobem ustanowionym przez Zarządzenia Ogólne.

113. Do czasu wyboru nowego Przewodniczącego przez Kapitułę, przewodniczenie obradom przynależy Przełożonemu lub Wikariuszowi Generalnemu, z mocą rozstrzygania spraw, gdy występuje równość głosów, z wyjątkiem przeprowadzonych wyborów.

114. Zwyczajna Kapituła Generalna ma za zadanie:

- a) zbadać stan Zakonu;
- b) strzec dziedzictwa duchowego i charyzmatycznego;
- c) inicjować proces odnowy życia duchowego i apostołskiego;

¹²⁵ Kan 832

- d) wybrać Przełożonego Generalnego i Konsultorów;
- e) rozpatrzyć główne problemy;
- f) ustalić normy wiążące wszystkich zakonników;
- g) nadać właściwe kierunki w różnych dziedzinach naszej działalności.

115. Kapituła Generalna może dwoma trzecimi głosami zmieniać lub ustanawiać prawa, aby tylko nie były przeciwne obecnej Konstytucji. Te normy mają moc obowiązującą po Kapitule i są wprowadzone do Zarządzeń Ogólnych. W ten sam sposób Kapituła może znieść lub zmienić artykuły Zarządzeń i ma prawo decydowania, większością głosów, o sprawach ważniejszych odnoszących się, do życia Zakonu.

116. Kapituła Generalna może ukonstytuować się i działać ważnie, gdy wszyscy, którzy mają prawo do uczestniczenia (vocale) w niej będą wezwani i co najmniej dwie trzecie z nich będzie obecnych.

117. Kapituła Prowincjalna jest ustanowiona przez Przełożonego lub Wikariusza Prowincjalnego, Przełożonych Lokalnych i przez innych zakonników (vocale) przewidzianych w Zarządzeniach Prowincjalnych. Członkowie Kapituły będący z wyboru muszą być, co najmniej ilościowo równi z członkami uczestniczącymi mocą samego prawa. Kapituła Prowincjalna jest zwołana w odpowiednim czasie przez Przełożonego lub Wikariusza Prowincjalnego, zgodnie ze sposobem ustalonym w Zarządzeniach Ogólnych. Kapituła może ustanawiać Zarządzenia Prowincjalne, a także zmieniać lub znosić te, które obowiązują. Ma ona za zadanie zbadać i zadecydować, co jest bardziej niezbędne do odnowy i rozwoju życia duchowego oraz naszego apostołatu, jak też stan ekonomiczny Prowincji. Na Kapitułach Prowincjalnych zwołanych przed Kapitułą Generalną pożądana jest stosowna dyskusja. W głosowaniu tajnym zatwierdza się wnioski do przedstawienia na Kapitułę Generalną i wybiera się Delegatów, którzy razem z Przełożonym Prowincjalnym są wysłani na Kapitułę Generalną.

118. Na Kapitułach Lokalnych zostaną rozpatrzone problemy o większej ważności, odnoszące się do życia Domu, zadań apostołskich, stanu ekonomicznego. Członkowie Kapituły wyrażają swoją opinie przez głos decydujący lub doradczy, zgodnie z normami Zarządzeń. W bliskim czasie przed Kapitułą Prowincjalną dyskutuje się i zatwierdza w tajnym głosowaniu propozycje do przedstawienia na tejsze Kapitułę.

119. Delegaci (vocale), z prawem uczestnictwa na wspomnianych Kapitułach, są zobowiązani, dla dobra wspólnego, do korzystania z tego prawa, chyba że wynika to jedynie z przywileju. Przyczyny ewentualnej nieobecności na Kapitule muszą być ważne i uznane przez Przewodniczącego odpowiedniej Kapituły.

120. Wybory na Kapitułach odbędą się zgodnie z normami prawa kanonicznego¹²⁶. Czas na zrzeczenie się, z dokonanego wyboru wynosi jeden dzień.

121. Dla słusznej przyczyny mogą być zwołane Kapituły Nadzwyczajne. Prawo do ich zwołania należy do: Przełożonego Generalnego w odniesieniu do Kapituły Generalnej i do Przełożonego Prowincjalnego dla Kapituły Prowincjalnej, za zgodą właściwej Rady.

122. Decyzje Kapituły Prowincjalnej i lokalnej, by były ważne, muszą być ratyfikowane przez bezpośredniego Przełożonego Wyższego, to znaczy: przez Przełożonego Prowincjalnego, jeśli odnosi się to do Kapituły Lokalnej, lub przez Przełożonego Generalnego w odniesieniu do Kapituły Prowincjalnej, za zgodą odpowiedniej Rady.

¹²⁶ Kan 119

Część piąta

DOBRA DOCZESNE ZAKONU

123. Nasze ubóstwo zakonne dotyczy nie tylko osobistego używania dóbr, lecz także własności wspólnej, dlatego Zakon, pojedyncze Prowincje i Domy jako osoby prawne są podmiotami zdolnymi do nabywania, posiadania, zarządzania i alienowania dóbr doczesnych na mocy samego prawa.

124. Zarząd własnością, jednakże, nie jest całkiem wolny i pozbawiony wszelkich więzów, ale jest podporządkowany ograniczeniom prawa powszechnego i partykularnego Zakonu.

125. Nasze dobra doczesne są przeznaczone na utrzymanie zakonników i do realizacji naszych dzieł miłości i apostołatu.

126. Na płaszczyźnie ekonomiczno-finansowej Domy jednej Prowincji są powiązane między sobą i z samą Prowincją. Dlatego też muszą one dać swój wkład na rzecz całej Prowincji i wspomagać się wzajemnie. Prowincje, będące częścią jednego ciała, współpracują także na korzyść całego Zakonu i wymieniają między sobą dobra doczesne tak, iż te bogatsze w środki materialne pomagają tym, którym to jest niezbędne.

127. Zarządzanie dobrami Zakonu, Prowincji lub Domu jest powierzone odpowiedniemu zakonnikowi mającemu funkcję: Ekonoma Generalnego, Prowincjalnego lub Lokalnego, który sprawuje swój urząd pod kierownictwem odnośnego Przełożonego i pod kontrolą stosownej Rady. Ekonom zabezpieczy to, co jest konieczne do utrzymania rodziny zakonnej, unikając wszelkiego luksusu, by chronić wymogi ubóstwa i miłości (caritas).

Część szósta

OBOWIĄZUJĄCY CHARAKTER KONSTYTUCJI

128. Jesteśmy zobowiązani do wiernego zachowania ślubów zakonnych i kształtowania naszego życia zgodnie z Konstytucją i Zarządzeniami Zakonu, aby dążyć do doskonałości naszego stanu zakonnego.

129. Gdy dla dobra Zakonu pojawi się konieczność ustanowienia ewentualnych nowych artykułów lub zmiany, zniesienia jakiegoś artykułu Konstytucji, będzie konieczne zwrócenie się do Stolicy Apostolskiej. W tym przypadku propozycja zmian musi być zatwierdzona przez Kapitułę Generalną dwoma trzecimi głosów.

130. Wyłaniające się jakieś trudności lub wątpliwości w praktyce, co do interpretacji Konstytucji, należy przedstawić Konsulcie Generalnej. Jeśli Kapituła Generalna będzie uważała za konieczne otrzymanie interpretacji autentycznej jakiegoś artykułu Konstytucji, zwróci się z prośbą do Stolicy Apostolskiej, dołączając własną opinię.

ZARZĄDZENIA OGÓLNE

*Tekst zatwierdzony przez LII Kapitułę Generalną (Bucchianico, maj 1983 rok)
i dostosowany przez Konsultę Generalną
do zmian wprowadzonych przez Stolicę Świętą do Konstytucji.*

ŻYCIE NASZEJ WSPÓLNOTY

WSPÓLNOTA (K 15-24)

1. Życie Wspólnoty będzie koordynowane przez Przełożonego, zgodnie z wymogami natury ogólnej, jak i szczegółowej (K 22-23).

2. Przełożony będzie inicjować, a Wspólnota będzie sprzyjać aktualizacji kulturowej zakonników na polu dyscyplin teologicznych i medycznych, umożliwiając im studiowanie i dając na to odpowiednie środki (K 87).

3. Zakonnik, mający przeszkody w zachowaniu wspólnego porządku dnia, postara się, by nie utrudniać życia Wspólnoty (K 20).

4. We wszystkich Domach Zakonu, po otrzymaniu zawiadomienia o śmierci naszego Współbrata, zakonnicy będą się modlić za niego w czasie Mszy św. i przez trzy dni, po modlitwach wspólnych, odmówią modlitwy za zmarłych (K 18). W listopadzie będzie odprawiana w naszych Domach jedna Msza św. w intencji wszystkich zmarłych, którzy w czasie swej choroby byli pod opieką naszych zakonników.

5. Każdego miesiąca będzie się odprawiać w naszych Domach dwie Msze św. w następujących intencjach: jedną za zakonników żyjących i zmarłych całego Zakonu; drugą za naszych dobrodziejów żyjących i zmarłych.

RADY EWANGELICZNE

6. Zachowanie ubóstwa zakonnego jest normowane bardziej przez wewnętrzne, osobiste oderwanie się od dóbr niż uzależnione od pozwolenia Przełożonego (DZ 13a). Każdy przeto rozważy starannie w duchu osobistej odpowiedzialności konieczność proszenia o pozwolenie Przełożonego (K 34).

7. Nasze ubóstwo, biorąc pod uwagę nasz poziom życia, winno dostosować się do osób żyjących w skromnych warunkach, zależnie od poszczególnych krajów, w których żyjemy. Budynki, podróże, środki pracy bardziej kosztowne muszą być w służbie naszego apostołatu (K 35).

8. Nasze ubóstwo objawia się także w praktyce i duchu pracy (DZ 13c), przez co przynależymy do tej kategorii osób, które pracując zarabiają na swój chleb codzienny. To, co zbywa, ma być przeznaczone na potrzeby ubogich, będzie przekazane do biedniejszych Domów i na misje (K 34-35).

9. Nasze ubóstwo, które wzmacnia zjednoczenie naszych serc i dusz, wymaga, aby wszystkie rzeczy otrzymane lub kupione były dane do wspólnego użytku i że uniknie się niewłaściwej nierówności w poziomie życia zakonników (K 34).

10. Każdy z nas będzie dyspozycyjny w posłuszeństwie i uniknie wywierania nacisków, by pozostać w konkretnym Domu lub sprawować określony urząd. Staranie się o godności i urzędy wewnątrz lub na zewnątrz Zakonu jest absolutnie przeciwne duchowi naszego powołania (K 40).

POSŁUGA

11. Poza naukami teologicznymi, biblijnymi i katechetycznymi, których znajomość musi być odpowiednio i nieprzerwanie doskonalona, zakonnicy będą starali się o przygotowanie medyczne, które jest wymagane w naszych czasach wraz ze studium nauk humanistycznych dla tworzenia pogłębionej znajomości osoby ludzkiej. Będą uczęszczać na kursy duszpasterskie, zależnie od wymagań danego miejsca i zdolności każdego, oraz na kursy innych nauk, pokrewnych tematycznie ze zdrowiem, jak: socjologia, psychologia, dynamika grupy, medycyna, psychiatria (K 85).

12. Nasi zakonnicy zaangażują się w rozwijanie na wszelkie sposoby teologii i duszpasterstwa zdrowia, w nauczanie etyki zawodowej, pomaganie i pobudzanie organizacji kapelanów szpitalnych. Będą współpracowali z prasą przeznaczoną dla chorych lub w jakimś stopniu odnoszącą się do problematyki działania Służby Zdrowia. Posługujemy się także nowoczesnymi środkami społecznego komunikowania się, dostosowanymi do naszego apostołatu.

13. W naszej pracy bierzemy także pod uwagę, Wspólnoty siostr zakonnych, które sprawują swą posługę w szpitalach. Pragniemy pobudzać je do wzajemnej współpracy oraz wspierać je w poważniejszych trudnościach. Nie będziemy zaniedbywać formacji duchowej, etycznej i duszpasterskiej zakonnic i innych grup, które pracują w szpitalu (K 52).

14. Nasi zakonnicy zaangażują się także w rozwój współuczestnictwa i współpracy międzydyscyplinarnej z pracownikami Służby Zdrowia (K 52).

15. Nasi zakonnicy zainteresują się również tak zwanymi chorobami społecznymi jak: alkoholizm, nadużywanie środków odurzających, narkomania, różne formy wyczerpania psychicznego dziś tak rozpowszechnione. Także zwrócą uwagę na poważne problemy osób starszych, opuszczonych, na warunki sanitarne krajów rozwijających się, głód na świecie i na inne problemy socjalne (K 51).

16. Aby nasza opieka medyczna nad chorymi była efektywna i odpowiedzialna, postaramy się zdobyć konieczne kwalifikacje uznane przez prawo lokalne i będziemy stale aktualizować naszą wiedzę i technikę zawodową (K 85; 87). Będziemy także wzorem dla personelu świeckiego pod względem kompetencji

zawodowych. Za zgodą Wspólnoty uczestniczymy aktywnie w ich Zrzeszeniach i inicjatywach, kiedy są one do pogodzenia z obowiązkami stanu zakonnego (K 52; 54).

17. Nasi zakonnicy będą gotowi do opiekowania się chorymi, rannymi i umierającymi, nawet z narażeniem życia, tak w przypadku gdy niebezpieczeństwo pochodzi od choroby zakaźnej, jak też od innego rodzaju nieszczęścia (K 28; 49).

18. Zakonnicy będą zachowywać rygorystycznie tajemnicę zawodową, którą poznają w czasie wypełniania swej posługi.

19. Zakonnicy będą pełni szacunku i miłości także w stosunku do tych, którzy w opiece nad chorymi myślą i działają w inny sposób od nas, czy to na płaszczyźnie politycznej, czy społecznej, czy też religijnej. O ile postarają się, by ich zrozumieć, o tyle łatwiej będzie można rozpocząć z nimi rozmowę, byleby przez to nie utracić właściwego rozeznania prawdy (KDK 28). Będą respektować odpowiedzialność zawodową każdej osoby (DA 27).

20. W opiece nad chorymi nasi zakonnicy nie będą mieli nigdy na celu osiągnięcia zysku ani perspektywy otrzymania dóbr doczesnych, ale będą czynić tę opiekę z miłości do Boga i bliźniego oraz z obowiązku wynikającego z własnego powołania. Żyjąc jednakże ze swej pracy, mogą przyjąć słuszną zapłatę (K 34).

21. Gdy z powodu specjalnych uwarunkowań, będzie utrudniona posługa własna Zakonu, nasi zakonnicy będą badać możliwości swej aktywności, tak by zachować nienaruszonym ducha Instytutu, przez praktykę dzieł wzbudzonych z miłości (caritas) Chrystusa.

22. Konsulta Generalna lub Rady Prowincjalne w szczególnych sytuacjach, zatrudnią ekspertów, by przeprowadzili badania nad naszą posługą, zgodnie z metodą socjologii religii, aby wyciągnąć użyteczne dla nas wskazania duszpasterskie.

23. Kiedy przyjmie się stałą posługę, w szpitalach nie będących naszą własnością, zredaguje się z ich administratorami umowę, która sprecyzuje wzajemne obowiązki i prawa. W redagowaniu umowy należy wziąć pod uwagę, przede wszystkim, dobro chorych. O ile to możliwe, staramy się zagwarantować:

- a) wolność w prowadzeniu duszpasterstwa;
- b) zależność od Przełożonych Zakonu;
- c) odpowiednie mieszkanie;
- d) godną zapłatę za pracę;
- e) czas na odpoczynek i ferie i inne szczegółowe normy w zależności od różnorodnych uwarunkowań.

24. Nasze szpitale, jakiegokolwiek rodzaju, będą zaspokajać autentyczne potrzeby społeczne i będą służyć zdrowiu chorych w najlepszy możliwy sposób, za pomocą odpowiednich struktur technicznych, medycznych i religijnych. Będą one włączone w programy ukierunkowane na promocję zdrowia. Można przyjąć od chorych lub od jakiegokolwiek instytucji publicznej stosowne opłaty, byleby tylko uniknąć wszelkiej zachłanności dla osiągnięcia zysku. W granicach swych możliwości przyjmie się nieodpłatnie chorych pozbawionych opieki socjalnej. Nasze szpitale, jako szkoły miłości (caritas), będą oferowały młodym okazję, żeby poznać i żyć w sposób pełny duchem naszego instytutu (K 75). Przełożeni zatroszczą się, zgodnie ze swymi możliwościami, o powierzenie kompetentnym osobom świeckim obowiązków administracyjnych mniej pokrewnych naszej posłudze.

25. W miejscach, gdzie wskutek zmiany czasów metoda duszpasterska to sugeruje, Zakon nasz będzie sprzyjał nowym formom obecności i działania w świecie Służby Zdrowia.

26. Nasi zakonnicy podejmą się opieki specjalnej oraz pomocy duchowej i materialnej przewlekłe chorym i starszym będącym dręczonymi w swych domach chorobami i innymi ograniczeniami.

27. Nasi zakonnicy skorzystają z możliwości odprawiania Mszy św. w mieszkaniach chorych, aby dać im i ich rodzinom świadectwo solidarności Kościoła oraz oświecić wiarą ich cierpienia życia.

28. Nasze Misje, chociaż założone przez różne Prowincje, będą uważane za punkt honoru i obowiązek całego Zakonu. Otrzymają one ze strony wszystkich wsparcie modlitewne i o ile jest to możliwe, pomoc w osobach chętnych do pracy i środkach materialnych (K 56; 75). Ci, którzy zostaną wyznaczeni na misje, będą odpowiednio przygotowani, aby wypełnić w możliwie najlepszy sposób obowiązki, które będą im powierzone na terenie Misji.

29. Nie będą otwierane nowe Domy tam, gdzie nie istnieje żadna możliwość do wypełnienia własnej posługi instytutu, aby Zakon nie był odwiedziony od swego celu podstawowego (K 10; 42-43). W parafiach, erygowanych zgodnie z artykułem 10 Konstytucji i za zgodą Konsulty Generalnej, będzie się miało na sercu w sposób szczególny opiekę nad chorymi.

ŻYCIE DUCHOWE (K 61-69)

30. Nasze wspólne praktyki religijne będą zgodne z liturgią Kościoła powszechnego. Kto nie mógłby normalnie uczestniczyć we wspólnych modlitwach codziennych, będzie modlił się prywatnie (K 64).

31. Poza modlitwą wspólną każdy w ciągu dnia i przez stosowny okres czasu odprawi rozmyślanie, wybierając sposoby najbardziej odpowiednie, by osiągnąć jedność z Bogiem i rozwój życia duchowego (K 64).

32. Na cześć Błogosławionej Dziewicy Maryi będzie się pobożnie obchodzić uroczystość Niepokalanego Poczęcia. W przypadającą w tym dniu rocznicę założenia naszego Zakonu, odnowi się z pobożności śluby wieczyste. Odda się także cześć, zgodnie z wielowiekową tradycją, Matce Zbawiciela nazwaną - Uzdrawienie Chorych (K 68; 74).

33. Wszyscy zakonnicy będą uczestniczyć każdego miesiąca w dniu skupienia, a co roku w rekolekcjach (K 66).

34. W Zarządzeniach Prowincjalnych ustanowi się przepisy odnoszące się do: rozmyślania, Liturgii Godzin, ćwiczeń pobożnych, celebracji Eucharystii, Mszy św. i modlitw za zmarłych z Prowincji, norm szczegółowych dotyczących zachowania ślubów zakonnych, życia wspólnotowego i klauzury (K 62; 64).

35. Ubiozem własnym Zakonu jest ten tradycyjny z czerwonym krzyżem. Można ubierać się zgodnie z prawnie uznanym zwyczajem Kościoła Lokalnego, nosząc czerwony krzyżyk jako znak wyróżniający (K 69b).

FORMACJA

(K 70 – 88)

FORMACJA

36. Przełożony Prowincjalny, za zgodą własnej Rady, ma prawo do:

a) mianowania na trzy lata Mistrza nowicjuszy, ponownego zatwierdzenia go na tym urzędzie, usunięcia go lub jeśli okoliczności tego wymagają, po wysłuchaniu jego zdania, przydzielenia mu Socjusza;

b) mianowania na trzy lata Mistrza duchownego alumnów w czasie formacji po nowicjacie, ponownego zatwierdzenia go lub usunięcia, dania mu Socjusza, o ile jest to konieczne, po wysłuchaniu Mistrza;

- c) przyjęcia postulątów do nowicjatu;
- d) usunięcia nowicjuszy;
- e) dopuszczenia nowicjuszy do złożenia profesji czasowej i przedłużenia okresu jej trwania przez odnowę profesji;
- f) dopuszczenia do posług i do święceń (K 83).

37. W każdej Prowincji ci, którzy są w okresie formacji, są wychowywani zgodnie z partykularnym regulaminem formacji, w którym prawa powszechne Kościoła, a takie normy Konstytucji i Zarządzeń Ogólnych są przystosowane do poszczególnych okoliczności miejsca i czasu. Taki regulamin formacji, aktualizowany okresowo, bierze pod uwagę istniejące kierunki działania Kościoła Lokalnego, jest ustanowiony przez kapitułę Prowincjalną i zatwierdzony przez Konsultę Generalną (K 72).

38. Będzie się zachowywać zarządzenia kościelne przy przyjęciu do nowicjatu i ustalaniu norm obowiązujących w nowicjacie (K 83).

39. W Zarządzeniach Prowincjalnych ustali się normy obowiązujące przy przyjęciu do nowicjatu, dopuszczeniu do profesji czasowej i wieczystej.

40. Nowicjat rozpoczyna się w dniu ustalonym przez Prowincjała podczas odpowiedniej celebracji liturgicznej. Autentyczny dokument zaświadcający o rozpoczęciu nowicjatu będzie podpisany przez nowicjusza i Mistrza nowicjatu. Skompletuje się to, co jest konieczne, i prześle się do Konsulty Generalnej dokumenty zgodnie z Księgą Formularzy Zakonu.

41. Nowicjusze poszczególnych Prowincji, by otrzymać pełniejsze wychowanie, mogą realizować poza Domem nowicjatu jeden lub więcej okresów działalności formacyjnej według norm ustalonych przez regulamin formacji.

42. Nowicjusze będą przykładac się do nauki tego, co jest użyteczne dla lepszej ich formacji, zgodnie z regulaminem formacji poszczególnych Prowincji.

43. Do Mistrza nowicjatu, który musi byś profesem wieczystym, należy formowanie nowicjuszy. Jednocześnie będzie on wspomagany przez odpowiednich współpracowników, do konsultowania się w tym, co służy rozwojowi nowicjuszy.

44. Mistrz nowicjuszy, w określonych terminach, a szczególnie przed profesją, przedstawi Prowincjałowi sprawozdanie charakteryzujące każdego nowicjusza, po wysłuchaniu współpracowników i zakonników ze swej Wspólnoty.

45. Przełożeni Wyżsi mogą wydalic z nowicjatu niezdatnego nowicjusza. Gdy występuje poważna przyczyna, także Przełożony lokalny, po wysłuchaniu Mistrza, może wydalic nowicjusza, winien on jednak jak najszybciej powiadomic o tym Prowincjała.

46. Kandydaci przed złożeniem profesji czasowej odstapia zarządzanie swych dóbr na rzecz osoby im zaufanej oraz określa ich sposób wykorzystania i prawo użytkowania. Przed profesją wieczystą dokonają zrzeczenia się dóbr doczesnych, a gdy to jest wymagane przez prawo, będzie potwierdzone przez władzę cywilną. Mogą oni zmienic przyjęte rozporządzenie jedynie za zgodą Przełożonego Wyższego (K 34). Czyny przeciwne ślubowi ubóstwa są nieważne. To wszystko, co z jakiegokolwiek tytułu zakonnik otrzymuje, przechodzi na własność Instytutu.

47. Wybór zostania ojcem lub bratem zazwyczaj dokonany jest do czasu złożenia ślubów czasowych. Z poważnych przyczyn może byś zmieniony do czasu złożenia profesji wieczystej. Zakonnik o ślubach wieczystych może zawsze prosic o przyjęcie święceń. Wtedy jest konieczny okres stosownego przygotowania. Do przyjęcia święceń jest wymagana opinia o zdatości kandydata ze strony Przełożonego, wysłuchując zdania Wspólnoty, i zgoda Prowincjała wraz z jego Radą.

48. Należy do Przełożonych, także Lokalnych, przyjmowanie, osobiście lub za pośrednictwem Delegatów, profesji zakonników z ich Wspólnoty.

49. Raz w roku Przełożony razem z Mistrzem duchownym zbierze opinie od zakonników z Domu i przedłoży Prowincjałowi pisemne sprawozdanie, zatwierdzone przez Radę Lokalną, co do zachowania się zakonników w okresie formacji po nowicjacie.

50. Przed profesją wieczystą, w odpowiednim czasie, Prowincjał lub jego Delegat wysłucha dyskretnie wszystkich zakonników Domu, gdzie przebywa kandydat, i zbierze inne informacje użyteczne przy badaniu zdatności kandydata do przyjęcia profesji wieczystej.

51. Kiedy alumn będzie wysłany do innej Prowincji Zakonu, aby uzupełnić swą formację, winna być sporządzona umowa między dwoma Prowincjałami co do przewidzianych norm w 36 artykule tych Zarządzeń i 83 artykule Konstytucji.

52. Odpowiednie dokumenty sporządzane przy składaniu profesji czasowej i wieczystej będą przechowywane starannie w archiwum Zakonu i Prowincji.

53. Zakonnicy o profesji czasowej będą uczestniczyć stopniowo w życiu Prowincji, biorąc udział w jej działalności, organach duszpasterskich, zebraniach, a także Kapitułach zgodnie z normą artykułu 111 Zarządzeń Ogólnych.

54. W przypadku przyjęcia do Zakonu zakonnika o ślubach wieczystych innego Instytutu zachowa się obowiązujące normy prawa powszechnego (Kan 684 1, 2, 3, 4 i Kan 685 1, 2). Może być on dopuszczony do profesji wieczystej jedynie po trzech latach próby (probatio). W tym czasie pogłębi znajomość naszego charyzmatu i naszej duchowości.

STRUKTURA ZAKONU

Rozdział I

OSOBY I CZĘŚCI ZAKONU

55. Kiedy zakonnik, z uzasadnionych racji, prosi lub zgadza się, by być włączonym definitywnie do innej Prowincji, Konsulta Generalna, po wysłuchaniu opinii dwóch zainteresowanych Prowincjałów, roztropnie ogłosi dekret opublikowany w dwóch Prowincjach. Zakonnik ten, gdy ma do tego prawo (vocale), cieszy się w nowej Prowincji głosem czynnym i biernym (K 95).

56. Przełożony Generalny, dla poważnej racji, może przenieść zakonnika z jednej Prowincji do innej, po wysłuchaniu zainteresowanego i dwóch Prowincjałów. W tym przypadku zakonnik pozostaje nadal włączony do swej Prowincji. Co do korzystania z prawa głosu czynnego i biernego, zawrze się między odpowiednimi Prowincjałami umowę zatwierdzoną przez Konsultę Generalną (K 95).

57. Przełożony Generalny, wysłuchawszy Prowincjałów i zainteresowanych zakonników, ma prawo do wezwania, z jakiegokolwiek Prowincji Zakonu, tylu zakonników, ilu będzie uważał za stosowne, do zadań odnoszących się do całego Zakonu, pracy w Domach jemu bezpośrednio podporządkowanych i do

sprawowania naszej posługi. Te zadania przestają obowiązywać, gdy skończy się sześćoletnia kadencja. Nowy Przełożony Generalny, po wysłuchaniu Konsultorów, może na nowo zatwierdzić tych samych zakonników na tych urzędach lub wezwać innych.

58. Kto sprawuje urząd Przełożonego Generalnego Zakonu, może uczestniczyć w Kapitułach Prowincjalnych w tej Prowincji, gdzie zamieszkuje, aż do następnej Kapituły Generalnej, w której poza tym ma prawo uczestniczenia.

59. Kto przez okres sześciolatnia sprawuje urząd Konsultora lub Prowincjała, ma prawo do uczestniczenia, aż do kolejnej Kapituły Generalnej, w Kapitułach Prowincjalnych, to jest: Konsultor w swojej Prowincji, a Prowincjał w Prowincji przez niego już zarządzanej, oboje tylko w obydwu wypadkach rezydowali w tych Prowincjach.

60. Misje i Fundacje mogą być erygowane na Wiceprowincje, kiedy liczą co najmniej trzydziestu zakonników (K 94).

Rozdział II

PRZEŁOŻENI

61. Przełożeni nie będą sprawować swojego urzędu dopóki nie spełnią tego, co jest wymagane przez Rytuał Zakonu, przed przyjęciem urzędu.

62. O ile dobro Zakonu lub Prowincji tego wymaga Przełożony Generalny, za zgodą Konsulty, może usunąć Przełożonych w czasie sprawowania ich urzędu. W przypadku Przełożonego Lokalnego czyni to po wysłuchaniu zdania Rady Prowincjalnej.

63. Przełożeni mianowani w czasie trwania trzechlecia pozostają na urzędzie przez resztę tegoż okresu. Ten czas jednakże nie jest wliczony do okresu ustalonego przy sprawowaniu urzędu przez Przełożonych.

64. Przełożeni Prowincjalni i Lokalni, chociaż w dekretach są mianowani na trzy lata aż do końca tejże kadencji pozostają a urzędzie Przełożonych aż do czasu przejścia tych urzędów przez ich następców.

65. Przełożeni muszą starannie przekazać swym zakonnikom Zarządzenia i Dekrety Stolicy Świętej i Wyższych Przełożonych, troszcząc się, o ich przestrzeganie.

66. Przełożony Generalny będzie się naradzać także z Przełożonymi Prowincjalnymi w ważniejszych sprawach odnoszących się do całego Zakonu. Następnie co roku lub kiedy określone okoliczności tego wymagają, zwoła ich razem, aby rozpatrzyć z Konsultą Generalną różne problemy. Tak samo Prowincjał zbierze od czasu do czasu Przełożonych Lokalnych, a także roztrąpi innych zakonników o odpowiedniej wiedzy i doświadczeniu, by rozważać problemy życia duchowego i inne sprawy odnoszące się do życia i aktywności Prowincji. Wszyscy Przełożeni, szanując słuszne i uprawnione odrębności, będą czuwać, aby to, co jest partykularne, nie przeszkodziło w osiągnięciu jedności, ale raczej by jej sprzyjało. Będą wpływać na kształtowanie się między różnymi częściami Zakonu braterskiego zjednoczenia, na wymianę doświadczeń duszpasterskich i działania powiązane z naszą posługą, jak i pomocą materialną.

67. Akta i Księgi określone przez Zarządzenia Prowincjalne będą starannie prowadzone. Prowincjał i Przełożeni lokalni będą się troszczyć, by wszystkie akta i dokumenty odnoszące się do Prowincji i Domu były

dobrze uporządkowane i pieczołowicie przechowywane w archiwum. Kronika Domów i Prowincji będzie prowadzona w specjalnej księdze, aby przekazać pamięć o wydarzeniach dla następców.

68. Po upływie kadencji danego urzędu Przełożeni przełożą wiernie dla następców księgi, inwentarze, kasę, archiwum z dokumentami odnoszącymi się do zarządu i administracji Prowincji i Domu.

KONSULTORZY GENERALNI (K 99-101)

69. Wybierze się spośród zakonników całego Zakonu, biorąc pod uwagę różnorodność języków i kultur, co najmniej czterech Konsultorów kompetentnych do sprawowania urzędów przewidzianych dla Konsulty. Nie może być wybranym Konsultorem zakonnik tej Prowincji, do której przynależy Przełożony Generalny, i jeśli to możliwe, nie będą wybrani dwaj Konsultorzy z tej samej Prowincji. Nikt nie może być wybrany Konsultorem przez trzy kolejno następujące po sobie kadencje.

70. Tak wszystkim, jak i każdemu Konsultorowi jest powierzona odpowiedzialność za dobro całego Zakonu, którego problemy muszą być rozpatrywane na Radach Generalnych. W tym celu Konsultorzy będą przebywać, w granicach swoich możliwości, w tym samym Domu z Przełożonym Generalnym i będą jedynie jemu podporządkowani, gdy chodzi o dyscyplinę w Domu.

71. Korespondencja i relacje służbowe Przełożonych Prowincjalnych z Konsultą będą uregulowana specjalnie przygotowanymi umowami między Konsultą a samymi Prowincjami. Takie zarządzenie jednocześnie nie ogranicza w żaden sposób prawa każdego zakonnika do komunikowania się bezpośrednio z Przełożonym Generalnym lub jakimkolwiek Konsultorem.

72. Gdy Konsultor zrezygnuje z urzędu umrze, Konsulta Generalna wybierze innego, wysłuchawszy zdania wszystkich Prowincjałów Zakonu.

73. Do obowiązków Prokuratora Generalnego należy rozpatrywanie ze Stolicą Świętą zagadnień odnoszących się do Zakonu, aprobowanych przez Przełożonego Generalnego lub przez Konsultę, lub jemu jako zadanie powierzone. Prokurator Generalny wpisze lub sprawi, by wpisano w specjalnej księdze zwanej: *Księga Prokuratury* - wszystkie dokumenty i akta, które Zakon lub osoby pojedyncze prosiły i otrzymały, poświadczając ich wiarygodność własnym podpisem. Wpisze także, w tej samej Księdze, wszystkie akta: *informacje i śluby* do niego lub do Przełożonego Generalnego wysłane wraz z uwagą na marginesie i odpowiednie reskrypty. Dokumenty oryginalne natomiast złoży w archiwum Zakonu lub przekaze adresatowi (K 100).

74. Obowiązkiem Sekretarza Generalnego, który jest wybrany przez Konsultę spośród Konsultorów, jest staranne zapisywanie w księdze: *Akta Konsulty Generalnej* wszystkich przeprowadzonych dyskusji Rady Generalnej; imienne rejestrowanie wszystkich zakonników z datą urodzenia, okresem odbycia nowicjatu, datą profesji, śmierci lub wyjścia z Zakonu i innych spraw godnych zapisania. Ponadto winien on przesłać zainteresowanym, koniecznie podpisane, Zarządzenia Konsulty Generalnej, jak i dekrety, korespondencję, pełnomocnictwa, nominacje i sprawy podobne. Przechowuje on, poza tym, w sposób uporządkowany i starannie wszystkie dokumenty i akta odnoszące się do zarządu i historii Zakonu (K 100).

75. Ekonom Generalny wypełni swój urząd zgodnie z wytycznymi samej Konsulty (K 127). Jego obowiązkiem jest administrowanie dobrami Zakonu w całości i Domami bezpośrednio podległymi Przełożonemu Generalnemu, dobrami przeznaczonymi na utrzymanie tychże Domów i na potrzeby Zakonu. Konsulta Generalna jemu powierzy czuwanie w sposób szczególny nad właściwym administrowaniem dóbr pojedynczych Prowincji i Domów (K 100).

RADY GENERALNE

76. Sprawy, dla których jest wymagana zgoda Konsulty Generalnej, muszą być zawsze badane i rozważane kolegiально, rozstrzygane w głosowaniu tajnym, a decyzja jest przekazana do wykonania. Przełożony Generalny, który działa bez lub przeciw takiej decyzji, działa nieważnie.

77. Przełożony Generalny proponuje tematy do rozpatrzenia na Radzie. Tak Generał jak i Konsultorzy mają prawo do rozstrzygania poprzez akceptacje lub dezaprobatę, każdy z jednym głosem decydującym, w sprawach danych do decyzji Konsulty Generalnej przez Konstytucje lub Zarządzenia. Aby jakakolwiek sprawa mogła być zadecydowana przez Radę Generalną, jest wymagana większość absolutna głosów, a w wypadku równości głosów, sprawa jest rozstrzygnięta przez Przewodniczącego.

78. W Radach, poza Przewodniczącym, winni być obecni co najmniej dwaj Konsultorzy. Gdy za każdym razem nie osiąga się takiej liczby, inni zakonnicy, jednak nie więcej niż dwóch i już poprzednio wybrani przez Konsultę, mogą wypełnić zadania Konsultorów.

79. Sprawy, dla których jest wymagana jedynie opinia Konsulty Generalnej, muszą być także kolegiально rozpatrzone. W tym wypadku jednakże, Przełożony Generalny, po wysłuchaniu opinii poszczególnych Konsultorów, może na końcu jednego skrutinium lub także bez niego zadecydować zgodnie ze swym przekonaniem w konkretnych sprawach. Chociaż nie związany głosem doradczym ani jednomyślnością Konsultorów, Przełożony Generalny jednakże weźmie pod uwagę opinie wyrażone jednomyślnie, i nie odrzuci ich bez ważnej przyczyny, która jemu wyda się mocno usprawiedliwiająca.

80. Dekrety zatwierdzone przy obecności Przełożonego Generalnego nie podlegają zmianie w czasie jego nieobecności. I tak samo nie przystępuje się bez jego zgody do nominacji lub wyboru kogokolwiek, ani nie będzie decydowało się o sprawach większej wagi.

INNE URZĘDY KURII GENERALNEJ

81. Przy Kurii Generalnej konstytuują się Sekretariaty i urzędy ocenione jako konieczne lub użyteczne dla dobra i rozwoju całego Zakonu Sekretariaty będą kierowane przez Członków Konsulty.

82. *Sekretariat do spraw posługi* zbierze i przekaże informacje o inicjatywach duszpasterskich Zakonu, pobudzi do realizacji badań, wymiany doświadczeń, zebrań i seminariów w celach porównawczych i aktualizacji naszej posługi. Będzie starał się utrzymywać żywe zainteresowanie dla posługi chorym, odpowiadającej na potrzeby obecnego czasu i konkretnych miejsc.

83. *Sekretariat do spraw formacji* ma za zadanie pobudzenie inicjatyw animacji w dziedzinie duszpasterstwa powołań, formacji kandydatów i formacji ciągłej zakonników.

84. *Sekretariat do spraw misji* jest odpowiedzialny za animację misyjną w Zakonie, studia i wymianę doświadczeń na polu misyjnym i będzie sprzyjać koordynacji różnych działań na rzecz misji.

85. *Centralna Komisja Ekonomiczna*, zamianowana przez Konsultę, zbada projekty zaproponowane przez samą Konsultę, dając o nich opinie w sprawach technicznych, ekonomicznych i administracyjnych. Poza tym, będzie badała bilanse roczne Prowincji i Domu Generalnego.

86. Konsulta Generalna wyznaczy Postulatora do spraw beatyfikacji i kanonizacji naszych współbraci w opinii świętości.

PRZEŁOŻENI PROWINCJALNI (K 102; 104)

87. Wszyscy upoważnieni do głosowania (vocale) mają prawo do wysłania kartki wyborczej przy wyborze Przełożonego. Na tych kartkach wskażą dwa nazwiska. O ile nikt nie osiągnie większości absolutnej, będzie się liczyć głosy w następujący sposób: każdy głos dany na pierwszego kandydata będzie miał wartość

trzech punktów, a głos dany na drugiego będzie miał wartość jedynie jednego punktu. Zakonnicy, którzy zamieszkują w Domach bezpośrednio podległych Przełożonemu Generalnemu, korzystają z tego prawa wyborczego we własnej Prowincji.

88. Przełożonym Prowincjalnym będzie mianowany ten, kto otrzymał większość głosów, zgodnie z artykułem 87, chyba że poważne przyczyny nie wskażą inaczej. W przypadku wykluczenia pierwszego kandydata proponuje się tego, który po nim uzyskał większość głosów.

89. Przełożony Prowincjalny może przenieść zakonników z jednego do drugiego Domu w obrębie swej Prowincji. Zakonnicy wyznaczeni przez Przełożonego Generalnego do określonego Domu nie będą z niego przeniesieni bez jego zgody.

90. Przełożony Prowincjalny poinformuje Przełożonego Generalnego i Konsultę co najmniej o sprawach ważniejszych Prowincji. Wyśle, poza tym, do Konsulty Sprawozdanie Roczne zgodnie z ustalonym formularzem.

91. Kiedy umrze zakonnik w danej Prowincji, Prowincjał przekaze o tym wiadomość listownie do Konsulty Generalnej i do Wspólnot określonej Prowincji, podając dzień i okoliczności śmierci, aby natychmiast przystąpić do odmówienia przyjętych modlitw w intencji zmarłego.

92. Kiedy kontakty z Konsultą Generalną będą faktycznie przerwane, na przykład w czasie wojny, prześladowań lub innych zamieszek społecznych, a także nie istnieje, zgodnie z osądem Prowincjała i jego Rady, nadzieja na zmianę w krótkim czasie danej sytuacji - Prowincjał jest wyposażony mocą prawa (ex iure) w następujące pełnomocnictwa:

a) dopuszczenie kandydatów do profesji wieczystej, poprzedzonej przez skrutinium i to, co jest wymagane przez prawo;

b) usunięcie, poza możliwościami już danymi przez święte kanony, profesów czasowych, zgodnie z normami prawa Powszechnego;

c) usunięcie z urzędu Przełożonych Lokalnych;

d) danie pozwolenia, zarezerwowanego Konsulcie Generalnej, na sprzedaż i wydzierżawienie dóbr, zaciągnięcie długów lub zobowiązań oraz realizację wydatków nadzwyczajnych.

Prowincjał nie może wykorzystać powyższych delegowanych pełnomocnictw bez zgody swych Radnych. O każdej decyzji podjętej na mocy powyższych przywilejów, sporządzi się starannie dokumentację, chyba że okoliczności wskażą na co innego. O każdym podjętym akcie władzy delegowanej wyśle się jak najprędzej kopię zgodną z oryginałem Konsulcie Generalnej.

93. Gdy Prowincjał jest nieobecny lub napotkał na nieprzewidywaną przeszkodę, jego urząd pełni Pierwszy Radny; a jeśli jemu także coś stoi na przeszkodzie, będzie zastąpiony przez Drugiego Radnego.

94. Jeśli Prowincjał umrze lub z jakiegokolwiek powodu nie sprawuje władzy, Pierwszy Radny przejmie urząd Wikariusza Prowincjalnego, dopóki Konsulta Generalna nie wyznaczy nowego Wikariusza Prowincjalnego albo też nie zamianuje nowego Prowincjała, po otrzymaniu kartek wyborczych, o których mówi artykuł 87 Zarządzeń.

RADNI PROWINCJALNI (K 107)

95. Wszyscy głosujący (vocale), po mianowaniu Prowincjała, wyślą do Rzymu inną kartkę wyborczą, w której zaproponują nazwiska Radnych Prowincjalnych. Przełożony Generalny, wysłuchawszy zdania Prowincjała i za zgodą Konsulty, mianuje Radnych Prowincjalnych, a w tych Prowincjach, w których jest tylko dwóch Radnych, także jednego zastępcę do wybrania spośród tych, którzy otrzymali większość głosów.

96. Sprawy do rozstrzygnięcia za zgodą Radnych, raz zaproponowane przez Prowincjała i zbadane kolegialnie, są rozstrzygane większością głosów. Po zwołaniu w odpowiednim czasie Rady Prowincjał może jej przewodniczyć, takie przy obecności dwóch Radnych.

97. Także w sprawach, dla których jest wymagana jedynie opinia Radnych, jest wskazane, o ile jest to możliwe, by były one przedyskutowane w sposób kolegialny. We wszystkich tych przypadkach Prowincjał jest zobowiązany do zapytania o opinie Radnych, każdego oddzielnie ustnie lub listownie, także jeśli potem ostateczne rozstrzygnięcie danej sprawy zależy od jego uznania.

98. O każdej podjętej decyzji, tak po wysłuchaniu opinii Rady, jak i szczególnie za zgodą Radnych, sporządzi się starannie akta, chyba że Rada Prowincjalna roztropnie osądzi by uczynić odmiennie w szczególnych przypadkach.

99. Gdy, z jakiegokolwiek powodu, w czasie trwania kadencji trzechletniej, Prowincjał przestanie sprawować swój urząd, mandat Radnych pozostanie do czasu mianowania nowego Prowincjała.

WIZYTACJA KANONICZNA (K 105)

100. Na czas wizytacji kanonicznej pozostaje zawieszona jurysdykcja Przełożonych Domów, w których ma ona miejsce.

101. Przełożony Generalny w czasie wizytacji ma prawo do rozpatrywania i decydowania także o sprawach, dla których jest wymagana zgoda lub opinia Konsulty Generalnej. Są wyłączone z tego jedynie sprawy, dla których zgoda Konsulty Generalnej jest wymagana przez prawo powszechne.

102. Wizytator wysłucha wszystkich zakonników, każdego osobno. W tej osobistej rozmowie stara się poznać, czy we Wspólnocie pielęgnowane jest życie wspólnotowe, duch miłości braterskiej, przywiązanie do naszego Instytutu, aby pobudzić do wzrostu poziomowi życia zakonnego i apostołskiego.

103. Wizytator zanotuje swe uwagi, które po dojrzałej refleksji będzie uważał za istotne. O wszystkim poinformuje dokładnie Konsultę Generalną i przekaże jej odpowiednie akta. Przede wszystkim będzie uważał, by nie przekroczyć granic swej władzy zwyczajnej lub delegowanej.

PRZEŁOŻENI LOKALNI (K 106)

104. Po dokonanej nominacji Prowincjałów Przełożony Prowincjalny, po odbyciu konsultacji, jak to jest przewidziane przez normy Zarządzeń Prowincjalnych i za zgodą swej Rady, zamianuje Przełożonych Lokalnych, o czym dokładnie poinformuje Konsultę. Przełożeni Lokalni, by być zamianowani, muszą mieć co najmniej trzy lata profesji wieczystej. Pozostają na tym urzędzie przez trzechlecie, przy końcu którego mogą być zatwierdzeni po raz drugi. Jeśli, z poważnych powodów, jest konieczne zatwierdzenie Przełożonego Lokalnego na trzecie trzechlecie bezpośrednio następujące, wymaga się by zakonnicy tego Domu byli zapytani dyskretnie o ich opinię w tej sprawie i by większość ten wybór potwierdziła. Ponowne zatwierdzenie w końcu jest zarezerwowane Przełożonemu Generalnemu, za zgodą swojej Rady.

105. Przełożony będzie przebywał we własnym Domu i nie przyjmie obowiązków, które by go angażowały zbyt daleko poza Domem. Kiedy Przełożony jest nieobecny lub zachodzą jakieś przeszkody, zastąpi go Pierwszy Radny lub inny zakonnik delegowany przez Przełożonego; ten jednak nie odstąpi od zarządzeń Przełożonego.

RADNI LOKALNI (K 107)

106. Przełożony Prowincjalny, po mianowaniu Przełożonego Lokalnego i po wysłuchaniu jego opinii, jak najprędzej zamianuje na trzechlecie Radnych Lokalnych, których będzie co najmniej dwóch. Zawsze po wysłuchaniu zdania Przełożonego, Prowincjał ustala, który z mianowanych zakonników winien być Pierwszym Radnym (K 107).

107. Kiedy, z jakiegokolwiek powodu, Przełożony Lokalny przestaje piastować swój urząd, Radni pozostają w swej funkcji, aż do mianowania nowego Przełożonego. Mandat Radnego przestaje obowiązywać, kiedy zakonnik jest przeniesiony do innego Domu lub kiedy, dla słusznej przyczyny, jest usunięty ze swego urzędu przez Radę Prowincjalną.

Rozdział III

KAPITUŁY

KAPITUŁA GENERALNA

I JEJ ZWOŁANIE (K 112-116)

108. Zwyczajna Kapituła Generalna odbywa się co sześć lat w miejscu ustalonym przez Konsultę Generalną i rozpoczyna się 2 maja, chyba że szczególne okoliczności nie wskażą na inną datę. Zwołanie Kapituły musi być dokonane co najmniej sześć miesięcy przed jej rozpoczęciem.

109. Po ogłoszeniu Kapituły Generalnej nie dokonuje się żadnej nominacji Przełożonych. W przypadku naglącej konieczności będą wyznaczeni Przełożeni **ad tempus**, to jest do czasu nominacji Przełożonych, która się dokona po Kapitule Generalnej. Przełożeni **ad tempus** uczestniczą jedynie w Kapitułach Lokalnych nowej Wspólnoty i mają prawo wziąć udział w Kapitule Prowincjalnej. Jeśli zakonnik, po zwołaniu Kapituły Generalnej lub Prowincjalnej, będzie przeniesiony do innego Domu, będzie uczestniczył w Kapitule Domu, gdzie ma nowe przeznaczenie, jeśli jeszcze się nie odbyła, poza wypadkiem uczestnictwa już w Kapitule Domu, gdzie dotąd przebywał.

110. Za każdym razem, jeśli będzie to konieczne lub użyteczne, mogą być powołani na Kapitułę Generalną lub Prowincjalną, za zgodą Kapituły, eksperci nie będący Członkami Kapituły, którzy jednak nie mają prawa głosu.

111. W Zarządzeniach Prowincjalnych ustali się, czy i w jakich proporcjach Delegaci zakonników o profesji czasowej mogą wziąć udział, bez prawa głosu, na Kapitułach Prowincjalnych. Analogicznie mogą być ustalone przepisy co do uczestnictwa zakonników o ślubach czasowych w Kapitułach Lokalnych.

112. W pojedynczych Prowincjach Kapituła Prowincjalna jest poprzedzona przez Kapituły lokalne, zgodnie z normami Zarządzeń Prowincjalnych. Żaden z zakonników (vocale) nie będzie pozbawiony swego prawa do uczestnictwa w Kapitule Lokalnej. Nie tylko Prowincje i Wspólnoty, ale takie pojedynczy zakonnik może w sposób wolny wysłać na Kapitułę Generalną swoje postulaty i sugestie w okresie ustalonym przez Konsultę.

KAPITUŁY LOKALNE W OKRESIE PRZYGOTOWAWCZYM DO KAPITUŁY PROWINCJALNEJ (K 118)

113. Kapituła Lokalna winna być zwołana przez Przełożonego Domu, w którym odbywa się Kapituła. Przełożony Prowincjalny może głosować i przewodniczyć jedynie na jednej Kapitule Lokalnej, przez niego w sposób wolny wybranej w danej Prowincji. W tym przypadku Przełożony Lokalny zwoła Kapitułę na mocy pełnomocnictwa otrzymanego od Prowincjała.

114. Po imiennym sprawdzeniu obecności Członków Kapituły i po wyznaczeniu spośród nich przez Przewodniczącego dwóch skrutatorów przechodzi się do wyboru Sekretarza Kapituły, wybranego zawsze spośród Członków Kapituły. Potem następuje rozpatrywanie poszczególnych spraw.

115. Akta Kapituł Lokalnych będą przesłane możliwie szybko do Przełożonego Prowincjalnego.

KAPITUŁY PROWINCJALNE W OKRESIE PRZYGOTOWAWCZYM DO KAPITUŁY GENERALNEJ (K 117)

116. Kapituła Prowincjalna będzie zwołana w takim czasie, iż zakończy się definitywnie dwa miesiące przed Kapitułą Generalną. Prowincjał razem z aktem zwołania Kapituły przekaże dla poszczególnego Domu wykaz tych, którzy mają prawo uczestnictwa w Kapitulce. Wykaz ten należy podać do publicznej wiadomości.

117. Po sprawdzeniu obecności uczestników Kapituły (vocale) i wyznaczeniu przez Przewodniczącego dwóch skrutatorów przystąpi się do wyboru Sekretarza Kapituły.

118. Przełożeni przedstawią sprawozdanie finansowe własnego Domu, a Prowincjał poda bilans Prowincji, to znaczy stan dóbr Prowincji ujętych całościowo. Te wszystkie sprawozdania o stanie ekonomicznym, zbadane przez Kapitułę Prowincjalną, będą zredagowane w jedno sprawozdanie do przesłania na Kapitułę Generalną.

119. Po rozpatrzeniu i rozstrzygnięciu wszystkich problemów w toku dyskusji, przejdzie się do wyboru dwóch Delegatów i ich Zastępców (substitut). Wybór będzie dokonany w taki sposób, iż przejdzie się do wyboru drugiego Delegata jedynie po wyborze pierwszego. To samo uczyni się także w wyborze pierwszego i drugiego Zastępcy. Prowincja, która ma mniej niż trzydziestu zdolnych do głosowania (vocale), wybierze jednego Delegata i jednego jego Zastępcę. Fundacje w dalekich regionach i Misje, które mają co najmniej dwunastu zakonników (vocale) mają prawo do wybrania własnego Reprezentanta na Kapitułę Generalną.

120. Jeśli Prowincjał, z ważnej przyczyny nie może uczestniczyć w Kapitulce Generalnej, będzie zastąpiony przez Pierwszego Radnego. Jeśli zaś ten na Kapitulce Prowincjalnej został już wybrany delegatem, w tym wypadku ma prawo do tego jego zastępca wybrany do uczestniczenia na Kapitulce Generalnej.

121. W Prowincjach i Wiceprowincjach, gdzie Kapituły Lokalne nie mogą się odbyć lub są ocenione jako niepożądane przez Radę Prowincjalną przeprowadzi się bezpośrednio Kapitułę Prowincjalną, na której mają prawo uczestnictwa wszyscy zakonnicy (vocale) Prowincji dla wybrania Delegata lub Delegatów i by rozważać problemy o większej ważności. W tym przypadku zachowa się to, co jest przepisane dla Kapituł Prowincjalnych w okresie przygotowawczym do Kapituły Generalnej. Wszyscy zakonnicy (vocale) mają prawo do udziału w tej Kapitulce. Delegaci są wybierani przez głosowanie obecnych zakonników (vocale) bądź poprzez kartki wyborcze tych, którzy są z ważnego powodu nieobecni. Ci nieobecni jednakże wyślą kartki wyborcze ponumerowane, które będą ważne dla każdego ewentualnego skrutinium. Jeśli jednak, z powodu szczególnych okoliczności, ta forma Kapituły nie jest możliwa, Delegaci będą wybrani poprzez kartki wyborcze, które zakonnicy (vocale) prześlą do Prowincjała i które będą przez niego otworzone przy obecności radnych. W tym przypadku ma ważność większość względna uzyskana w jednym głosowaniu.

122. W Zarządzeniach Prowincjalnych ustalone będą normy określające sposób, w jaki Misje i Fundacje nie ukonstytuowane w Wiceprowincje muszą wybrać Delegata na Kapitułę Generalną oraz sposób, w jaki mogą brać udział na Kapitulce Prowincjalnej.

ZWOŁANIE I PRZEBIEG KAPITUŁY GENERALNEJ

123. Po zakończeniu Kapituł Prowincjalnych Konsulta Generalna prześle możliwie szybko zakonnikom (vocale), którzy będą uczestniczyć na Kapitulce Generalnej, propozycje i postanowienia sformułowane przez Kapituły Prowincjalne lub przez samą Konsultę Generalną w okresie przygotowawczym do Kapituły Generalnej.

124. Sekretarz Generalny, upoważniony przez Konsultę, ogłosi formalnie, w którym dniu będzie miała początek Kapituła Generalna. Razem z aktem zwołania Kapituły, umieszczonym w Domu Generalnym, będzie opublikowany spis zakonników (vocale) mających prawo do uczestniczenia w Kapitulce.

125. Aż do wyboru Definitorów, którzy nastaną po Skrutatorach, Wikariusz Generalny będzie Pierwszym Skrutatorem, a Konsultor najstarszy pod względem złożenia pierwszej profesji będzie Drugim Skrutatorem, chyba że jest on już Sekretarzem.

126. Na pierwszej sesji Sekretarz Generalny, który pełni swą funkcję aż do wyboru Sekretarza Kapituły, przejdzie do sprawdzenia obecności Członków Kapituły, wzywając ich imiennie.

127. Następnie Sekretarz, z upoważnienia Przewodniczącego, zapyta uczestników Kapituły co do ewentualnych nieprawidłowości, będących na Kapitułach Lokalnych lub Prowincjalnych w okresie przygotowawczym do Kapituły Generalnej i przez to ocenionych jako nieważne lub niegodziwe akta, a szczególnie wybory. Jest możliwością Kapituł uzdrawianie braków godziwości, natomiast przy uzdrawianiu ważności jest obowiązek zwrócenia się do Stolicy Świętej. Tak więc Sekretarz zapyta na nowo Członków Kapituły, aby wiedzieć, czy uważają Kapitułę, Generalną za zebrałą według ustalonego regulaminu, prawnie i ważnie. Jeśli nie ma sprzeciwów ocenionych jako uzasadnione przez Zgromadzenie, Przewodniczący ogłosi w sposób formalny Kapitułę Generalną jako otwartą.

128. Sekretarz Generalny zaprosi imiennie wszystkich Przełożonych Prowincjalnych, aby przedstawili akta Kapituł Prowincjalnych, które winny być starannie zbadane. Na końcu sesji będzie ustalona sesja następna, co będzie czynione na każdej sesji.

129. Na drugiej sesji wybierze się Sekretarza Kapituły, który ma za zadanie zapisywać starannie w aktach wszystko to, co jest rozważane na sesjach Zgodnie z wolą Przewodniczącego, może być dany jemu do pomocy drugi zakonnik (vocale), wybrany spośród Członków Kapituły.

130. Przełożony Generalny przedstawi więc *sprawozdanie o stanie Zakonu*. Potem przejdzie się natychmiast do wyboru nowego Przewodniczącego. Następnie wybierze się, spośród Członków Kapituły czterech Definitorów Generalnych, za pomocą jedynej kartki wyborczej, na której wpisze się czterech Kandydatów. Zostaną wybrani ci, którzy osiągnęli większość głosów. Nowy Przewodniczący i Definitorzy zajmą miejsca przy stole Definitorów, zajęte poprzednio przez Generała i Konsultorów. Dwaj Definitorzy najstarsi co do pierwszej profesji będą mieli funkcję Skrutatorów.

131. Przewożony natychmiast ustępująca Konsulta Generalna przekaze Definitorom pieczęcie Zakonu, natomiast pieczęć Kapituły Generalnej będzie powierzona Sekretarzowi Kapituły.

132. Następnie Przełożeni Prowincjalni przedstawią *sprawozdanie ze stanu finansowego swych Prowincji*. W ten sam sposób, ustępujący Przełożony Generalny przedstawi sprawozdanie z zarządu Domami bezpośrednio podległymi Generałowi. Tym samym sposobem użytym przy wyborze Definitorów będą wybrani Przez Kapitułę co najmniej trzej Członkowie Kapituły, którzy będą musieli uważnie zbadać powyższe sprawozdania aby je przedstawić Kapitułce, do której należy danie ostatecznej oceny co do ustępującego Zarządu.

133. W czasie Kapituły Generalnej zarząd Zakonu należy do Przewodniczącego wybranego przez Kapitułę, aż do czasu wyboru nowego Przełożonego Generalnego. Jeden i drugi są wspomagani przez Definitorów, mających władzę jak Konsultorzy.

134. Definitorium, które winno zebrać się co najmniej jeden raz w ciągu dnia, rozważy i postanowi jakie sprawy będą do rozpatrzenia w czasie następnej sesji. Definitorium ma tę samą władzę co Konsulta Generalna, wyjąwszy możliwość mianowania Przełożonych Prowincjalnych.

135. Wybór nowego Przełożonego Generalnego będzie na sesji zaproponowanej przez Definitorium i zatwierdzonej przez samą Kapitułę, nie prędzej jednak jak dnia siódmego od początku Kapituły. W ustalonym dniu, po spełnieniu czynności przygotowawczych zgodnie z Rytualem przechodzi się do wyboru.

136. Kiedy z powodu zgodności głosów wybór jest dokonany, Przewodniczący lub, w wypadku, gdy on sam został wybrany, Pierwszy Skrutator obwieszcza głośno dokonany wybór zgodnie z formułą: Ja, N.N., w imieniu tej Kapituły Generalnej ogłaszam N.N. wybranym Przełożonym Generalnym Zakonu Posługujących Chorym.

137. Gdy Elekt zrezygnuje z urzędu, Definitorium przełoży ponowne wybory do następnej sesji.

138. Po wyborze Przełożonego Generalnego i złożeniu przez niego Wyznania wiary Wszyscy zakonnicy obecni w Domu są wezwani do złożenia homagium, a wybór ten będzie ogłoszony całemu Zakonowi.

139. Jeśli Przełożonym Generalnym zostanie wybrany jeden z Definitorów, ten obejmie bezpośrednio swój urząd i miejsce Przewodniczącego. Jeśli na Kapitule jest obecna osoba delegowana przez Stolicę Świętą, wybrany Przełożony Generalny będzie Pierwszym Definitorem i Skrutatorem, a ten, który był Przewodniczącym, wchodzi na urząd Drugiego Definitora i Skrutatora. Jeśli żaden z Definitorów nie będzie wybrany na ten urząd, ten, kto był Przewodniczącym, wróci do pozostałych Członków Kapituły. Jeśli Generałem będzie wybrany Sekretarz, wybierze się natychmiast innego Sekretarza. W sytuacji, gdy wybranym Generałem jest ktoś nie biorący udziału na Kapitule, wezwie się go jak najszybciej przez Definitorium i w międzyczasie zarząd będzie sprawował Przewodniczący i Definitorium. Jeśli przeszedł czas przewidziany na Kapitule, a Wybrany nie przybył jeszcze, to Kapituła będzie kontynuowana. W końcu będzie rozwiązana Kapituła, kiedy nowy Elekt opóźni swe przybycie. Pierwszy Konsultor będzie sprawował urząd Wikariusza Generalnego.

140. Przy końcu Kapituły Generalnej będą wybrani Konsultorzy Generalni. Te wybory muszą być odbyte jedne po drugich, oddzielnie dla każdego Konsultora. Gdy wybrani będą nieobecni, obowiązkiem Definitorium jest poinformowanie ich o urzędzie im przyznanym, aby przybyli jak najszybciej do Domu Generalnego. Jeśliby mogli przybyć na Kapitule, cieszą się na niej głosem aktywnym i biernym. Kapituła nie będzie rozwiązana, zanim Wybrani nie wyrażą swej akceptacji.

141. Każdorazowo, gdy na Kapitule Generalnej wybierze się nowego Przełożonego Generalnego, odwiecznym zwyczajem, wszystkie urzędy Zakonu pozostają nie obsadzone, dlatego też odbędzie się nowa nominacja Przełożonych.

142. Po zakończeniu wyborów i ostatecznym zredagowaniu Dekretów Kapituły, Przewodniczący zaproponuje rozwiązanie Kapituły. Gdyby pozostało jeszcze coś nie rozstrzygnięte, wysłuchawszy opinii pojedynczych Członków Kapituły, dokona się tego w tajnym głosowaniu. Po zakończeniu głosowań Przewodniczący ogłosi Kapitułę za zamkniętą.

PRZYPADKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ MIEJSCE MIĘDZY ZWOŁANIEM A ZAKOŃCZENIEM KAPITUŁY GENERALNEJ

143. Jeśli w czasie zbliżającej się Kapituły Lokalnej Przełożony umiera, rezygnuje lub z innego powodu przestaje sprawować swój urząd i nie został mianowany Przełożony *ad tempus*, Pierwszy Radny staje się tymczasowym Przewodniczącym Kapituły. Po wybraniu Sekretarza przejdzie się do wyboru definitywnego Przewodniczącego Kapituły, który będzie miał prawo do wzięcia udziału w Kapitule Prowincjalnej.

144. Przełożony Lokalny, który z poważnych powodów nie może uczestniczyć na Kapitule Prowincjalnej, może delegować ze swej Wspólnoty innego zakonnika (*vocale*).

145. Jeśli Prowincjał z powodu choroby lub z innej racji natrafił na przeszkodę, by wziąć udział w zbliżającej się Kapitule Prowincjalnej, będzie przewodniczył na Kapitule Pierwszy Radny Prowincjalny.

146. Jeśli w bezpośredniości Kapituły Lokalnej jakiś zakonnik (*vocale*) zrezygnuje lub ma słuszną przeszkodę, Kapituła odbędzie się tak samo, byleby innym nie wyrządzić krzywdy.

147. Jeśli Sekretarz lub ktoś z Definitorów, W czasie trwania Kapituły, napotka na poważną przeszkodę, by sprawować swój urząd, to o dalszym postępowaniu zadecyduje sama Kapituła.

INNE KAPITUŁY

148. Nadzwyczajna Kapituła Generalna, w czasie której nie odbędą się wybory, odbędzie się pod przewodnictwem Przełożonego Generalnego z pomocą swej Rady. Przez to, opuści się wybory Przewodniczącego, Definitorów, Sekretarza i to wszystko, co dotyczy wyborów (K 121).

149. Nadzwyczajna Kapituła Prowincjalna lub Wice-Prowincji odbędzie się zgodnie z normami ustalonymi dla innych Kapituł Prowincjalnych (K 121; ZO 116-122).

150. Kapituły Lokalne są ukonstytuowane przez Przełożonego Lokalnego jako Przewodniczącego i przez zakonników (vocale) Domu. Przełożony Prowincjalny ma możliwość przewodniczenia na Kapitułach Lokalnych, które odbywają się w jego Prowincji. W ten sam sposób Przełożony Generalny ma prawo przewodniczyć na nadzwyczajnych Kapitułach Prowincjalnych i Kapitułach Lokalnych w całym Zakonie (K 118).

151. Zwołanie Kapituł Lokalnych należy do Przełożonego Lokalnego. Takie zwołanie, które określa także sprawy do rozpatrzenia, musi być uczynione przynajmniej na trzy dni przed rozpoczęciem Kapituły (K 118).

152. W czasie pierwszej Kapituły Lokalnej po mianowaniu lub zatwierdzeniu Przełożonego, wybierze się Sekretarza Kapituły, który ma za zadanie wierne zapisanie tego, o czym rozpatruje się na Kapitułach.

153. Przełożony jest zobowiązany do dania pod głosowanie rozstrzygające Kapituły Lokalnej bilansu przewencyjnego, który winien być przedstawiony Prowincjałowi na początku roku. Na wszystkie wydatki nie przewidziane w tym bilansie, a które okażą się konieczne w ciągu roku, przygotowuje się odpowiednie przepisy w Zarządzeniach Prowincjalnych (ZO 176).

154. Przełożony i jego Radni, do których należy rozwiązanie spraw rozważanych na doradczej Kapitułe, będą brali zasadniczo pod uwagę zgodne opinie zakonników (vocale) i nie odstępą od nich bez poważnej przyczyny, ocenionej przez nich samych. Kiedy się rozważa o sprawach przeznaczonych do ratyfikacji przez Wyższych Przełożonych, razem z decyzją Rady Lokalnej muszą być przedstawione także akta Kapituły lokalnej konsultatywnej.

DOBRA DOCZESNE

Rozdział I

WŁASNOŚĆ DÓBR

155. Majątek Zakonu (patrimonium) jako taki złożony jest z wszelkich dóbr pochodzących z jakiegokolwiek tytułu, z wszelkiego rodzaju wpływów Przełożonego Generalnego, zakonników jemu bezpośrednio podległych oraz z wkładów danych przez Prowincje dla Kurii Generalnej (K 123).

156. Majątek Prowincji (patrimonium) jest złożony z dóbr nabytych przez Prowincję, ze środków przesłanych z domów dla Prowincji, z ofiar złożonych przez dobrodziejów Prowincjałowi oraz z dochodów za pracę Prowincjała i zakonników jemu bezpośrednio podległych (K 123).

157. Pojedyncze Domy posiadają na własność dobra (patrimonium), które zostały przyznane w czasie erekcji kanonicznej, oraz stanowią z jakiegokolwiek tytułu dochody danego Domu lub dochody Członków Wspólnoty (K 123).

158. Co do konkretnych rozwiązań prawnych, będą przystosowane w każdym regionie świata te formy prawne własności i zarządzania, które, zgodnie z prawami obowiązującymi na danym terenie, zagwarantują najlepszą opiekę, ochronę i użytkowanie dóbr powierzonych nam przez Opatrzność Bożą.

159. Konsulta Generalna, po wysłuchaniu Rady Prowincjalnej, określi wkład, jaki każda Prowincja winna przekazać do Kasy Generalnej. Tak samo Rada Prowincjalna, po wysłuchaniu Kapituły Lokalnej, ustali wkład, jaki każdy Dom winien przekazać do Kasy Prowincjalnej.

160. Dobra ruchome Domów, niekonieczne na utrzymanie zakonników ani na konserwację budynków i innych rzeczy, muszą stanowić wkład dla dobra całej Prowincji, zgodnie ze zgodną oceną Prowincjała i jego Rady, wysłuchawszy opinii Kapituły Lokalnej.

161. Prowincjałowie ze swymi Radami mogą uzgadniać między sobą, w nagłej i krytycznej sytuacji, pomoc finansową jednej Prowincji na rzecz drugiej. Gdy nie można osiągnąć konkretnego i dobrowolnego uzgodnienia między zainteresowanymi stronami, to w bezpośredniości realnego niebezpieczeństwa Konsulta Generalna, po wysłuchaniu Prowincjałów, może zadysponować dobrami Prowincji, respektując sprawiedliwość i nie narażając na utratę bezpieczeństwa ekonomicznego Prowincji wspomagającej.

162. Rada Prowincjalna może ustalić, iż także dobra nieruchome jednego lub więcej Domów będą związane obligacjami czy też sprzedane w wypadku konieczności lub dużej użyteczności dla Prowincji, jednakże wymagana jest zgoda Kapituły Lokalnej i Domu, lub Domów zainteresowanych; ewentualnie, gdy brak jest zgody, dekret Konsulty Generalnej. W każdym przypadku zachowa się prawo powszechne.

Rozdział II

ZARZĄD DÓBR W OGÓLNOŚCI (K 127)

163. Urząd Ekonoma Generalnego lub Prowincjalnego nie może być powierzony Przełożonemu Generalnemu lub Prowincjalnemu. Urząd Ekonoma Lokalnego, jakkolwiek za bardziej właściwe byłoby niełączenie go z urzędem Przełożonego, nie jest nie do pogodzenia z tym urzędem, kiedy wymaga tego konieczność.

164. Obowiązkiem Ekonomów jest zabezpieczenie tego, co konieczne jest do normalnego funkcjonowania Wspólnoty oraz roztoczenia opieki nad wszystkimi dobrami.

165. Ekonomowie nie mogą bez prawnej zgody Przełożonego zawierać uciążliwych zobowiązań, ani inicjować postępowania prawnego, ani wszcząć procesu w sądzie lub zakończyć inne poważniejsze interesy.

166. Ekonomowie nie będą używać dóbr dla swego osobistego zysku, ani nie postarają się dla innych zakonników o rzeczy osobiste bez pozwolenia Przełożonego.

167. Wszyscy Przełożeni, jakiegokolwiek stopnia, mogą trzymać u siebie odpowiednią sumę pieniędzy, by zaspokoić bieżące potrzeby, byleby wydatki były precyzyjnie rejestrowane w księdze administracyjnej.

168. Listy kredytowe (będące podstawą udzielonego kredytu) i przedmioty wartościowe będą zdeponowane we wspólnej kasie, a pieniądze potrzebne na wydatki codzienne będą złożone w banku. Książeczki bankowe, o ile prawa cywilne nie zabronią tego, będą zapisane na Instytut z podpisem co najmniej dwóch zakonników to jest: Przełożonego i zazwyczaj Ekonoma; w ten sposób każde pobranie pieniędzy może być zrealizowane, tak przez jednego, jak i drugiego.

169. Stypendia mszalne (stipendium manuale vel fundatum) będą wiernie rejestrowane, zgodnie z metodą ustaloną przez kompetentną władzę tak, aby te zobowiązania były zawsze łatwe do sprawdzenia.

170. Księgowość będzie starannie prowadzona przez Ekonoma w ten sposób, iż stan finansowy będzie zawsze łatwy do określenia przy każdej ewentualnej kontroli.

171. Przełożeni Prowincjalni co do wydatków nadzwyczajnych, które Oni mogą dokonać za zgodą Radnych lub bez niej, będą zachowywać przepisy ustalone przez Konsultę Generalną. Przyjmuje się, iż wydatki zwyczajne to środki konieczne do normalnego i godnego zarządzania życiem zakonnym wraz z konserwacją i ewentualnym zastąpieniem dóbr materialnych. Przy sprzedaży dóbr, przyjęciu zobowiązań i długów - zachowa się prawo powszechne.

172. Przełożony Generalny może podjąć z kasy generalnej tyle, ile jest konieczne na wydatki przeznaczone dla dobra Zakonu i funkcjonowania swego urzędu, wykazując te wydatki w księgach finansowych. Przy sprzedaży dóbr i zaciąganiu długów i obligacji, konieczne jest uzyskanie zgody Konsulty Generalnej.

173. Ekonom może być usunięty ze swego urzędu jedynie z poważnej przyczyny: Ekonom Lokalny przez Przełożonego Prowincjalnego za zgodą swej rady; Ekonom Prowincjalny i Generalny - przez Konsultę Generalną.

Rozdział III

ZARZĄD DÓBR POSZCZEGÓLNYCH DOMÓW

174. Po mianowaniu lub zatwierdzeniu Przełożonego Domu, Przełożony Prowincjalny, wysłuchawszy opinii Rady Lokalnej, zamianuje za zgodą swej Rady jednego zakonnika na urząd Ekonomy Lokalnego do zarządzania Domem.

175. W każdej Prowincji Przełożony Prowincjalny ze swymi Radnymi ustali sposób, w jaki winien być zbadany i zatwierdzony stan finansowy i zarząd poszczególnych Domów oraz księgi finansowe powierzone Ekonomowi (ZO 177).

176. Na początku nowego roku poszczególne Domy przedstawia Przełożonemu Prowincjalnemu starannie przygotowany przewencyjny bilans finansowy, przychodów i rozchodów zwyczajnych i nadzwyczajnych przewidzianych na bieżący rok, tak aby Prowincjał ze swą Radą i Ekonomem Prowincjalnym mogli lepiej uzgodnić, dla dobra Prowincji, potrzeby Domów z ich możliwościami. Taki bilans sporządzony przez Kapitułę Lokalną, przejrzany i zatwierdzony przez Radę Prowincjalną, staje się dla Domów normą do przestrzegania, nie ulegającą zmianie bez zgody Prowincjała (ZO 153).

177. Każdego roku będzie przedstawiony Prowincjałowi bilans minionego roku podpisany przez Przełożonego, Radnych, Ekonomy i rewidentów ustalonych na mocy artykułu 175. Prowincjał z Ekonomem Prowincjalnym zbadają go uważnie i jeśli to konieczne, przedstawia swoje uwagi. Kopia tego sprawozdania będzie przechowywana w archiwum danego Domu i Prowincji (ZO 175).

Rozdział IV

ZARZĄD DÓBR PROWINCJI

178. Ekonom Prowincjalny, mianowany przez Przełożonego Prowincjalnego i przez swych Radnych, jest zatwierdzony przez Konsultę Generalną i podlega bezpośrednio Prowincjałowi w tym, co dotyczy jego urzędu.

179. Kasa Prowincjalna zbiera środki na wydatki potrzebne na realizację zadań ogólnych Prowincji, na utrzymanie Domów Formacyjnych oraz na swój wkład do przekazania do Kasy Generalnej, dla szerzenia Instytutu i jego dzieła.

180. W każdej Prowincji Rada Prowincjalna ustali sposób, w jaki Ekonom Prowincjalny musi zdać sprawę z zarządzania dobrami oraz przez jakie osoby winny być zbadane księgi finansowe.

181. Przełożony Prowincjalny ze swą Radą i Ekonomem Prowincjalnym zbada bilansy Domów przesłane jemu przez Przełożonych Lokalnych. Każdego roku sporządzi ogólny bilans finansowy całej Prowincji, podzielony na części i kompletny, zredagowany w oparciu o sprawozdania Domów i zbadany zgodnie z artykułem poprzednim, podpisany przez niego, Radnych Prowincjalnych Ekonomia Prowincjalnego i opatrzony odpowiednią pieczęcią. Taki bilans musi być wysiany do Konsulty Generalnej.

182. Obowiązkiem Rady Prowincjalnej jest mianowanie Administratora do zarządzania szczególną działalnością, bezpośrednio zależną od Prowincji, jak: stowarzyszenia, prasa, biuletyny. Do tej samej Rady należy określenie sumy pieniędzy, powyżej której Administrator winien prosić o zgodę tejże Rady. Administrator winien zdać sprawę ze wszystkiego zgodnie z artykułem 180. Nie jest godziwe, by mieć zysk z administracji dóbr mu powierzonych, dla własnej korzyści osobistej (ZO 180).

KONSTITUCJA I ZARZĄDZENIA (K128-130)

183. Tekst Konstytucji i Zarządzeń przetłumaczony na różne języki musi być zatwierdzony przez Konsultę Generalną.

184. Żaden Przełożony, jakiegokolwiek stopnia, nie ma prawa do udzielania ogólnych dyspens od norm zawartych w Konstytucji i Zarządzeniach. Jednakże z ważnej przyczyny lub dla większego dobra Przełożeni Lokalni w swej Wspólnocie, Prowincjałowie w Prowincji, a Generał w całym Zakonie mogą roztropnie dyspensować od jakiegoś artykułu w sprawie dyscyplinarnej, pod warunkiem, iż traktuje się jedynie o pojedynczych osobach lub przejściowych przypadkach. W innych sytuacjach dyspensy udziela Przełożony Generalny, po wysłuchaniu opinii Konsultorów.

185. Dyspensy o większej ważności zazwyczaj udziela się na piśmie. Przełożeni wykorzystują to prawo, by pomóc zakonnikom w ich poważnych potrzebach, w chorobie i dla ich pożytku, unikając jednocześnie sprzyjania rozluźnieniu w dyscyplinie zakonnej. Jednakże nie przekroczą granic ustalonych przez prawo i zachowają przepisy kanoniczne.

186. Każdy zakonnik niech ma pełny tekst Konstytucji i Zarządzeń, dokładając wszelkich starań, by wycisnąć go głęboko w swym sercu i pamięci. Tematyka dwóch pierwszych Części Konstytucji niech będzie często rozważana podczas wspólnych zebrań. Wszyscy poważnie zaangażują się w autentyczne życie duchem Konstytucji i Zarządzeń Ogólnych, dla realizowania posłannictwa kamiliańskiego w Kościele i w świecie.

INDEKS HASEŁ

A

AKTA — księgi określone przez Zarządzenia Prowincjalne **ZO 67**; a. Konsulty Generalnej **ZO 74**; Rady Prowincjalnej **ZO 98**; Kapituły Lokalnej **ZO 115**; Kapituły Prowincjalnej **ZO 128**; Kapituły Generalnej **ZO 129**.

ALKOHOLIZM — **ZO 15**.

ALUMNI — ich udział w formacji, dokumenty Kościoła i Regulamin formacji **K 72**; rozwijanie dyspozycji i cnót, ewolucja seksualna i uczuciowa **K 73**; relacja z Bogiem, wymiar duchowy i kościelny **K 74**; pogłębienie charyzmatu i życia kamiliańskiego **K 75**; przygotowanie się do posługi **K 76**; ćwiczenie się w naszym apostołacie i współpraca z innymi **K 86**; relacje ze społeczeństwem, rówieśnikami, rodziną i wychowawcami **K 77**.

ANIMACJA — pracowników Służby Zdrowia **K 52**; świeckich **K 54**; a. powołaniowa **K 71**.

ARCHIWUM — akt i dokumentów Prowincji i Domów **ZO 67**; Zakonu **ZO 73**.

ASCEZA — **K 67**.

B

BILANS PREWENCYJNY — roczny, w poszczególnych Domach **ZO 153, 176**; wydatki nieprzewidziane **ZO 153**.

BISKUP — **K 57**.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWA — Chrystusa i św. Kamila **K 33, 60**.

BÓG — **K 1, 2, 3**; B. u św. Kamila **K 8**; B. a życie zakonne **K 13**; a służba **K 15, 25**; a Opatrzność **K 36**; a posłuszeństwo **K 38**; a słuchanie **K 63**; a nawrócenie **K 65**; rozróżnienie woli B. w stosunku do kandydatów na zakonników **K 78**.

BRACIA I BRATERSTWO — ćwiczenie się w b. na wzór Chrystusa **K 17, 20, 32**; przez profesję stajemy się b. w rodzinie Posługujących Chorym **K 29**; Ojcowie a b. **K 43**; b. z tymi samymi prawami i obowiązkami **K 90**; pojednanie z b. **K 65**; czystość jest pomocą ku większej jedności w b. **K 31**.

C

CELIBAT — **K 30**.

CHARYZMAT ZAKONU — **K 9**; wyraża się i aktualizuje w dziełach miłosierdzia **K 10, 11, 14**; obowiązek angażowania się w pracę powołaniową i w formację **K 70, 75, 81**.

CHOROBA — **K 4, 5**; **ZO 15**; akceptacja ch. **K 46**.

CHORY — świadectwo Zakonu **K 1**; polecenie Chrystusa **K 4**; zadanie Kościoła **K 7**; Posługujący Chorym **K**

8; posługa miłosierdzia **K 12**; widzimy w ch. Boga **K 13**; Bóg mówi poprzez cierpiących **K 63**; zakonnicy chorzy **K 18**; *panowie i władcy* **K 28**; czwarty ślub **K 12, 28, 29, ZO 17**; ojcowie i bracia zaangażowani w całościowej służbie ch. i promocji zdrowia **K 42, 43, 45**; uczucie macierzyńskie do ch. **K 44**; towarzyszenie krewnym ch. **K 46**; opieka nad wierzącymi ch. **K 47**; i nad wyznawcami innych religii i niewierzącymi; **K 50**; opieka nad ch. przewlekłe **K 48**; preferencja dla najbardziej ubogich i opuszczonych ch. **K 51**; prawa ch. **K 55**; służba ze strony zakonników nie mogących aktywnie działać **K 59**; duszpasterstwo powołaniowe dla rozszerzenia charyzmatu **K 70**; alumni a służba **K 75**; przygotowanie medyczne **ZO 11, 12**; opieka nad ch. także z narażeniem życia **K 28, ZO 17**; miłość w opiece ch. **ZO 20**; nieotwieranie nowych Domów tam, gdzie jest niemożliwa nasza posługa; w parafiach ma się na sercu opiekę nad ch. **ZO 29**.

CHRYSTUS — Zakon świadczy o miłości Ch. do chorych **K 1**; Ch. ukazuje dobroć Boga **K 3**; stosunek Ch. do chorych **K 4**; służyć Ch. w ubogich **K 7**; Kamil naśladuje przykład Ch. **K 8**; tajemnica Ch. **K 13**; nowy lud **K 15**; Wspólnota zakorzeniona w Ch. **K 16**; wzór miłości **K 17, 64**; naśladowanie Ch. **K 25, 75**; Ch. a czystość **K 30**; dobrowolnie ubogi **K 33**; Sługa posłuszny **K 37**; uczestniczenie w tajemnicy zbawienia **K 48**; słowa Ch. **K 60**.

CHRZEST — **K 26**.

CIAŁO — Chrystusa **K 12, 70**; promocja zdrowia **K 45**.

CIERPIENIE — w Królestwie Bożym **K 5**; łagodzenie c. **K 45**; szukanie sensu c. **K 47**.

CNOTY — teologiczne **K 14**; ludzkie u alumnów **K 73**; teologiczne u alumnów **K 74**.

CZAS — wymagania cz. **K 10, 73**; znaki cz. **K 39**; cz. dany na rezygnację z dokonanego wyboru na Kapitulę **K 120**; cz. trwania: nowicjatu **K 79**; formacji **K 84**; ślubów czasowych **K 83**;

urzędów: Przełożonego Generalnego **K 97**; Konsultora **ZO 69**; Przełożonego Prowincjalnego **K 102**; Radnego Prowincjalnego **ZO 99**; Przełożonego Lokalnego **ZO 104**; Radnego Lokalnego **ZO 107**; Mistrza nowicjatu i alumnów **ZO 36**.

CZŁONKOWIE KAPITUŁ — Generalnej **K 112**; Prowincjalnej **K 117**; uczestniczenie profesów czasowych na Kapitułach Prowincjalnych i Lokalnych **ZO 111**.

CZŁOWIEK — przeznaczony do jedności z innymi osobami **K 15**; Chrystus dał się cz. z miłością doskonałą **K 30**.

CZYSTOŚĆ — jedna z rad ewangelicznych **K 26**; przykład Chrystusa **K 30**; znaczenie cz. **K 31**.

D

DECYZJE KAPITUŁY — **Generalnej**: większość absolutna ($\frac{1}{2}$ głosów +1), kwalifikowana ($\frac{1}{2}$ głosów), zwykła **K 115**; **Prowincjalnej i Lokalnej** dla ważności decyzji **K 122**.

DEFINITORIUM — jest złożone z Przewodniczącego i czterech Definitoriów **ZO 133**; wybór D. **ZO 130**; kompetencje D. **ZO 133, 134**; proponuje sesję dla wyboru Generała i Konsultorów **ZO 135, 140**; w przypadku rezygnacji **ZO 137**; przeszkody **ZO 147**.

DIALOG — braterski **K 19**; z Przełożonym **K 24**; umiejętność alumnów **K 73**.

DOBRA DOCZESNE —

1. Ogólnie: **K 123**; ograniczenia **K 124**; przeznaczenie **K 125**; relacje między Domami, Prowincjami a Zakonem **K 126**; Ekonom Generalny, Prowincjalny i Lokalny **K 127**: ich zadania **ZO 164**; korzystanie z dóbr **K 34, ZO 166, 167**; depozyty, zapisanie książeczek bankowych **ZO 168**; stypendia mszalne **ZO 169**;

księgowość **ZO 170**; wydatki nadzwyczajne **ZO 171**; usunięcie Ekonoma z urzędu **ZO 173**.

2. Poszczególnych Domów: mianowanie Ekonoma Lokalnego **ZO 174**; urząd Ekonoma **ZO 163**; zarządzanie finansowe **ZO 175**; zarząd naszych szpitali **ZO 24**; roczny bilans prewencyjny **ZO 176**; stan finansowy do przedstawienia i zatwierdzenia na Kapitule Prowincjalnej **ZO 118**.

3. Poszczególnych Prowincji: mianowanie Ekonoma Prowincjalnego **ZO 178**; majątek prowincji **ZO 176**; wydatki i zawartość kasy Prowincjalnej **ZO 179**; sposób zarządzania **ZO 180**; stan finansowy Prowincji do przekazania Konsulcie **ZO 181**; normy regulujące wydatki nadzwyczajne **ZO 171**; stan finansowy do przedstawienia i zatwierdzenia na kapitule Prowincjalnej **ZO 118**; stan finansowy Prowincji i poszczególnych Domów do przedstawienia na Kapitule Generalnej **ZO 132**; zarząd specjalistycznych dzieł apostołskich **ZO 182**. **4. Zakonu:** wybór Ekonoma Generalnego **K 100**; jego zadania **ZO 75**; wydatki na potrzeby Zakonu **ZO 172**; Domy bezpośrednio podległe Generałowi **ZO 132**.

DOBRODZIEJE — ich goszczenie **K 21**; pamięć o nich we Mszy św. **ZO 5**.

DOBRO WSPÓLNE — **K 126, 127, 129**.

DOJRZAŁOŚĆ — uczuciowa **K 31**; w posłudze **K 41**; alumnów **K 72, 73, 78**; stopniowo rozwijająca się **K 84**; osobowa zakonników **K 87**.

DOKUMENTY — Kościoła **K 72**; zaświadczone początek nowicjatu **ZO 40**.

DOM — erekcja i zniesienie go **K 96**; D. nowicjatu **K 79**; formacyjny **K 84**; kanonicznie erygowany **K 91**; jest osobą prawną **K 123**: współpraca finansowa **K 126**, pomoc dla domów ubogich **ZO 8**; zarząd D. **K 127**; Msze św. sprawowane w D. **ZO 5**.

DOPUSZCZENIE — do profesji wieczystej **K 83**; do posług i święceń **ZO 36**.

DOSKONAŁOŚĆ — w miłości **K 17, 27**; naszego stanu **K 128**.

DOŚWIADCZENIE — Boga u alumnów **K 74, 80**; wychowawców, **K 78**.

DUCHOWOŚĆ — nasza **K 13**.

DUCH ŚWIĘTY — **K 6, 70**.

DUSZPASTERSTWO — chorych i ich krewnych **K 46, 47**; szczególna uwaga dla chorych przewlekle i umierających **K 48, 49**; opieka nad instytucjami świeckimi i kościelnymi opiekującymi się ubogimi **K 54**; d. powołaniowe **K 70**; uczestniczenie w kursach d. Służby Zdrowia **ZO 11, 12**; wolność w wypełnianiu d. **ZO 23a**; nowe formy obecności i aktywności w Służbie Zdrowia **ZO 25**.

DYSCYPLINA I ASCEZA — **K 67**.

DYSPENSOWANIE — **ZO 184, 185**.

DZIEŁA — miłosierdzia **K 7, 10, 42**; dobra przeznaczone na dz. miłości **K 125**

DZIEŃ SKUPIENIA — **K 66**.

E

EKONOM —

1. Ogólnie: odpowiedni zakonnik, który strzeże zarówno ubóstwa, jak i miłości **K 127**; jego zadania **ZO 164**; zgoda Przełożonego **ZO 166**; księgowość **ZO 170**; usunięcie go **ZO 173**.

2. E. Generalny: wybrany przez Konsultę Generalną **K 100**; jego zadania **ZO 75, K 127**; niemożność bycia jednocześnie E. i Przełożonym Generalnym **ZO 163**; usunięcie go **ZO 173**.

3. E. Prowincjalny: urząd nie do pogodzenia z funkcją Przełożonego Prowincjalnego **ZO 163**; mianowanie go **ZO 178**; sposób zarządzania **ZO 180**; sprawozdanie finansowe **ZO 181**; usunięcie go **ZO 173**.

4. E. Lokalny: urząd w miarę możliwości niezależny od funkcji Przełożonego Lokalnego **ZO 163**; sposób zarządzania **ZO 175**; roczne sprawozdanie finansowe **ZO 177**; usunięcie go **ZO 173**.

EKSPERCI — ZO 24, 110.

EREKCJA — nowych Prowincji i Domów **K 96**.

ETYKA — w formacji **K 52**.

EWANGELIA — Chrystus przepowiadał E. **K 4**; pomagamy chorym odnaleźć odpowiedź na pytanie o sens życia **K 47**; alumni winni nauczyć się żyć według E. **K 74**.

EWANGELIZACJA — i promocja ludzka **K 46, 47**.

F

FORMACJA —

1. Alumnów: do cnót ludzkich **K 73**; do życia wiarą **K 74**; do życia kamiliańskiego **K 75**; do studiowania **K 76**; do relacji z innymi **K 77**.

2. Nowicjuszy: do doświadczenia Boga **K 80**; do pogłębienia życia kamiliańskiego **K 81**.

3. Profesów czasowych: **K 83, 84**.

4. Profesów wieczystych (f. ciągła): **K 87**.

5. Wychowawców: **K 72, 78**.

FUNDACJE zależą od Prowincji **K 94**; są zarządzane przez Delegatów Prowincjalnych **K 103**; erekcja na Wiceprowincje **ZO 60**; warunki, aby wysłać Delegata na Kapitułę Generalną **ZO 119**

G

GŁOS CZYNNY I BIERNY — zakonników przeniesionych do innej Prowincji **ZO 55, 56**; przynależy zakonnikom o ślubach wieczystych **K 90**;

Głos rozstrzygający lub doradczy: na Kapitulce Generalnej **K 115**; na Kapitulce Prowincjalnej **K 117**; na Kapitulce Lokalnej **K 118**; na Radzie Generalnej **ZO 79**.

GODNOŚĆ — chorego **K 46, 55**.

GOŚCINNOŚĆ — K 18, 21

H

HABIT — K 69, ZO 35.

HISTORIA — Zakonu **ZO 73, 74**.

HUMANIZACJA — Służby Zdrowia **K 55**

I

INKULTURACJA — K 58.

INSTYTUCJE — o charakterze charytatywnym w Kościele **K 7**; i. świeckie i kościelne dla potrzebujących **K 54**; Sekretariaty i inne urzędy Zakonu **ZO 81**.

K

KAMIL ŚW. — Założyciel Zakonu **K 1**; *nowa szkoła miłości* **K 8, 9**; Jego przykład **K 12, 44, 69**; błogosławieństwa K. **K 60**; duchowość K. **K 33, 69**.

KAPITUŁA —

1. Ogólnie: uczestniczenie i sprawy rozpatrywane **K 111, 119**; normy Prawa Kanonicznego **K 120**; K. nadzwyczajne **K 121**; eksperci niekapitularni **ZO 110**; uczestniczenie zakonników o ślubach czasowych **ZO 111**; ratyfikacja decyzji K. **K 122**.

2. K. Generalna: Przewodniczący **K 111**; jego prawa **K 113**; znaczenie K. i Członkowie uczestniczący **K 112**; czas i miejsce **ZO 108**; ograniczenia prawne po jej zwołaniu **ZO 109**; propozycje na K. pojedynczych zakonników **ZO 112**; przekazanie propozycji na K. **ZO 123**; Skrutatorzy na mocy prawa **ZO 125**; pierwsza sesja **ZO 126**; zapytanie co do prawowitości K. **ZO 127**; warunek dla ważności K. **K 116**; akta K. Prowincjalnych **ZO 128**; druga sesja **ZO 129**; sprawozdanie ze stanu Zakonu, wybór nowego Przewodniczącego K. i Definitorium **ZO 130**; przekazanie pieczęci Zakonu **ZO 131**; kompetencje K. **ZO 133**; zadania i prawa Definitorium **ZO 134**; zadania K. **K 111, 115**; przekazanie sprawozdań finansowych **ZO 132**; wybór Przełożonego Generalnego **ZO 135**; przypadki szczególne **ZO 139**; rezygnacja z wyboru **ZO 137**; urzędy wakujące **ZO 141**; wybór Konsultorów **ZO 140**; rozwiązanie K. **ZO 142**.

3. K. Generalna Nadzwyczajna: zwołanie K. **K 121**; przewodniczenie **ZO 148**.

4. K. Prowincjalna: przygotowawcza do K. Generalnej

— Członkowie, Skrutatorzy, Sekretarz **ZO 116, 117**; stan finansowy Domów i Prowincji **ZO 118**; Zarządzenia Prowincjalne **K 117**; wybór Delegatów i ich Zastępców na K. Generalną **ZO 119**; wybór Delegata w Misjach i Fundacjach **ZO 122**; Zastępca Prowincjała na K. Generalną **ZO 120**; ważność decyzji K. **K 122**;

5. K. Prowincjalna Nadzwyczajna: zwołanie K. **K 121**; przebieg K. **ZO 149**.

6. K. Lokalna: uczestnicy **ZO 150**; uczestnictwo profesów czasowych **ZO 111**; w okresie przygotowawczym do K. Prowincjalnej **K 118**; zwołanie K. **ZO 113**; udział Prowincjała w K. **ZO 113**; Skrutatorzy i Sekretarz **ZO 114**; cele i sprawy do rozpatrzenia **K 118**; akta K. **ZO 115**; decyzje do zatwierdzenia **K 122**; bilans prewencyjny **ZO 153**; sprzedaż lub zobowiązania na dobrach nieruchomościach **ZO 162**; wkład dla kasy Prowincjalnej **ZO 159**.

7. Przypadki różne: **ZO 143-147**.

KARTKI WYBORCZE — przy wyborze Prowincjała **K 102**; przy mianowaniu Radnych **ZO 95**.

KLAUZURA — pomieszczenia zarezerwowane dla zakonników **K 21**; w szpitalach **ZO 23**.

KLERYCY — stan klerykalny **K 90, ZO 47**.

KOMPETENCJA — w praktykowaniu naszej posługi **K 58, 85, 87**.

KONSEKRACJA — w służbie dla Królestwa Bożego **K 15**; chrzcielna a zakonna **K 26**; k. Bogu **K 29**.

KONSTYTUCJA — posłuszeństwo prawnie ustanowionym Przełożonym **K 38**; formowanie naszego życia zgodnie z K. **K 128**; dla ustanowienia nowych artykułów, zniesienia lub zmiany ich, konieczne jest zwrócenie się do Stolicy Świętej **K 129**; w przypadku trudności lub wątpliwości w praktyce trzeba odwołać się do Konsulty **K 130**; prawo do dyspensowania w sprawach dyscyplinarnych **ZO 184, 185**; tłumaczenie na inne języki **ZO 183**; K. będzie przedmiotem refleksji wspólnotowej i indywidualnej **ZO 186**.

KONSULTA GENERALNA —

1. Ogólnie: złożona jest z Przełożonego Generalnego i Konsultorów Generalnych **K 99, ZO 69**; Konsultorom

jest powierzona odpowiedzialność za dobro Zakonu **ZO 70**; przekazuje się dla K. wnioski uczynione przez Wizytatora **ZO 103**; śmierć zakonników **ZO 91**; sprawy ważniejsze Prowincji **ZO 70**; sprawozdanie roczne **ZO 90**; bilans finansowy Prowincji **ZO 181**; wykaz dokumentów każdego nowicjusza **ZO 40**; zwołuje i przewodniczy Nadzwyczajnej Kapituł Generalnej **K 121, ZO 148**; wybiera Konsultorów poza Kapitułą Generalną **K 101**.

2. Konsultorzy Generalni: jest ich co najmniej czterech **K 99, ZO 69**; są wybrani podczas Kapituły Generalnej **K 114, ZO 140**; ograniczenia przy wyborze K. **ZO 69**; funkcja i jurysdykcja **K 99**; obowiązki szczególne **K 100**; są podporządkowani Przełożonemu Generalnemu **ZO 70**; relacje z Prowincjami **ZO 71**.

3. Zastępca Konsultora (substytut): ZO 78.

4. Rada K.G.: sprawy rozpatrywane **ZO 70**; sprawy, które wymagają zgody K. **ZO 76**; sprawy rozstrzyga się przez głosowanie **ZO 76, 77**; poza Przewodniczącym muszą być obecni co najmniej dwaj Konsultorzy **ZO 78**.

5. Głosem rozstrzygającym K.G. decyduje o:

— Konstytucja i Zarządzenia — rozwiązuje trudności co do interpretacji Konstytucji **K 130**; **zatwierdza tłumaczenia na inne języki Konstytucji i Zarządzeń ZO 183**; ratyfikuje regulamin formacji poszczególnych Prowincji **ZO 37, K 72**;

— Prowincje — eryguje, znosi, jednoczy, dzieli, wytycza nowe granice P. **K 96**; eryguje Misje i Fundacje na Wiceprowincje **K 94**;

— Domy — otwiera nowicjat lub więcej nowicjatów w tej samej Prowincji **K 96**; otwiera i znosi D., przejmuje parafie **ZO 29, K 10**;

— Dobra doczesne — ustala wysokość wkładu dla Domu Generalnego z poszczególnych Prowincji **ZO 159**; ustala normy co do wydatków nadzwyczajnych dokonywanych przez Prowincjałów **ZO 171**; w przypadkach wyjątkowych i nagłych dysponuje dobrami Prowincji **ZO 161**; zatwierdza sprzedaż lub zobowiązania dóbr nieruchomości, w przypadkach specjalnych **ZO 162**; przypadki sprzedaży lub zaciągnięcia długów lub zobowiązań **ZO 172**;

— Wybory — wybiera nowego Konsultora, gdy go zabraknie **ZO 72**; jeśli pozostanie urząd wakujący Generała, obejmie go Wikariusz Generalny, Konsulta wybierze nowego Konsultora, a spośród Konsultorów nowego Prokuratora **K 101**; wybierze Konsultora-Substytutę **ZO 78**; mianuje Przełożonego Prowincjalnego **K 102**; Radę i Pierwszego Radnego Prowincjalnego **K 107, 108, ZO 95**; wybiera Ekonoma Generalnego **K 100**; zatwierdza nominację Ekonoma Prowincjalnego **ZO 178**; mianuje członków Sekretariatów Generalnych **ZO 81**; mianuje Centralną Komisję Ekonomiczną Zakonu **ZO 85**; wyznacza Postulatora ds. kanonizacji zakonników zmarłych w opinii świętości **ZO 86**;

— Usunięcie z urzędów — usuwa Przełożonych **ZO 62**; Ekonoma Generalnego i Prowincjalnego podczas kadencji **ZO 173**;

— Dopuszczenie — do profesji wieczystej **K 83**;

— Włączenie — zakonnika do innej Prowincji **ZO 55**; zatwierdzenie umowy między Prowincjami co do głosu czynnego i biernego zakonników przeniesionych do innej Prowincji **ZO 56**;

— Ustalenie — miejsca dla odbycia Kapituły Generalnej **ZO 108**; zwołanie Nadzwyczajnej Kapituły Generalnej **K 121**; zatwierdzenie decyzji Kapituł Prowincjalnych **K 122**.

6. Głosem doradczyni K.G. decyduje o:

— Udzieleniu — dyspensy od norm Konstytucji odnoszących się do spraw dyscyplinarnych **ZO 184**.

KOŚCIÓŁ — Zakon, żywa część K. **K 1**; zjednoczenie braterskie **K 6**; ubodzy i cierpiący wzór Chrystusa **K 7**; potrzeby naglące **K 10**; przykład K. pierwotnego **K 15**; K. Lokalny i Powszechny **K 21, 57**; włączeni w tajemnicę K. **K 26**; wymiar misyjny K. **K 56**; promocja charyzmatu **K 70**; duszpasterstwo powołaniowe **K 71**; różnorodność instytucji kościelnych **K 54**; nasz Zakon jest Instytutem kleryckim **K 90**; wspólne praktyki pobożnościowe **ZO 30**.

KRAJE ROZWIJAJĄCE SIĘ — **K 51**.

KRÓLESTWO BOŻE — przepowiadane przez Chrystusa **K 4**; Jego wypełnienie **K 5**; konsekrowani na służbę K.B. w świecie Służby Zdrowia **K 15, 26, 43**; w służbie K.B. poprzez rady ewangeliczne **K 27, 30, 36**; życie zakonne jako znak K.B. **K 75**.

KRZYŻ CZERWONY — znak wyróżniający Posługujących Chorym **K 8**.

KSIAŻKI — o religii obyczajach **K 110**.

KSIĘGA — Zarządzeń Ogólnych **K 115**; k. Formularzy Zakonu **ZO 40**; Kronika Domu i Prowincji **ZO 67, 68**; k. Prokuratury **ZO 73**.

KULTURA — kontekst **K 47**; wpływ na naszą postługę **K 85**.

KURIA GENERALNA — Sekretariaty i inne urzędy dla dobra Zakonu **ZO 81**; Sekretariat ds. postługi **ZO 82**; Sekretariat ds. formacji **ZO 83**; Sekretariat ds. misji **ZO 84**; Centralna Komisja Ekonomiczna **ZO 85**; Postulator ds. kanonizacji **ZO 86**.

L

LICZBA - członków Kapituły Generalnej **K 112**; liczba minimalna dla ważności Kapituły **K 116**; 1. członków Kapituły z **wyboru** uczestniczących w Kapitule Prowincjalnej **K 117**; liczba zakonników konieczna do utworzenia Prowincji **K 93**.

LITURGIA – eucharystyczna codzienna **K 16, 62, ZO 34**; celebrowanie liturgii **K 64**; uczestnictwo alumnów w 1. **K 74**; nowicjusze a 1. **K 80**; nasze praktyki pobożnościowe zgodne z 1. Kościoła Powszechnego **ZO 30**; 1. godzin **ZO 34**.

LUD BOŻY — **K 15, 56**.

LUZKI — (humanistyczny) rozmowa z chorymi **K 47**; uwaga na krewnych **K 23**; cnoty 1. do rozwinięcia **K 73**.

M

MARYJA — wzór życia duchowego i służby dla innych **K 68**; kult alumnów dla M. **K 74**; obchodzenie święta Niepokalanego Poczęcia i Uzdrawienie Chorych **ZO 32**.

MIANOWANIE — Radnych Prowincjalnych **K 108**; i Lokalnych **ZO 106**; Ekonomów Prowincjalnych **ZO 178**; i Lokalnych **ZO 163**; Przełożonych Prowincjalnych **K 102**; i Lokalnych **K 106, ZO 104**; Członków Sekretariatów przy Kurii Generalnej **ZO 81**; Członków Centralnej Komisji Ekonomicznej Zakonu **ZO 85**; wyznaczenie Postulatora ds. kanonizacji **ZO 86**; Mistrza nowicjuszy i alumnów oraz ich pomocników **ZO 36**.

MIŁOSIĘRDZIE — postługa **K 12**.

MIŁOŚĆ —

— **amore**: Bóg źródłem m. **K 2**; wcielenie, pełnia m. **K 3**; Chrystus łączy m. bliźniego z m. Boga **K 4**; m. rozlana przez Ducha Św. **K 6**; uwierzyliśmy M. **K 11**; jesteśmy postępującymi m. Chrystusa **K 13**; m. ofiarne u alumnów **K 73**.

— **caritas**: m. bliźniego **K 4**; w Kościele **K 7**; w życiu zakonników **K 13, 67**; m. w stosunku do tego, kto opuszcza zakon **K 88**; m. do chorych **K 1, 44**.

MISJA — zbawienia **K 4**; nasza m. **K 51**; Misje i Fundacje **K 103**.

MISJONARZE — **ZO 28**.

MISTRZ —

— **alumnów**: **ZO 36b, K 84**; będzie wysłuchany przy mianowaniu swego pomocnika (socjusz) **ZO 36b**; składa sprawozdanie roczne o zakonnikach w okresie formacji **ZO 49**.

— **nowicjuszy**: mianowanie, będzie wysłuchany przy mianowaniu swego pomocnika **ZO 36a**; jest

wspomagany przez odpowiednich współpracowników **ZO 43**; sprawozdanie o każdym nowicjuszu **ZO 44**.

MODLITWA — kto nie może spełniać naszej posługi, niech odda się m. **K 59**; ćwiczenia duchowne **K 62, ZO 30, 34**; rozmyślanie **K 64, ZO 31**; pobożność szczególna **K 68, 69, ZO 32**; formacja a doświadczenie Boga **K 74, 80**; m. za zmarłych **ZO 4**; normy w Zarządzeniach Prowincjalnych **ZO 34**.

MSZA ŚW. — **K 16, 62**; m. za zakonników i dobrodziejów **ZO 5**; m. w domu chorego **ZO 27**; normy w Zarządzeniach Prowincjalnych co do zmarłych w Prowincji **ZO 34**; stypendia mszalne **ZO 169**.

N

NADZIEJA — **K 12**.

NAŚLADOWANIE — Chrystusa **K 25, 38**.

NIEOBECNOŚĆ — w nowicjacie **K 79**; w Domu **K 91**; Przełożonego **ZO 105**; na Kapitule Generalnej **K 119**; wybranych Konsultorów **ZO 140**.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI — dla ważności lub godziwości Kapituł **ZO 127**.

NOWICJAT — cel, miejsce i czas trwania **K 79**; treść n. **K 80**; życie i duchowość kamiliańska **K 81**; przynależność do Prowincji **K 95**; Mistrz n. i jego Socjusz **ZO 36a**; odpowiedni formatorzy **ZO 43**; normy do przyjęcia do n. **K 83, ZO 38**; dokument zaświadczący początek n. **ZO 40**; okresy praktyk formacyjnych poza Domem **ZO 41**; kształcenie określone przez regulamin formacji **ZO 42**; przed profesją Mistrz przedstawia Prowincjałowi sprawozdanie o każdym nowicjuszu **ZO 44**; wydalenie nowicjusza **ZO 45**; przed profesją czasową winno się powierzyć komuś administrację dóbr własnych **ZO 46**.

O

OBOWIĄZEK — uczestniczenia na Kapitułach **K 119**; przestrzegania Konstytucji i Zarządzeń Zakonu **ZO 129**.

ODDANIE SIĘ — chorym a czystość **K 32**; na służbę a ubóstwo **K 34**; o. alumnów **K 75**.

ODNOWIENIE — w postudze **K 58**; o. życia zakonników **K 87**; pobudzanie do o. ciągłego Zakonu **K 114**; o. profesji **ZO 36e**.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ — wspólnotowa **K 20**; o. indywidualna a ubóstwo **K 36**; posłuszeństwo o. **K 40**; o. alumnów **K 73, 86**; o. na Kapitułach **K 111**.

ODWOŁANIE SIĘ — do Stolicy Św. **K 129, 130**.

OJCIEC NIEBIESKI — stosunek Chrystusa do O. **K 37**; w ubóstwie powierzamy się Opatrzności **K 36**; staramy się, by chorzy powierzyli się O. **K 49**; nasze stosunki z O. **K 61**.

OJCOWIE I BRACIA — **K 43, 90**.

OPATRZNOŚĆ — **K 36**.

OSOBA — różnorodność o. **K 18**; szacunek dla o. **K 22**; chory **K 43**; o. w centrum uwagi **K 55**; rozwój osobowości **K 73**.

PANOWIE I WŁADCY — K 28.

PAPIEŻ — posłuszeństwo P. **K 38.**

PARAFIA — nie będzie otwierało się Domów tam, gdzie nie można spełniać naszej posługi; w p. będzie się miało na uwadze chorych **ZO 29.**

PEDAGOGIA — wychowawców **K 72, 78.**

POGODA DUCHA — K 18.

POJEDNANIE — z Bogiem **K 16;** z braćmi **K 65.**

POMOC — wzajemna **K 16;** p. braciom w ich trudnościach **K 18;** p. Przełożonego innym osobom **K 23;** chorym niewierzącym **K 50;** p. finansowa między Domami, Prowincjami a Zakonem **K 126;** p. naszym misjom **ZO 28.**

PORZĄDEK DNIA — K 20, ZO 3.

POSŁUGA (Apostolat) — cel **K 12;** p. chorych **K 48;** chorym terminalnym **K 49;** p. świeckich **K 54;** środek formacyjny **K 86, 87;** w nowicjacie **K 80;** zadanie Przełożonego **K 22;** temat kapituł Lokalnych i Prowincjalnych **K 117, 118;** wsparcie materialne dla p. **K 125;** środki społecznego komunikowania się w naszej p. **ZO 12;** nasza p. **K 16, 39, 42, 58, 62;** odpowiednie przygotowanie alumnów **K 76, 85;** ćwiczenia praktyczne **K 81, 86.**

POSŁUGUJĄCY — miłości Chrystusa do chorych **K 13;** p. chorym **K 29;** chorym innych religii **K 50.**

POSŁUSZEŃSTWO — rada ewangeliczna **K 11, 24;** naśladujemy Chrystusa **K 26, 37;** znaczenie p. **K 38;** odpowiedzialność i współpraca z Przełożonymi i współbraćmi **K 40;** p. uwalnia nas z indywidualizmu **K 41;** właściwe użycie wolności u alumnów w stosunku do Przełożonych **K 73;** dyspozycyjni do p. **ZO 10.**

POSTULATOR — ds. kanonizacji **ZO 86.**

POTRZEBY — lokalne w naszej posłudze **K 10;** p. chorych **K 43;** ubogich i Kościoła **K 35.**

POWOŁANIE — duszpasterstwo p. **K 70, 71;** alumni są wezwani do poznania swego p. **K 72;** jedno z zadań Przełożonego Prowincjalnego **K 104.**

PRACA — żyjemy z owocu naszej p. **K 34;** przyjmujemy słuszną zapłatę za p. **ZO 20;** p. w formacji **K 73;** p. alumnów **K 76;** nowicjuszy **K 80;** p. apostołska **K 86.**

PRAWA — a obowiązki **K 29;** p. chorego **K 55;** alumnów **K 84;** Wikariusza Prowincjalnego **K 103;** Przełożonego Lokalnego **K 106.**

PRAWO — ustanowione przez Kapitułę Generalną **K 114;** Zarządzenia Ogólne **K 115;** Zarządzenia Prowincjalne **K 117;** miłość jako wypełnienie p. **K 17.**

PROFESJA — zakonna rad ewangelicznych **K 16, 25;** p. czwartego ślubu **K 28;** członkowie nowej rodziny przez p. **K 29, 90;** ubóstwo i wyrzeczenie wraz z p. **K 34;** nowicjat kończy się złożeniem p. czasowej **K 82;** czas trwania p. czasowej **K 83;** dopuszczenie do p. wieczystej **K 83;** normy dotyczące dopuszczenia do p. czasowej i wieczystej **ZO 39;** przed p. wieczystą Prowincjał konsultuje się z zakonnikami Domu **ZO 50;** dokumenty dla archiwum o p. **ZO 52.**

PROKURATOR I WIKARIUSZ GENERALNY — Konsultor wybrany jako pierwszy **K 100**; gdy urząd Generała wakuje **K 101**; jego obowiązki **ZO 73**.

PROWINCJA — Zakon dzieli się na P. **K 92**; P. jest uformowana ze zjednoczenia Wspólnot zależnych od jedynego Przełożonego **K 93**; Misje i Fundacje **K 94**; przynależność każdego zakonnika do P. **K 95**; prawo erygowania, zniesienia, jednoczenia, dzielenia, wyznaczania granic P. **K 96**; na czele P. stoi Przełożony Prowincjalny **K 102**; P. Ma możliwość nabywania, posiadania, zarządzania, sprzedaży dóbr doczesnych **K 123**; współpraca między P. **K 58, 126**; Delegaci na Kapitułę Generalną **K 117**.

PRZEBACZENIE — braterskie **K 17**.

PRZEJŚCIE — do innej Prowincji **K 95**; p. nowicjatu do innego Domu **K 96**; p. alumnów do innej Prowincji w celach formacyjnych **ZO 51**; p. zakonnika z jednej do drugiej Prowincji **ZO 56, 57**; p. zakonników w ramach danej Prowincji **ZO 89**.

PRZEŁOŻONY (ogólnie) — mandat i służba **K 22**; ma udział we wzroście jednostek i Wspólnoty **K 23**; ma prawo przyjąć profesję czasową i wieczystą **ZO 36**; może trzymać u siebie odpowiednią kwotę pieniędzy **ZO 167**; P. działają na rzecz jedności i współpracy w Zakonie **ZO 66**; usunięcie P. należy do Konsulty Generalnej **ZO 62**; sposób działania w udzielaniu dyspens **ZO 184, 185**; P. mianowani w czasie trzechlecia **ZO 63**; co jest do zdania przy końcu kadencji **ZO 68**.

PRZEŁOŻONY GENERALNY — przewodniczy zarządowi Zakonu, musi mieć co najmniej 12 lat profesji wieczystej **K 97**; wybrany w sposób opisany w **ZO 135, 136**; gdy wybierze się nowego P.G., wszystkie urzędy Zakonu pozostają wakujące **ZO 141**; pod jego bezpośrednią jurysdykcją jest Dom Generalny i Domy Zakonu **K 98**; pomagają mu Konsultorzy Generalni **K 99**; w przypadku urzędu wakującego wchodzi Wikariusz Generalny **K 101**; ma prawo do przeniesienia zakonników z jednej do drugiej Prowincji **ZO 56**; ma prawo do wezwania zakonników z jakiegokolwiek Prowincji na służbę Zakonowi **ZO 57**; w czasie jego nieobecności **ZO 80**; przewodniczy z Konsultorami Nadzwyczajnej Kapituły Generalnej **ZO 148**; może przewodniczyć Kapitułom Prowincjalnym i Lokalnym **ZO 150**; nie może pełnić jednocześnie urzędu Ekonomy Generalnego **ZO 163**; może pobierać z kasy generalnej to, co konieczne jest dla dobra Zakonu **ZO 172**; w sprawach dyscyplinarnych ma prawo dyspensowania **ZO 184**; eks-Generał ma prawo uczestniczyć na Kapitułach Prowincjalnych tej Prowincji, gdzie zamieszkuje, i na Kapitułach Generalnych, jedynie w następnym sześcioleciu po swym mandacie **ZO 58**.

PRZEŁOŻONY LOKALNY — zakonnik mający co najmniej 3 lata profesji wieczystej **K 106**; uczestniczy w Kapitułe Prowincjalnej **K 117**; koordynuje życie Wspólnoty **ZO 1**; jest mianowany na trzy lata, warunki na następną kadencję **ZO 104**; usunięcie go **ZO 62**; może usunąć nowicjusza **ZO 45**; przedstawia sprawozdanie roczne co do postępowania zakonników w okresie formacji **ZO 49**; pozostaje na swym urzędzie, aż do czasu, gdy nie obejmie urzędu jego następcą **ZO 64**; sprzyja aktualizacji kulturowej zakonników **ZO 2**; przekaze i będzie się troszczył, by były zachowane dekrety Stolicy Św. i Przełożonych Wyższych **ZO 65**; spotka się z Prowincjałem **ZO 66**; jest kustoszem akt, dokumentów i kroniki Domu **ZO 67**; nie podejmie takich obowiązków, które by wymagały zbyt długiego czasu poza Domem, a jeśli jest nieobecny, zastępuje go Pierwszy Radny lub inny zakonnik przez niego delegowany **ZO 105**; Radni pełnią swój urząd do czasu objęcia urzędu przez następnego P. **ZO 107**; podczas wizytacji zostaje zawieszona jego jurysdykcja **ZO 100**; może przyjąć osobiście lub przez Delegata profesję zakonników **ZO 48**; na Kapitułach Lokalnych jest Przewodniczącym **ZO 150**; zwołuje ją i określa sprawy do rozpatrzenia **ZO 151**; przedstawia roczny bilans prewencyjny **ZO 153**; jego urząd, jeśli to możliwe, jest odrębny od Ekonomy Lokalnego, chociaż może go pełnić **ZO 163**; może trzymać u siebie odpowiednią sumę na bieżące potrzeby **ZO 167**; podpisuje z Ekonomem i Radnymi bilans za rok poprzedni **ZO 177**.

PRZEŁOŻONY PROWINCJALNY — zakonnik mający co najmniej 6 lat profesji wieczystej, władza i jurysdykcja **K 102**; mianowanie go **ZO 87**; w przypadku odrzucenia pierwszego kandydata na urząd **ZO 88**; P. mianowany przez Generała za zgodą Konsulty, czas trwania kadencji **K 102**; po mianowaniu następują

formalności określone w **ZO 61, K 109**; Misje i Fundacje są zarządzane przez Delegatów Prowincjalnych, ich prawa **K 103**; Wiceprowincją zarządza Wikariusz Prowincjalny, mający co najmniej 6 lat profesji wieczystej **K 103**; obowiązki P.P. **K 104**; wizytacja Prowincji **K 105**; uczestniczy mocą prawa na Kapitulie Prowincjalnej **K 117**; zatwierdza razem z Radnymi Prowincjalnymi decyzje Kapituły Lokalnej **K 122**; koordynuje życie Wspólnoty **ZO 1**; pobudza zakonników do aktualizacji swej formacji **ZO 2**; przyjmuje kandydatów do nowicjatu **ZO 36c**; nowicjuszy do profesji czasowej i odnowienia jej **ZO 36e**; ustala dzień rozpoczęcia nowicjatu **ZO 40**; może usunąć niezdatnego nowicjusza **ZO 45**; jeśli zakonnik wieczysty prosi o przyjęcie święceń, udziela zgody **ZO 47**; może przyjąć profesję swoich zakonników **ZO 48**; wysłucha zakonników z Domu przed dopuszczeniem do profesji wieczystej **ZO 50**; zawiera umowę z innym P.P., gdy zakonnik dla uzupełnienia formacji jest wysłany do innej Prowincji **ZO 51**; nie może sprawować jednocześnie urzędu Ekonoma **ZO 163**; jeśli jest mianowany w trakcie trzechlecia **ZO 63**; pozostanie, aż następca nie przejmie urzędu **ZO 64**; troszczy się, by były zachowywane dekrety Stolicy Św. i Przełożonych Wyższych **ZO 65**; raz w roku jest wezwany przez Generała razem z innymi P.P. **ZO 66**; musi zwoływać co jakiś czas Przełożonych Lokalnych Prowincji **ZO 66**; jest kustoszem akt, ksiąg i kroniki Prowincji **ZO 67**; co zdaje, gdy kończy się jego kadencja **ZO 68**; może przenosić zakonników z jednego do drugiego Domu w Prowincji **ZO 89**; informuje Konsultę o ważniejszych problemach Prowincji i wyśle sprawozdanie roczne **ZO 90**; przekazuje Konsulcie i Domom w Prowincji datę i okoliczności śmierci zakonników **ZO 91**; prawa nadzwyczajne **ZO 92**; nieobecny lub mający przeszkody jest zastąpiony przez Pierwszego Radnego **ZO 93**; jeśli umrze lub opuści urząd **ZO 94**; mianuje za zgodą Rady Przełożonych i Radnych Lokalnych **ZO 106**; mianuje Mistrza nowicjuszy i zakonników w okresie formacji **ZO 36**; Ekonomów Lokalnych **ZO 174**; ustala po wysłuchaniu Przełożonego, kto winien być Pierwszym Radnym Lokalnym **ZO 10**; może usunąć Mistrza nowicjuszy i alumnów **ZO 36**; i Radnych Lokalnych **ZO 107**; może uczestniczyć w jednej Kapitulie Lokalnej w okresie przygotowawczym do Kapituły Prowincjalnej **ZO 113**; na Kapitulie Generalnej przedstawia sprawozdanie finansowe swej Prowincji **ZO 132**; P.P. zarządza dobrami doczesnymi **ZO 160, 162, 167, 171, 174, 175, 182**; prawo do dyspensowania od jakiegoś artykułu Konstytucji i Zarządzeń **ZO 184, 185**; eks-P.P., który pełnił urząd, ma prawo do uczestniczenia na Kapitułach Prowincjalnych w Prowincji przez niego zarządzanej, byleby tam zamieszkiwał aż do następnej Kapituły Generalnej **ZO 59**.

PRZEPOWIADANIE – Słowa Bożego **K 110**

PRZEWODNICZĄCY – Kapituł **K 111**; K. Generalnej **K 113**; K. Prowincjalnej **K 117**; K. Lokalnej **ZO 113**.

PRZYJAŹŃ — Boga **K 13**; z chorymi wyznawcami innej religii i niewierzącymi **K 50**.

PRZYGOTOWANIE — wychowawców **K 78**; teologiczne, medyczne i naukowe **ZO 11**.

PRZYJĘCIE — do nowicjatu **K 95**; zakonnika z innego Instytutu **ZO 54**; powtórne p. do Zakonu **K 88**.

PRZYKAZANIE — największe **K 4, 11, 17**.

PRZYKŁAD — Chrystusa **K 37, 38**; Przełożonego **K 22**.

PRZYNALEŻNOŚĆ — do danej Prowincji **K 95**; inkardynacja do innej Prowincji **ZO 55**.

PSYCHOLOGIA — w rozmowie z chorym **K 45, 47**; w formacji **K 72**; w formacji ciągłej **ZO 11**.

R

RADA LOKALNA —

1. Radni Lokalni: mianowanie **ZO 106**; zaprzestanie sprawowania urzędu lub usunięcie z niego **ZO 107**; Pierwszy Radny **ZO 105, 143**; sposób postępowania w rozstrzygnięciu spraw **ZO 154**; bilans z ubiegłego roku **ZO 177**;

2. Głosem rozstrzygającym: zatwierdzenie sprawozdania rocznego **ZO 49**;

3. Głosem doradczym: mianowanie Ekonoma Lokalnego **ZO 174**.

RADA PROWINCJALNA —

1. Ogólnie: zarząd dobrami doczesnymi **K 127**; sposób rozstrzygnięcia spraw **ZO 96, 97**; akta każdej decyzji **ZO 98**.

2. Radni Prowincjalni: proponowani przez zakonników Prowincji **ZO 95**; mianowani przez Konsultę **K 108**; sprawy i decyzje **ZO 96**; w przypadku nieobecności lub przeszkody Prowincjała **ZO 93**; okoliczności szczególne **ZO 94, 99, 120**; Pierwszy Radny jako Przewodniczący Kapituły Prowincjalnej, gdy Prowincjał ma przeszkodę **ZO 145**; R. podpisują sprawozdanie roczne **ZO 181**.

3. Głosem rozstrzygającym: Rada rozpatruje następujące sprawy:

— przyjęcia — p. do nowicjatu i do profesji **K 82**; dopuszczenie do posług i święceń **ZO 36**; pozwolenie przejścia ze stanu zakonnego laika na duchownego **ZO 47**; zawarcie umowy z innym Prowincjałem **ZO 51**;

— mianowanie — Przełożonych Lokalnych **ZO 104**; Mistrza nowicjuszy i alumnów **ZO 36**; m. Ekonomów Lokalnych **ZO 174**; Ekonomy Prowincjalnego **ZO 178**; Administratora szczególnych dzieł apostołskich **ZO 182**;

— usunięcia — Radnych Lokalnych **ZO 107**; Mistrza nowicjuszy i alumnów **ZO 36**; Ekonomy Lokalnego **ZO 173**;

— Domy — proponowanie erekcji lub zniesienia D.; otwarcia, zniesienia lub przeniesienia D. nowicjackiego **K 96**;

— Kapituły — zwołanie nadzwyczajnej K. Prowincjalnej; ustalenie odbycia K. Prowincjalnej; zatwierdzenie decyzji K. Lokalnych **K 121**;

— dobra doczesne — ustalenie wkładu Domów do kasy prowincjalnej **ZO 159**; ustalenie, jakie dobra muszą być jako wkład dla dobra Prowincji **ZO 160**; określenie sposobu rozliczania z zarządu Ekonomy Lokalnego **ZO 175**; i Ekonomy Prowincjalnego **ZO 180**; określenie sum pieniężnych, powyżej których konieczna jest zgoda Rady **ZO 182**; zatwierdzenie bilansu prewencyjnego Domów **ZO 176**;

— prawa specjalne — **ZO 92**

4. Głosem doradczym: usunięcie Przełożonego Lokalnego **ZO 62**; wkład do kasy generalnej **ZO 159**

RADOŚĆ – w życiu konsekrowanym **K 26**.

RADY EWANGELICZNE — profesja **K 16, 25, 28, 83**; r.e. a służba **K 11, 25, 27**.

RATYFIKACJA — Rady Prowincjalnej decyzji podjętych przez Kapituły Lokalne oraz Konsulty dla decyzji Kapituł Prowincjalnych **K 122**.

REGULAMIN FORMACJI — **K 72**; jego treść **ZO 37**; dla nowicjuszy **ZO 41, 42**.

REKOLEKCJE — roczne i dni skupienia **K 66, ZO 33**.

RELACJA — z Bogiem **K 61**; alumnów z rówieśnikami i rodziną **K 77**; między zakonnikami **K 15**; z chorymi i duchownymi innych religii **K 50**; z Ordynariuszem miejscowym i z innymi Instytutami **K 57**; r. ekonomiczne **K 126**.

RELIGIA — chorzy lub duchowni innych religii **K 50**; książki na temat r. wymagają zatwierdzenia Prowincjała **K 110**.

REWIZJA ŻYCIA — **K 65**.

REZYGNACJA — a życie konsekrowane **K 26**; z dokonanego wyboru **K 120**.

RODZINA — ludzka **K 12**; zakonna **K 24, 29, 62, 127**; r. chorych **K 46, 53**; wspólnota szpitalna **K 52**.

ROZEZNANIE — wspólnotowe **K 58**; u alumnów **K 73**.

ROZMOWA — z chorymi **K 47**; z innymi, którzy mają inne przekonania niż my **ZO 19**.

RYZYKO — życia w posłudze chorym **K 12, 28.**

S

SEKRETARIATY — patrz: **KONSULTA.**

SEKRETARZ GENERALNY — jest wybrany przez Konsultę spośród Konsultorów **K 100**; jego zadania **ZO 74**; pełni funkcję Sekretarza Kapituły na pierwszych sesjach Kapituły Generalnej **ZO 126.**

SEKRETARZ KAPITUŁY — jego wybór na Kapitułę Lokalnej **ZO 114, 152**; K. Prowincjalnej **ZO 117**; K. Generalnej **ZO 129**; przypadki szczególne **ZO 139, 147**; S.K. nadzwyczajnej **ZO 148.**

SERCE — Chrystus tam mieszka **K 25**; ubóstwo wzmacnia zjednoczenie **ZO 9.**

SKRUTATORZY — na Kapitułę Lokalnej i Prowincjalnej **ZO 114, 117**; i na Generalnej **ZO 125, 130, 136.**

SŁOWO BOŻE — słuchanie go **K 20**; szukanie woli Bożej **K 39**; Bóg mówi do nas przez Swe S. **K 63**; nawrócenie się w konfrontacji ze S.B. **K 65**; medytacja i studium S.B. **K 80.**

SŁUCHANIE – Słowa Bożego **K 39**; wzajemne **K 66.**

SŁUŻBA – chorym z narażeniem życia **K 12,26,43,45**; s. wzajemna **K 14, 16, 17, 22**; s. a rady ewangeliczne **K 27, 31, 34.**

SŁUŻBA ZDROWIA – formacja etyczna **K 52**; współpraca międzydyscyplinarna **ZO 14**

SOLIDARNOŚĆ – Chrystusa z człowiekiem **K 3**; z ubogimi **K 36**; z krewnymi chorych **K 53.**

SPOŁECZEŃSTWO – a Wspólnota Lokalna **K 21**; promocja humanizacji **K 55**

SPRAWIEDLIWOŚĆ — **K 73.**

SPRAWY — rozważane przez Kapituły **K 111, 114, 117, 118**; przez Konsultę **ZO 76, 79**; na poziomie Prowincji lub Lokalnej **K 107**; opinia zakonników jest brana pod uwagę przez Przełożonych i Radę **ZO 154.**

STAN — duchowny lub laicki **ZO 47**; s. Zakonu **K 114**; s. Domów i Prowincji **K 117, 118, ZO 175, 180, 182.** — stan finansowy: Kapituła Lokalna zbada s.f. **K 118**; współpraca na płaszczyźnie finansowej **K 126, ZO 8**; sposób badania s.f. jest ustalony przez Radę Prowincjalną **ZO 175**; sprawozdanie ze s.f. Domu do sporządzenia co roku **ZO 118.**

STOWARZYSZENIA — dla dobra chorych **K 57.**

STUDIUM — plan s. **K 76**; w czasie nowicjatu **ZO 42**; w przygotowaniu do posługi **K 85.**

SUMIENIE — wolność s. **K 50**; rachunek s. **K 65.**

SZKOŁA — miłości **K 9, 44.**

SZPITAL — własny, celowość i kompetencja **ZO 24, 26.**

Ś

ŚLUB — czwarty ś. **K 12, 28**; profesja ś. **K 29**; zachowanie ś. **K 67, ZO 34**; odnowienie ś. w święto Niepokalanego Poczęcia Maryi **ZO 32**.

ŚMIERĆ — Chrystusa **K 5**; sens choroby i ś. **K 47**; ś. nagła **K 49**.

ŚRODKI SPOŁECZNEGO PRZEKAZU — roztropność i umiar w korzystaniu z nich **K 20**; dla apostołatu **ZO 12**.

ŚWIADECTWO — miłości **K 1**; ubóstwa **K 35**; miłości dla chorych o innej religii i niewierzących **K 50**.

ŚWIAT — nasze oddanie jako znak ś. przyszłego **K 31**; solidarność z ubogimi **K 36**; ś. Służby Zdrowia **K 43, ZO 12**; zbawienie ś. **K 48**; alumni i znajomość współczesnego ś. **K 73**.

ŚWIECCY — a służba chorym **K 54, 57**.

ŚWIĘTOŚĆ — chorych **K 47**; w życiu zakonnym **K 67**.

T

TAJEMNICA — paschalna Chrystusa **K 5, 13, 26, 48, 49, 65**.
– t. zawodowa: **ZO 18**.

TYTUŁY – naukowe **K 76**; kredytów zdeponowane w kasie **ZO 168**.

U

UBODZY – miłość Kościoła **K 7**; Chrystus ogłosił ich błogosławionymi **K 33**; praktykujemy życie jako u. **K 34**; wychodzimy naprzeciw potrzebom u. **K 35**; manifestujemy naszą solidarność z u. **K 36**; preferencja na rzecz najbardziej u. **K 51**; instytucje świeckie i kościelne dla u. **K 54**; nadmiar środków przeznaczony dla potrzebujących **ZO 8**.

UBÓSTWO – naśladowanie Chrystusa **K 26**; u. ewangeliczne **K 34, 35**; zachowanie u. i jego świadectwo **K 36**; u. a własność **K 123**.

UCZESTNICTWO — w życiu Trójcy Św. **K 15**; nowicjuszy w życiu wspólnotowym **K 80**; alumnów w życiu Zakonu **K 86**; u. w Kapitułce Generalnej **K 116**; w K. Prowincjalnej **K 117**; w dniach skupienia **K 66**.

UCZNIOWIE — **K 4**.

UMIERAJĄCY — **K 49**.

UMOWA — z administracją szpitali nie będących naszą własnością **ZO 23**; w sprawie alumnów wysłanych do innej Prowincji dla uzupełnienia formacji **ZO 51**; w sprawie głosu czynnego i biernego zakonników przechodzących do innej Prowincji **ZO 55**.

UPOMNIENIE — braterskie **K 18, 23**.

UPRAWNIENIA — własne **K 73**; Przełożonych: patrz PRZEŁOŻONY; u. Delegata Prowincjalnego **K 103**; Przewodniczącego Kapituły Generalnej **K 113**.

URZĄD — Ekonomia: patrz EKONOM; Przełożonego: patrz PRZEŁOŻONY; u. ukonstytuowany przy Kurii Generalnej **ZO 81, 86**;
u. wakujący: Przełożonego Generalnego **K 101**; Konsultorów Generalnych **ZO 72**; Przełożonego

Prowincjalnego **ZO 94**; Przełożonego Lokalnego **ZO 107**; wszystkie u. Zakonu pozostają wakujące, gdy wybierze się nowego Generała **ZO 141**.

UWAGA — skierowana na chorych i promocja zdrowia **K 45**; na rodziny **K 53**.

UWIELBIENIE — ciała ludzkiego a promocja zdrowia **K 45**.

UZDOLNIENIA — indywidualne **K 18, 19**; we współbraciach **K 22**; u wychowawców, do dialogu **K 73**.

W

WAKACJE — **ZO 23**.

WARTOŚCI — **K 18**.

WAŻNOŚĆ — decyzji Kapituł Lokalnych i Prowincjalnych **K 122**; w. ubóstwa **ZO 46**.

WIARA — św. Kamila **K 13**; obecna w nowym Ludzie **K 15**; naśladowanie Chrystusa **K 25**; w. a wolność Boga **K 39**; w. w zmartwychwstanie **K 45**; w. w towarzystwie chorym **K 47, 48**.

WICEPROWINCJA — jest zarządzana, przez Wikariusza Prowincjalnego **K 103**; Misje i Fundacje erygowane na Wiceprow. **ZO 60**; ma prawo do wysłania na Kapitułę Generalną jednego Delegata oprócz Wikariusza Prowincjalnego **ZO 121**.

WIERNOŚĆ — charyzmatowi **K 58**.

WIERZĄCY — chorzy w. i niewierzący **K 47, 50**.

WIKARIUSZ —

W. Generalny: Konsultor wybrany jako pierwszy **K 100**; gdy jest nieobecny Generał, zastępuje go; gdy jest wakat urzędu Przełożonego Generalnego – zarządza Zakonem **K 101**; uczestniczy mocą prawa na Kapitulce Generalnej **K 112**; jego obowiązki jako prokuratora Generalnego **ZO 73**; na Kapitułach Generalnych jest Pierwszym Skrutatorem z samego prawa, aż nie będzie zastąpiony przez Definitorem **ZO 125**.

W. Prowincjalny: zarządza Wice-Prowincją **K 103**; uczestniczy mocą prawa na Kapitulce Prowincjalnej **K 112**.

WIZYTACJA – **K 105**.

WKŁAD — Prowincji dla Domu Generalnego i Domów do kasy Prowincjalnej **ZO 159**.

WŁADZA — podejmowania decyzji **K 23**; szacunek dla w. **K 73**; w. Kapituły Generalnej **K 112**; w. Przewodniczącego Definitorium **ZO 133**.

WŁASNOŚĆ DÓBR — rezygnacja wraz z profesją wieczystą **K 34**; przykład Kościoła pierwotnego **K 36**; w. i zarządzanie nią określone przez prawo **K 123, 124**.

WŁĄCZENIE — do Zakonu wraz ze wstąpieniem do nowicjatu **K 80**.

WOLA BOŻA — **K 39**.

WOLNOŚĆ — a rady ewangeliczne **K 27**; w. a czystość **K 31**; a ubóstwo **K 34, 36**; a posłuszeństwo **K 41**; w. sumienia **K 50**; w. u alumnów **K 73, 77, 84**.

WSPÓLNOTA — kościelna **K 15**; karmiona Słowem Bożym i Sakramentami **K 16, 62**; nasza nowa rodzina **K 18, 19, 91**; porządek dnia **K 20**; akty W. **K 20, 67**; zjednoczenie z innymi W. **K 21**; rola Przełożonego **K 22**,

ZO 1; relacje między Przełożonym a współbraćmi **K 23,24**; ubóstwo **K 35**; W. szpitalna **K 52**; rozeznanie W. **K 58** czynnik formacyjny **K 80, 84**; Prowincja a W. Lokalne **K 93**.

WSPÓŁBRACIA — starsi i niepełnosprawni **K 18**; Msza św. za zmarłych **ZO 5**; relacje wzajemne **K 22, 24**.

WSPÓŁODPOWIEDZIALNOŚĆ — **K 24**.

WSPÓŁPRACA — z Przełożonym **K 24**; z innymi zakonnikami, klerem diecezjalnym, świeckimi i Stowarzyszeniami apostołskimi **K 57**; w. międzydyscyplinarna **ZO 14**; w. między współbraćmi, Domami i Prowincjami **K 58**; podczas formacji **K 78, 86**; w. z Bogiem **K 45**; z braćmi **K 40, 41**; z zakonnicami w szpitalach **ZO 13**.

WYBÓR — powołania **K 84**; w. stanu duchownego lub laickiego **ZO 47**; w. członków Kapituły Generalnej **K 112**; Konsultorów Generalnych **K 114**; Przełożonego Generalnego **K 97, 114**; Prokuratora i Prowikariusza Generalnego **K 101**; na Kapitułach **K 120**; Delegatów na Kapitułę Generalną **K 117**.

WYDATKI — zwyczajne i nadzwyczajne **ZO 176**.

WYŁĄCZENIE — z Zakonu **K 88**.

WYMAGANIA — przy przyjęciu do nowicjatu **K 82**; przy dopuszczaniu do profesji czasowej i wieczystej **K 82, 83**; by być wybranym Przełożonym Generalnym **K 97**; Przełożonym Prowincjalnym **K 102**; Delegatem Prowincjalnym **K 103**.

WYNAGRODZENIE — za służbę chorym **ZO 20**; za pracę w szpitalach nie będących naszą własnością **ZO 23**.

WYZNANIE WIARY — nowego Generała **ZO 138**; nowo mianowanych Przełożonych **K 109**.

Z

ZACHOWANIE – życia wspólnotowego i ślubów **K 20, 128**.

ZADANIA - Kapituły Generalnej **K 114, 115**; Kapituły Prowincjalnej **K 117**; Kapituł Lokalnych **K 118**; specyficzne z. i posłuszeństwo **K 40**.

ZAKON – otrzymał od Boga... **K 1**; św. Kamil powierzył siebie samego i Z. na służbę cierpiącym **K 8**; charyzmat Z. **K 10, 44**; preferencja chorych najbardziej ubogich i opuszczonych **K 10, 51**; potrzebujący w krajach rozwijających się i na misjach **K 51**; zadania misyjne **K 56**; duszpasterstwo powołaniowe i formacja **K 70**; pogłębienie charyzmatu ze strony alumnów **K 75**; Z. jest Wspólnotą instytucjonalną **K 89**; jest złożony z zakonników ojców i braci **K 90**; Z. dzieli się na Prowincje **K 92**; Z. jest osobą prawną **K 123**; zachować w całości ducha Z. **ZO 21**; Z. nie może być odwiedziony od swego celu podstawowego **ZO 29**; przyjęcie do Z. zakonników pochodzących z innych Instytutów **ZO 54**; Generał może wzywać zakonników do służby Z. **ZO 57**; Przełożony Generalny będzie się konsultować okresowo z Prowincjami **ZO 66**; Ekonom Generalny zarządza dobrami Z. **ZO 75**; wspomagany także przez Centralną Komisję Ekonomiczną **ZO 85**; majątek Z. **ZO 155**; cel naszego Z. **K 14, 42, 43**; stosunek do innych Z. **K 57**; nowicjusze studiuja i doświadczają życia naszego Z. **K 79**; uczestniczenie w aktywności Z. **K 85, 86**; Instytut Klerykalny **K 90**.

ZAKONNICY (Posługujący Chorym) — z. a charyzmat **K 11**; profesja ślubów z własną formułą **K 29**; z. duchowni i laicy **K 43**; o równej godności **K 90**; odpowiedzialność za życie Zakonu **K 111**; formacja ciągła **K 87, ZO 11**; promocja duszpasterstwa chorych **ZO 12,29**; relacje między z. **K 18, 19**; przeniesienia z. **ZO 56, 57**; starsi z. **K 18, 59**; — z. vocale: **K 106, 116, 117, 118, ZO 112**.

ZARZĄD (jurysdykcja) — całego Zakonu **K 97, 99**; Prowincji **K 102, 107**; Wspólnoty Lokalnej **K 106**.

ZARZĄDZENIA —

1. Ogólnie: Zarządzenia Ogólne są ustanawiane przez Kapitułę Generalną **K 115**; Z. Prowincjalne — przez Kapitułę Prowincjalną **K 117**; zakonnicy muszą uformować się zgodnie z nimi **K 128**;

2. Z. Ogólne: normy dla erekcji Wice-Prowincji **K 94**; normy co do przejścia zakonnika do innej Prowincji **K 95**; zmiany Z. **K 115**;

3. Z. Prowincjalne: normy odnoszące się do życia zakonnego **ZO 34**; formacji **ZO 37, 39, 41, 42**; struktury i osób **K 103, ZO 67, 94, 104, 111, 119**; dóbr doczesnych **ZO 153, 175**.

ZASTĘPCA (substytut) — Konsultora **ZO 78**; Prowincjała na Kapitułę Generalnej **ZO 120**; Przełożonego Lokalnego **ZO 144**.

ZATWIERDZENIE — propozycji na Kapitułę Generalną **K 117**; decyzji przyjętych na Kapitułach Prowincjalnych i Lokalnych **K 122**; z. Przełożonego Generalnego **K 97**; Przełożonego Prowincjalnego i Lokalnego **K 102, 106, ZO 104**.

ZAWIERZENIE — w stosunku do Przełożonego **K 24**.

ZBAWIENIE – choroba i śmierć są podporządkowane z. **K 5**; współpraca w realizacji z. **K 6, 48**; rozmowa o z. z chorymi **K 47**.

ZDATNOŚĆ – alumnów i nowicjuszy **K 78, ZO 36e, 39, 49**.

ZDROWIE – promocja z. **K 45**; zakonnicy ze złym z. **K 59**.

ZEBRANIE – Wspólnoty **K 19, 23**.

ZEZWOLENIE – Przełożonego Lokalnego do przepowiadania i Prowincjała, by wydawać książki traktujące o religii i obyczajach **K 110**.

ZGODA – za z. **K 96, 107**.

ZJEDNOCZENIE – społeczne i kościelne **K 6, 15**; ze współbraćmi **K 17, 18, 19, 62**; z Bogiem **K 26, 31, 37**; Prowincji **K 96**; dóbr duchowych i materialnych **ZO 9, K 126**.

ZMARLI – modlitwa za z. **ZO 4**; Msze św. za z. zakonników **ZO 5**; za z. będących pod opieką naszych zakonników **ZO 4**; normy w Zarządzeniach Prowincjalnych **ZO 34**.

ZMARTWYCHWSTANIE Chrystusa **K 5, 48, 65**.

ZMIANY — artykułów w Konstytucji i Zarządzeniach Ogólnych **K 115, 129**; w Zarządzeniach Prowincjalnych **K 117**.

ZNAK — opieka nad chorymi jako z. posłannictwa mesjańskiego **K 4**; w służbie chorym jesteśmy z. zjednoczenia Trójcy Św. **K 15**; przez profesję rad ewangelicznych jesteśmy z. życia przyszłego **K 26, 31**; z. czasów **K 39**.

ZROZUMIENIE — dla braci w trudnościach **K 18**; i dla chorych **K 44, 45**.

ZWOŁANIE — Kapituły: Generalnej **K 112, 116**; Prowincjalnej **K 117**; Nadzwyczajnej **K 121**.

Ż

ŻAŁOBA — **K 5**.

ŻYCIE — zakonne kamiliańskie **K 29, 75**; Konstytucja i Zarządzenia Zakonu **K 128**; ż. Wspólnoty **K 13, 17, 19, 20, 89, 91, ZO 9**; ż. konsekrowane **K 23, 26, 67**; ryzyko ż. w służbie chorym **K 28, ZO 17**; ż. wewnętrzne a czystość **K 32, 66**; styl ż. ubogich **K 34, 36**; plany ż. a posłuszeństwo **K 37, 38**; sens ż. **K 47**; rewizja ż. **K 65**; odnowienie własnego ż. duchowego **K 87**.

ZARZĄDZENIA PROWINCJALNE POLSKIEJ PROWINCJI ZAKONU POSŁUGUJĄCYCH CHORYM – OJCOWIE KAMILIANIE

*Uchwalone przez Kapitułę Prowincjalną
w Zabrze dnia 13 grudnia 1994 roku
i zatwierdzone z poprawkami
przez Konsultę Generalną w Rzymie
dnia 1 marca 1995 roku*

Rozdział I

ŻYCIE NASZEJ WSPÓLNOTY

1) Wspólnota

1. Przełożony każdej Wspólnoty, będzie dbał o zachowanie wierności naszemu charyzmatowi i o rozwój życia wspólnotowego.
2. Przełożony zbierze raz w miesiącu swą Wspólnotę celem omówienia ważniejszych spraw dotyczących życia i posługi Wspólnoty (K 19, 23).
3. Porządek dzienny ustala Przełożony ze Wspólnotą uwzględniając potrzeby i specyficzne zadania Współbraci. Powinnością Prowincjała jest zbadanie czy porządek ten zgodny jest z duchem Konstytucji i Zarządzeń (K 20).
4. W przypadku śmierci członka naszej Prowincji, w każdym Domu należy odprawić jedną Mszę św. w jego intencji, a w Domu, w którym przebywał należy odprawić 30 Mszy św.
5. Każdemu z naszych współbraci przysługuje prawo do dwóch Mszy św. w ciągu roku.
6. Przynajmniej dwa razy w roku należy urządzić spotkanie wszystkich współbraci ze wspólnotową Eucharystią celem podtrzymania ducha jedności i rozwoju życia duchowego, a także celem wspólnego omówienia ważniejszych spraw życia i pracy kamiliańskiej.
7. W naszych Domach obowiązuje wszystkich klauzura. Bez zezwolenia Przełożonego nie wolno wprowadzać do pokojów osób świeckich. Nie dopuszcza się również, aby osoby świeckie zamieszkiwały w obrębie klauzury (K 21).
8. Z okazji specjalnych uroczystości Przełożony może zaprosić rodziców, krewnych i dobrodziejów do wspólnego stołu. Trzeba przy tym zważać, aby życie wspólne nie doznało uszczerbku - jest ono bowiem tajemnicą i dobrem, które trzeba należycie chronić.
9. Wyjście z Domu, poza naszym apostołatem, zgłaszamy Przełożonemu. Może on nie zgodzić się na opuszczenie Domu, jeżeli tego wymaga dobro Wspólnoty. Powrót do Domu musi nastąpić do godz. 22⁰⁰. Z

ważnych przyczyn Przełożony może zezwolić na późniejszy powrót do Domu. Przy wyjazdach w dalsze podróże zaleca się utrzymać w mocy zwyczaj błogosławieństwa.

10. Przełożony Domu zobowiązany jest powiadomić swego Zastępcę lub jednego ze Wspólnoty o swojej nieobecności w Domu i o swym powrocie.

11. Wyjazdy na ferie i wakacje muszą być uzgodnione z Przełożonym. Czas urlopu zakonników nie może przekraczać jednego miesiąca, natomiast dla alumnów i braci w okresie formacji, okres ten wynosi trzy tygodnie.

12. Prowincjał udziela zezwolenia na wyjazd za granicę, przy czym należy to wcześniej uzgodnić z Przełożonym.

13. Każdemu zakonnikowi należy się jeden dzień wolny od pracy, przeznaczony na odpoczynek, podobnie klerikom przebywającym w naszych Domach podczas wakacji. Przy czym należy to wcześniej uzgodnić z Przełożonym, który powinien uwzględnić dobro i potrzeby współbraci i Wspólnoty.

14. Wspólnota omówi dokładnie sposób wspólnego spędzania czasu, tak by duch braterstwa, wzajemnego zrozumienia i pomocy był ciągle umacniany. Dlatego też w każdym Domu będzie jeden telewizor w sali rekreacyjnej.

15. Oficjalnym strojem zakonnym jest nasz dotychczasowy habit.

16. W każdym Domu powinna znajdować się biblioteka.

2) Rady ewangeliczne

a/ Czystość

17. W kontaktach naszych z osobami spoza Wspólnoty zakonnej musi być zachowany należyty umiar i powściągliwość. Natomiast, szczególnie dla naszych rodziców i krewnych, winniśmy być gościnni.

18. Przy korzystaniu ze środków społecznego przekazu trzeba zachować umiar i roztropność (K 20).

19. Wezwani przez Pana do wzrastania we wspaniałomyślności, wspieramy naszą wierność przez intensywne życie wewnętrzne, ćwicząc się w braterstwie i gorliwe oddanie się chorym. Jesteśmy wstrzeźliwi w życiu i czuwający w naszym postępowaniu (K 32).

b/ Ubóstwo

20. Przez profesję czasową rezygnujemy z prawa używania i dysponowania dobrami materialnymi bez zezwolenia Przełożonego. A przez profesję wieczystą rezygnujemy także z własności osobistej dóbr materialnych i z możliwości nabywania i posiadania na własność. Wraz z profesją ubóstwa ewangelicznego wybieramy Boga jako najwyższe dobro, przez to, rezygnujemy z własności osobistej dóbr materialnych, stając się w ten sposób bardziej wolni i usposobieni do naszej misji w posłudze chorym. Stosujemy w praktyce formę życia ubogiego i utrzymujemy się z naszej pracy. W ten sposób zachowujemy doskonałe życie wspólne, a w używaniu dóbr zależymy od Przełożonych (K 34).

21. Wydatki na urlopy i podróże winny być zgodne z duchem ślubu ubóstwa. Rada Prowincjalna ustala wysokość kwoty wydatków comiesięcznych zakonników jak i na okres urlopu.

22. W używaniu dóbr doczesnych należy kierować się duchem świadomej odpowiedzialności i ubóstwa, dlatego też będziemy szanować rzeczy używane w klasztorze, troszcząc się o powierzone nam sprzęty.

23. Zakonnik nie może dysponować prywatnym samochodem.

24. W ubóstwie ewangelicznym żyje nie tylko poszczególny zakonnik, lecz także cała Wspólnota. Przeważnie zobowiązujemy się do dawania zbiorowego świadectwa ubóstwa, biorąc pod uwagę miejscowe warunki życia i wymagania naszego apostołatu (K 35).

c/ Posłuszeństwo

25. Będąc aktywnymi i odpowiedzialnymi w posłuszeństwie oraz w podejmowaniu i realizowaniu naszych zadań, współpracujemy chętnie z Przełożonymi i współbraćmi. Posłuszeństwo uwalnia nas od indywidualizmu i prowadzi nas ku dojrzałości osobowej, stając się bardziej wolnymi w służeniu braciom (K 40, 41).

26. Każdy z nas będzie dyspozycyjny w posłuszeństwie i uniknie wywierania nacisków, by pozostać w konkretnym Domu lub sprawować określony urząd (ZO 10).

27. Przełożony Lokalny jest odpowiedzialny za rozpowszechnianie informacji i zarządzeń Prowincjała we Wspólnocie i ich realizację.

3) Posługa

28. Będziemy starali się o pogłębienie wiedzy duszpasterskiej, psychologicznej i medycznej celem zdobycia właściwej kompetencji w naszej posłudze. Dlatego też Prowincjał z Radą Prowincjalną zadba o to, aby w pierwszym rzędzie skorzystali z tego bracia zakonnicy i alumni seminarium duchownego. Formami zdobywania wspomnianych kompetencji niech będą: szkolenia, studia zagraniczne i nauka języków obcych.

29. Co pewien czas winniśmy analizować wspólnotowo, na ile jesteśmy wierni naszemu charyzmatowi w konkretnych warunkach naszej działalności.

30. W naszej posłudze szczególnie otaczamy troską najuboższych, bezdomnych, wszystkich niepełnosprawnych, odrzuconych przez społeczeństwo (narkomani, chorzy na AIDS), umierających – nawet z narażeniem życia. Winniśmy wykorzystać możliwość odprawienia Mszy św. w domu chorego (ZO 27). Będziemy starać się inicjować duszpasterstwo pracowników Służby Zdrowia, siostr zakonnych pracujących w szpitalach, czy też samych kapłanów. Szczególną troską otoczymy naszą posługę na terenach misyjnych (K 56, ZO 28).

4) Życie duchowe

31. Modlitwy wspólne odmawiamy według dotychczasowego modlitewnika. Można odmawiać również wspólnotowo jakąś część Liturgii Godzin, także w połączeniu ze Mszą św. Ze względu na wielkie znaczenie modlitwy myślniej w życiu wewnętrznym, każda Wspólnota będzie przez pół godziny oddawała się rozmyślaniu.

32. W każdym Domu należy zorganizować miesięczny dzień skupienia. Uczestniczą w nim wszyscy członkowie Wspólnoty.

33. Każdy z naszych współbraci zobowiązany jest do odprawienia przez pięć pełnych dni, corocznych rekolekcji wspólnych. W przypadku niemożliwości uczestniczenia należy zwrócić się do Prowincjała (K 66, ZO 33).

34. Liturgia Eucharystii jest źródłem wewnętrznego zjednoczenia z Bogiem i braterskiej miłości. Dlatego wszyscy kapłani odprawiać będą codziennie Mszę św. a pozostali zakonnicy w niej aktywnie uczestniczyć. Kapłan, który nie może odprawić Mszy św. powinien o tym wcześniej powiadomić Przełożonego.

35. Co tydzień odprawiane będą nabożeństwa ku czci Matki Bożej Uzdrawienia Chorych lub św. Kamila (K 68, 69). 8 grudnia, w Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP, odnawiamy śluby zakonne (ZO 32).

Rozdział II

FORMACJA

1) Duszpasterstwo powołaniowe

36. Troska o budzenie powołań do naszego Zakonu musi być dla każdego z nas zasadniczym i świętym obowiązkiem.

37. Prowincjał z Radą Prowincjalną zamianuje Referenta powołaniowego, przeznaczonego do pracy przy budzeniu powołań. Corocznie przedstawi Radzie Prowincjalnej plan swej działalności i to, co zrealizował w minionym okresie.

2) Formacja przed nowicjatem

38. Kandydaci do naszego Zakonu winni odbyć co najmniej 6-miesięczny postulat, nie dłuższy jednak niż 2 lata (*Regolamento della Formazione*).

39. Formacja jest realizowana zgodnie z *Regulaminem formacji* uchwalonym przez Prowincjała z Radą Prowincjalną i zatwierdzonym przez Konsultę Generalną.

40. Kandydaci powinni przed przyjęciem przedstawić się osobiście Ojcu Prowincjałowi i złożyć następujące dokumenty:

- 1° Podanie o przyjęcie do Zakonu;
- 2° Życiorys;
- 3° Świadectwo urodzenia cywilne;
- 4° Świadectwo chrztu i bierzmowania oraz zaświadczenie o stanie wolnym;
- 5° Świadectwo ostatnio ukończonej szkoły;
- 6° Opinia Proboszcza lub katechety;
- 7° Pozwolenie rodziców, jeśli kandydat jest niepełnoletni;
- 8° Świadectwo zdrowia wraz z wynikami badań;
- 9° Trzy fotografie.

41. Przyjmuje się tych, którzy mają wymagany wiek, zdrowie, odpowiedni charakter i wystarczające przymioty dojrzałości, konieczne do podjęcia życia właściwego dla naszego Zakonu. Dlatego też w każdym przypadku zadecyduje o tym :

- 1/ wiarygodność dokumentów;
- 2/ badania lekarskie stwierdzające przydatność fizyczną i psychiczną kandydatów.

42. Warunkiem przyjęcia na kapłana jest świadectwo maturalne, a na brata ukończenie co najmniej szkoły zawodowej.

43. Nieważnie jest przyjęty do nowicjatu:

- 1° kto nie ukończył jeszcze 17 lat;
- 2° małżonek w czasie trwania małżeństwa;
- 3° kto jest aktualnie związany świętym węzłem z jakimś Instytutem życia konsekrowanego albo przynależy do Stowarzyszenia Życia Apostolskiego, z zachowaniem przepisu kan 684 (możliwość przejścia do Zakonu na okres próbny);

4° kto wstępuje do Instytutu pod wpływem przymusu, ciężkiej bojaźni albo kto został przyjęty przez Przełożonego działającego pod takim samym wpływem;

5° kto zataił swoje włączenie do jakiegoś Instytutu życia konsekrowanego lub Stowarzyszenia Życia Apostolskiego (kan 643).

44. Przełożeni nie powinni przyjmować do nowicjatu duchownych diecezjalnych bez porozumienia się z własnym ich Ordynariuszem, jak również obciążonych długiem, którego nie są w stanie spłacić (kan 644).

45. Zakonnik po ślubach wieczystych nie może przejść z własnego do innego Instytutu bez zezwolenia najwyższych Przełożonych obydwu Instytutów, którzy winni uzyskać zgodę własnej Rady. Po odbyciu przynajmniej trzyletniej próby, zakonnik może być dopuszczony do profesji wieczystej w nowym Instytucie. Jeśli zaś nie chce złożyć profesji lub nie został do niej dopuszczony przez kompetentnych Przełożonych, powinien wrócić do dawnego Instytutu, chyba że otrzymałby indult sekularyzacyjny. Na przejście do Instytutu świeckiego albo do Stowarzyszenia Życia Apostolskiego albo z nich do Instytutu zakonnego, wymagane jest zezwolenie Stolicy Świętej (kan 684).

46. Gdy idzie o dopuszczenie duchownych albo tych, którzy byli już przyjęci do innego Instytutu życia konsekrowanego, do Stowarzyszenia Życia Apostolskiego albo do seminarium, to konieczne jest ponadto zaświadczenie odnośnego Ordynariusza miejsca, Wyższego Przełożonego Instytutu lub Stowarzyszenia, bądź Rektora seminarium (kan 645).

47. Bezpośrednio przed rozpoczęciem nowicjatu, kandydaci odprawiają przez pięć pełnych dni rekolekcje zamknięte.

3) Nowicjat

48. Nowicjat, którym rozpoczyna się życie w Instytucie, zmierza ku temu, żeby nowicjusze dokładniej rozpoznali Boże powołanie i to właściwe danemu Instytutowi, by doświadczyli sposobu życia Instytutu, uformowali umysł i serce jego duchem, a także by można było potwierdzić ich zamiar i zdatność (kan 646).

49. Erekcja, przeniesienie i zniesienie Domu nowicjatu mają być dokonane pisemnym dekretem najwyższego Przełożonego Instytutu, wydanym za zgodą jego Rady. Do ważności nowicjatu wymaga się, by był odbywany w Domu prawnie do tego przeznaczonym. W poszczególnych przypadkach i na zasadzie wyjątku, najwyższy Przełożony za zgodą swojej Rady może zezwolić, aby kandydat odbywał nowicjat w innym Domu Instytutu, pod kierownictwem jakiegoś doświadczonego zakonnika, który pełni rolę zastępcy Mistrza nowicjuszy. Wyższy Przełożony może zezwolić, aby zespół nowicjuszy przebywał przez pewne okresy czasu w innym Domu Instytutu, przez niego oznaczonym (kan 647).

50. Nowicjat do ważności powinien trwać dwanaście miesięcy spędzonych we Wspólnocie nowicjatu, z zachowaniem przepisu wyżej podanego. Nieobecność w Domu nowicjatu ponad trzy miesiące, czy to ciągła, czy przerywana powoduje nieważność nowicjatu. Nieobecność przekraczająca piętnaście dni powinna być uzupełniona. Za zezwoleniem Przełożonego Prowincjalnego pierwsza profesja może być antycypowana, ale nie ponad piętnaście dni (kan 648, 649).

51. Cel nowicjatu wymaga, aby nowicjusze byli kształtowani pod kierownictwem Mistrza, zgodnie z programem formacji. Kierownictwo nowicjuszy jest pod zwierzchnictwem wyższych Przełożonych zastrzeżone tylko Mistrzowi (kan 650).

52. Przełożony Lokalny w porozumieniu z Mistrzem nowicjatu jest odpowiedzialny za zachowanie porządku w Domu Formacyjnym.

53. Mistrzem nowicjuszy winien być członek Instytutu, który złożył już śluby wieczyste i został mianowany przez Prowincjała za zgodą swej Rady. Kształtowanie nowicjuszy należy powierzyć członkom starannie do

tego przygotowanym, którzy nie obciążeni innymi obowiązkami, mogliby owocnie i na sposób stały wypełniać swoje zadanie (kan 651).

54. Zadaniem Mistrza oraz jego współpracowników jest rozpoznać i potwierdzić powołanie nowicjuszy, a także uformować ich stopniowo w duchu charyzmatu zakonnego. Nowicjusze powinni być doprowadzeni do zdobycia cnót ludzkich i chrześcijańskich; przez modlitwę i samozaparcie mają być wprowadzani na drogę pełniejszej doskonałości. Należy ich wdrażać w kontemplowanie tajemnicy zbawienia, do czytania i rozważania Pisma świętego; przygotować do kultu Bożego sprawowanego w świętej liturgii; nauczyć sposobu praktyki życia konsekrowanego Bogu i ludziom w Chrystusie przez praktykowanie rad ewangelicznych. Mają być zaznajamiani z charakterem i duchem, celem i karnością historią i życiem własnego Instytutu, jak również przepajani miłością do Kościoła i jego pasterzy. Świadomi własnej odpowiedzialności, nowicjusze niech tak współdziałają czynnie ze swoim Mistrzem, ażeby wiernie odpowiedzieć łasce powołania.

55. Członkowie Instytutu winni zatroszczyć się, ażeby we własnym zakresie wspierali dzieło kształtowania nowicjuszy przez przykład życia i modlitwę. Nowicjusze nie powinni podejmować studiów albo innych zajęć, które nie służą bezpośrednio ich formacji (kan 652).

56. Nowicjusz może swobodnie opuścić Zakon; również kompetentna władza zakonna (Przełożony Lokalny, Prowincjalny i Rada Prowincjalna) może go wydalić.

57. Po półrocznym pobycie w nowicjacie Mistrz nowicjatu zdaje Radzie Prowincjalnej pisemną relację o każdym nowicjuszu.

58. Nowicjat kończy się złożeniem profesji czasowej na jeden rok. Na miesiąc przed końcem nowicjatu należy odbyć skrutinium poszerzonej Rady Prowincjalnej o każdym nowicjuszu w sprawie dopuszczenia go do profesji. W skład poszerzonej Rady Prowincjalnej wchodzi:

- Przełożony Domu nowicjatu;
- Mistrz nowicjatu.

59. Do złożenia profesji czasowej dopuszcza Przełożony Prowincjalny za zgodą swojej Rady. Jeśli zaś co do zdatości kandydata istnieje wątpliwość, Przełożony Prowincjalny może przedłużyć okres próby, nigdy jednak ponad sześć miesięcy (kan 653).

60. Nowicjusze powinni przed pierwszą profesją przekazać, komu zechcą zarządzanie swoimi dobrami oraz w sposób wolny zadysponować ich użytkowaniem i korzystaniem z dochodów. Przynajmniej przed złożeniem wieczystej profesji mają sporządzić testament, ważny również wobec prawa świeckiego (kan 668).

61. Bezpośrednio przed złożeniem ślubów czasowych nowicjusze odprawiają rekolekcje zamknięte przez pełnych pięć dni.

62. Wybór zostania ojcem lub bratem należy podjąć do czasu złożenia ślubów czasowych, najpóźniej do ślubów wieczystych.

63. Profesja czasowa składana jest przez okres co najmniej trzech lat aż do lat sześciu. Wyjątkowo za zgodą Konsulty może być przedłużona do lat dziewięciu (kan 655; 657,2).

64. Do ważności profesji czasowej wymaga się, aby:

- 1° składający ją ukończył przynajmniej osiemnasty rok życia;
- 2° nowicjat został odbyty ważnie;
- 3° dopuszczenia dokonał w sposób wolny Przełożony Prowincjalny za zgodą swojej Rady;
- 4° była ona wyraźna i złożona bez przymusu, ciężkiej bojaźni lub podstępny;
- 5° została przyjęta przez Przełożonego Prowincjalnego lub Lokalnego względnie ich Delegata (kan

656).

4) Formacja po nowicjacie

65. Studia filozoficzno - teologiczne alumni odbywają na uznanych przez Kościół Wyższych Seminariach Duchownych przez okres sześciu lat. Czas studiów jest czasem wyteżonej nauki, pogłębiania życia wewnętrznego i zakonnego. Alumni powinni podlegać kierownictwu osobnego Mistrza alumnów.

66. Mistrz profesów okresu formacyjnego przekazuje Prowincjałowi z Radą Prowincjalną po półroczu i na koniec roku akademickiego sprawozdanie o postępach alumnów.

67. Oprócz normalnych studiów filozoficzno - teologicznych zakonnicy uczestniczą w wykładach i seminariach o tematyce spokrewnionej z naszym zakonnym posłannictwem.

68. Profesi czasowi - bracia zakonni, po nowicjacie przez okres trzech lat będą przebywać w wyznaczonym Domu Formacyjnym w celu pogłębienia swej duchowości i wykształcenia.

69. Po upływie czasu, na jaki profesja została złożona, zakonnik, który sam o to prosi i jest uznany za zdanego przez Radę Prowincjalną powinien być dopuszczony do ponowienia profesji lub do złożenia profesji wieczystej. W przeciwnym razie winien odejść z Instytutu. Profesję wieczystą można dla słusznej przyczyny antycypować, jednak nie ponad trzy miesiące (kan 657).

70. Przed ślubami wieczystymi Rada Prowincjalną zbada na podstawie pisemnej opinii wychowawców, współbraci z Domu formacyjnego oraz z innych Domów zakonnych zdadność każdego kandydata do ślubów wieczystych.

71. Do ważności profesji wieczystej wymaga się:

1° ukończenia przynajmniej dwudziestego pierwszego roku życia;

2° uprzedniej profesji czasowej, przynajmniej przez trzy lata, z zachowaniem możliwości antycypowania w wyjątkowych sytuacjach (kan 658).

72. Przed złożeniem ślubów wieczystych należy odprawić rekolekcje zamknięte przez pełnych pięć dni. Kandydaci składają pisemne oświadczenie, że dobrowolnie i na własną prośbę składać będą śluby wieczyste, a w przypadku wystąpienia z Zakonu nie będą mieli żadnych roszczeń materialnych do Zakonu. Składa się także zrzeczenie posiadania dóbr osobistych i testament.

73. Profesi wieczysti w Domu formacyjnym przed przyjęciem święceń kapłańskich podlegają kierownictwu Mistrza profesów w okresie formacji. Przełożony Lokalny w porozumieniu z Mistrzem profesów w okresie formacji jest odpowiedzialny za zachowanie porządku w Domu Formacyjnym.

5) Formacja ciągła

74. Kształcenie zakonników winno być systematyczne, przystosowane do zdolności członków, duchowe i apostołskie, naukowe i praktyczne, uwieńczone także, gdy to możliwe, uzyskaniem odpowiednich tytułów, tak kościelnych, jak i świeckich. W czasie trwania tego kształcenia, zakonnikom nie należy powierzać obowiązków i funkcji, które by w nim przeszkodziły (kan 660).

75. Zakonnicy mają przez całe życie kontynuować gorliwie swoją formację duchową naukową i praktyczną a Przełożeni powinni zapewnić im potrzebne do tego środki i zostawić na to czas (kan 661).

Rozdział III

STRUKTURA ZAKONU

1) Przełożeni

76. Przełożeni sprawują swój urząd w duchu miłości i służby dla jedności Wspólnoty (K 22).

77. Zakonnicy mianowani Przełożonymi, składają wyznanie wiary według formuły zatwierdzonej przez Stolicę Apostolską przed objęciem swojego urzędu (kan 833).

78. Zakon nasz uznany przez Kościół za Instytut klerycki, jest utworzony z osób zjednoczonych więzami profesji; mają jednakowe prawa i obowiązki, z wyjątkiem tych, które wypływają ze święceń. Profesi wieczysti cieszą się głosem czynnym i biernym (K 90).

a/ Przełożony Prowincjalny

79. Na czele Prowincji ustanowiony jest Przełożony Prowincjalny, który ma co najmniej sześć lat profesji wieczystej, z władzą i jurysdykcją nad wszystkimi Wspólnotami i zakonnikami należącymi do Prowincji (K 102).

80. Przełożony Prowincjalny jest mianowany przez Przełożonego Generalnego za zgodą swojej Rady, biorąc pod uwagę głosy wysłane z Prowincji. Przeprowadzi się dwie tury głosowania. Pierwsza wewnątrz Prowincji celem wyboru co najmniej trzech kandydatów. Zakonnicy na kartkach do głosowania wytypują dwa nazwiska. Następnie wybór dokona się głosując na dwóch z wytypowanych kandydatów, wysyłając kartki wyborcze do Domu Generalnego. O ile nikt nie osiągnie większości absolutną ($1/2$ głosów + 1), będzie się liczyć głosy w następujący sposób: każdy głos dany na pierwszego kandydata będzie miał wartość trzech punktów, a głos dany na drugiego, będzie miał wartość jedynie jednego punktu. Zakonnicy, którzy zamieszkują w Domach bezpośrednio podległych Przełożonemu Generalnemu, korzystają z tego prawa wyborczego we własnej Prowincji (ZO 87).

81. Przełożony Prowincjalny inspirowanie działania apostolskie Prowincji, praktykę miłości braterskiej, przestrzeganie reguł zakonnych, i szczególnie zatroszczy się o właściwe duszpasterstwo powołaniowe i formację. Pomaga Przełożonym Wspólnot Lokalnych w wypełnianiu ich zadań, unikając jednocześnie wchodzenia w ich kompetencje (K 104).

82. Przełożony Prowincjalny piastuje swój urząd przez trzy lata, przy końcu których może być ponownie zatwierdzony na następne trzy lata. Nie może jednakże być mianowanym na trzecie kolejne trzylecie, chyba że otrzyma większość absolutną głosów (K 102).

83. Prowincjał ma za zadanie:

- wizytować Domy swojej Prowincji przynajmniej raz na trzy lata. Może też posłużyć się swoim przedstawicielem dla słusznej przyczyny;
- zatwierdzać razem z Radnymi Prowincjalnymi decyzje Kapituł Lokalnych;
- pobudzać zakonników do aktualizacji swej formacji;
- przyjmować kandydatów do nowicjatu, dopuszczać nowicjuszy do profesji czasowej i odnowienia jej, za zgodą swej Rady;
- ustalać dzień rozpoczęcia nowicjatu;
- usuwać niezdatnego nowicjusza;
- dopuszczać za zgodą Rady do posług i święceń;
- mianować Mistrza nowicjuszy i alumnów;
- przyjąć profesję swoich zakonników;
- wysłuchać zakonników z Domów przed dopuszczeniem do profesji wieczystej;

- zwoływać (dwa razy w roku) Przełożonych Lokalnych Prowincji celem omówienia ważniejszych spraw Prowincji;
- być kustoszem akt, ksiąg i kroniki Prowincji;
- przenosić zakonników z jednego do drugiego Domu Prowincji;
- informować Konsultę o ważniejszych problemach Prowincji i wysłać sprawozdanie roczne;
- przekazać Konsulcie i Domom Prowincji datę i okoliczności śmierci zakonnika;
- mianować za zgodą Rady: Przełożonych, Radnych Lokalnych, Ekonomów Lokalnych. Przed nominacją Przełożonych Prowincjał powinien wysłuchać opinii członków danej Wspólnoty;
- ustalać, po wysłuchaniu Przełożonego, kto winien być Pierwszym Radnym Lokalnym;
- może usunąć Mistrza nowicjuszy i alumnów oraz Radnych Lokalnych;
- może uczestniczyć w jednej Kapitułe Lokalnej w okresie przygotowawczym do Kapituły Prowincjalnej;
- zarządzać dobrami doczesnymi,
- przedstawić na Kapitułe Generalnej sprawozdanie finansowe swej Prowincji;
- dyspensować od jakiegoś artykułu Konstytucji i Zarządzeń;
- wydawać zezwolenie na wydrukowanie książki lub artykułu;
- ma być zastąpiony przez Pierwszego Radnego, gdy jest nieobecny lub ma przeszkody;
- nie może sprawować jednocześnie urzędu Ekonoma;
- utworzyć stanowisko Sekretarza Prowincjała;
- powinien wraz z Wikariuszem Prowincjalnym przebywać w jednym Domu.

b/ Radni Prowincjalni

84. Rada Prowincjalna składa się z czterech Radnych. Mianuje ich Generał za zgodą Konsulty po uwzględnieniu wyników głosowania zakonników Prowincji i zgodzie Prowincjała. Wszyscy głosujący, po mianowaniu Prowincjała, wysłają do Rzymu inną kartkę wyborczą na której zaproponują cztery nazwiska kandydatów.

85. Sprawy do rozstrzygnięcia za zgodą Radnych, raz zaproponowane przez Prowincjała i zbadane kolegiálně, są rozstrzygane większością głosów. Po zwołaniu w odpowiednim czasie Rady, Prowincjał może jej przewodniczyć, także przy obecności dwóch Radnych (ZO 96).

86. Prowincjał z Radą rozpatruje następujące sprawy z głosem rozstrzygającym:

- przyjęcie do nowicjatu i dopuszczenie do profesji;
- dopuszczenie do posług i święceń;
- zezwolenie przejścia ze stanu zakonnego laika na duchownego;
- mianowanie Przełożonych Lokalnych, Mistrza nowicjuszy i alumnów, Ekonomów Lokalnych, Ekonoma Prowincjalnego, Administratora szczególnych dzieł apostołskich;
- usunięcie Radnych Lokalnych, Mistrza nowicjuszy i alumnów, Ekonoma Lokalnego;
- proponowanie erekcji lub zniesienia Domu; otwarcia, zniesienia, lub przeniesienia Domu nowicjatu;
- zwołanie nadzwyczajnej Kapituły Prowincjalnej, ustalenie odbycia Kapituły Prowincjalnej, zatwierdzenie decyzji Kapituł Lokalnych;
- ustalenie wkładu Domów do kasy Prowincjalnej, ustalenie jakie dobra muszą być jako wkład dla dobra Prowincji, określenie sposobu rozliczenia się z zarządu Ekonoma Lokalnego i Prowincjalnego, określenie sum pieniężnych, powyżej których jest konieczna zgoda Rady, zatwierdzenie bilansów prewencyjnych Domów.

87. Rada Prowincjalna rozpatruje z głosem doradczym:

- usunięcie Przełożonego Lokalnego;
- wkład do kasy Generalnej.

c/ Przełożony Lokalny

88. Po dokonanej nominacji Prowincjałów, Przełożony Prowincjalny, po odbyciu konsultacji, i za zgodą swej Rady, zamianuje Przełożonych Lokalnych, o czym dokładnie poinformuje Konsultę. Przełożeni Lokalni, by być zamianowani, muszą mieć co najmniej trzy lata profesji wieczystej. Pozostają na tym urzędzie przez trzechlecie, przy końcu którego mogą być zatwierdzeni po raz drugi. Jeśli z poważnych powodów, jest konieczne zatwierdzenie Przełożonego Lokalnego na trzecie trzechlecie bezpośrednio następujące, wymaga się, by zakonnicy tego Domu byli dyskretnie zapytani o ich opinię w tej sprawie, i by większość z nich ten wybór potwierdziła. Ponowne zatwierdzenie jest zarezerwowane Przełożonemu Generalnemu, za zgodą swojej Rady (K 104).

89. Przełożony będzie przebywał we własnym Domu i nie przyjmie obowiązków, które by Go zbyt angażowały poza Domem. Kiedy Przełożony jest nieobecny lub zachodzą jakieś przeszkody, zastąpi Go Pierwszy Radny lub inny zakonnik delegowany przez Przełożonego; ten jednak nie odstąpi od zarządzeń Przełożonego (K 105).

90. Do zadań Przełożonego Lokalnego należy:

- koordynacja życia Wspólnoty;
- możliwość usunięcia nowicjuszy w wypadku nagłym, po wysłuchaniu opinii Mistrza nowicjuszy;
- przedstawienie sprawozdania rocznego co do postępowania zakonników w okresie formacji, za wyjątkiem Domów formacyjnych;
- sprzyjanie aktualizacji duchowej i profesjonalnej zakonników;
- troska o zachowanie dekretów Stolicy Świętej i Wyższych Przełożonych;
- opieka nad aktami, dokumentami i kroniką Domu;
- podczas wizytacji zostaje zawieszona Jego jurysdykcja;
- możliwość przyjęcia osobiście lub przez Delegata profesji zakonników;
- zwołanie Kapituły Lokalnej, określenie spraw do rozpatrzenia na niej i przewodniczenie obradom Kapituły;
- przedstawienie rocznego bilansu prewencyjnego;
- jeśli to konieczne, pełnienie urzędu Ekonoma Lokalnego;
- podpisanie z Ekonomem i Radnymi bilansu za rok poprzedni;
- uczestniczenie z prawa na Kapitulie Prowincjalnej.

d/ Radni Lokalni

91. Przełożony Prowincjalny, po mianowaniu Przełożonego Lokalnego, i po wysłuchaniu Jego opinii, jak najprędzej zamianuje na trzechlecie Radnych Lokalnych, których będzie co najmniej dwóch. Zawsze po wysłuchaniu zdania Przełożonego, Prowincjał ustala, który z zamianowanych zakonników, winien być Pierwszym Radnym (ZO 106).

92. Kiedy, z jakiegokolwiek powodu, Przełożony Lokalny przestaje piastować swój urząd, Radni pozostają w swej funkcji, aż do mianowania nowego Przełożonego. Mandat Radnego przestaje obowiązywać, kiedy zakonnik jest przeniesiony do innego Domu, lub kiedy dla słusznej przyczyny, jest usunięty ze swego urzędu przez Radę Prowincjalną (ZO 107).

93. Rada Lokalna z głosem rozstrzygającym zatwierdza i podpisuje się pod bilansem za ubiegły rok. Natomiast Rada ma głos doradczy przy mianowaniu Ekonoma Lokalnego.

e/ Sekretariaty

94. Prowincjał z Radą powołuje Sekretariaty ds. posługi kamiliańskiej, formacji i misji, aby skuteczniej animowały i organizowały na swym odcinku życie i działalność Wspólnoty. Osoby te nie powinny być zbyt

związane z innymi urzędami. Przynajmniej raz w roku będzie zorganizowane spotkanie poszczególnego Sekretariatu z określoną tematyką i przedstawią one plan i sprawozdanie ze swej działalności.

95. Sekretariat ds. posługi będzie koordynował rozwój i planowanie naszej posługi kamiliańskiej. Będzie starał się utrzymać żywe zainteresowanie dla posługi chorym, odpowiadającej na potrzeby obecnego czasu i konkretnych miejsc.

96. Sekretariat ds. formacji jest odpowiedzialny za budzenie powołań, formację nowicjuszy i alumnów. Zadania te mają spełniać szczególnie: Referent powołaniowy, Mistrz profesów w okresie formacji i nowicjuszy. Za formację ciągłą jest odpowiedzialny Prowincjał.

97. Sekretariat ds. misji ma za zadanie ożywiać ducha misyjnego wśród współbraci w Prowincji, być centrum wymiany informacji i stałych kontaktów pomiędzy Prowincją a misjonarzami. Oprócz tego, powinna utrzymywać kontakty ze świeckimi, którzy pragną współpracować na rzecz misji.

2) Kapituły

98. Zakonnicy ponoszą osobistą odpowiedzialność za życie Zakonu, przede wszystkim na Kapitułach. Pod przewodnictwem Przewodniczącego uczestniczą w niej wszyscy, którzy mają do tego prawo, aby wyrazić swoją opinię i podjąć decyzje w sprawach odnoszących się do życia zakonnego.

a/ Kapituła Prowincjalna

99. Kapitułę Prowincjalną ogłasza i zwołuje Prowincjał względnie Jego zastępca. Wybór Delegatów na Kapitułę Prowincjalną dokonuje się w następujący sposób:

1° Równocześnie z ogłoszeniem Kapituły, Prowincjał przesyła do każdego Domu listę z nazwiskami tych, którzy mogą być wybrani na Delegatów;

2° Na Kapitułach Lokalnych zostaje wybrany Delegatem ten, kto otrzymał największą ilość głosów, w przypadku równości głosów zostaje wybrany starszy profesją zakonną a gdy i tu jest równość głosów, to decyduje wyższy wiek życia;

3° Liczba wybranych Delegatów na Kapitułę musi być większa lub co najmniej równa liczbie tych, którzy uczestniczą z prawa;

4° Liczbę Delegatów z każdego Domu ustala Rada Prowincjalna.

100. Prawo do uczestniczenia w Kapitułach Prowincjalnej mają:

- Prowincjał
- Przełożeni Domów
- Radni Prowincjalni
- Ekonom Prowincjalny
- Poprzedni Prowincjał
- Mistrz nowicjuszy i alumnów
- Wybrani Delegaci.

101. Zwyczajną Kapitułę Prowincjalną należy zwoływać przynajmniej co trzy lata przed wygaśnięciem kadencji Prowincjała. Celem Kapituły jest:

1° Ustanawiać normy Zarządzeń Prowincjalnych;

2° zbadać i zdecydować co jest najbardziej niezbędne do odnowy i rozwoju życia duchowego i naszego apostołatu;

3° zbadać stan ekonomiczny Prowincji;

4° przed Kapitułą Generalną zatwierdzać wnioski do przedstawienia na Kapitułę Generalną i wybrać dwóch Delegatów na tę Kapitułę.

102. Kapituła Prowincjalna będzie zwołana w takim czasie, iż zakończy się na dwa miesiące przed Kapitułą Generalną. Po sprawdzeniu obecności uczestników Kapituły i wyznaczeniu przez Przewodniczącego dwóch Skrutatorów, przystąpi się do wyboru Sekretarza Kapituły. Przełożeni przedstawia sprawozdanie finansowe swego Domu, a Prowincjał przedstawi bilans Prowincji. Te wszystkie sprawozdania o stanie ekonomicznym, zbadane przez Kapitułę Prowincjalną będą zredagowane w jedno sprawozdanie do przesłania na Kapitułę Generalną. Po rozpatrzeniu i rozstrzygnięciu wszystkich problemów w toku dyskusji, przejdzie się do wyboru Dwóch Delegatów i ich Zastępców. Wybór będzie dokonany w taki sposób, iż przejdzie się do wyboru drugiego Delegata jedynie po wyborze pierwszego. To samo uczyni się także przy wyborze pierwszego i drugiego Zastępcy.

103. Jeśli Prowincjał, z ważnej przyczyny, nie może uczestniczyć w Kapitulce Generalnej, będzie zastąpiony przez Pierwszego Radnego. Jeśli zaś ten został już wybrany Delegatem, w tym wypadku ma prawo do tego Jego Zastępcę, wybrany do uczestniczenia na Kapitulce Generalnej.

104. Przełożony Lokalny, który z poważnych przyczyn nie może uczestniczyć na Kapitulce Prowincjalnej, może delegować ze swej Wspólnoty innego zakonnika.

105. Jeśli Prowincjał z powodu choroby lub z innej racji, natrafił na przeszkodę, by wziąć udział w zbliżającej się Kapitulce Prowincjalnej, będzie przewodniczyć Pierwszy Radny Prowincjalny.

106. Decyzje Kapituły Prowincjalnej, by były ważne, muszą być ratyfikowane przez Przełożonego Generalnego.

107. W Kapitulce Prowincjalnej mogą uczestniczyć profesjści czasowi, bez głosu czynnego i biernego w następujących proporcjach:

- jeden Delegat będzie wybrany gdy ilość profesów nie przekracza dziesięciu;
- dwaj Delegaci - powyżej dziesięciu profesów czasowych.

b/ Kapituła Lokalna

108. Kapituły Lokalne, na których wybiera się Delegatów na Kapitułę Prowincjalną muszą odbyć się w czasie wyznaczonym przez Prowincjała. Na tych Kapitulach mają być omówione i opracowane propozycje na Kapitułę Prowincjalną i Generalną. Kapitułę ogłasza i zwołuje Przełożony Lokalny.

109. Przełożony Prowincjalny może głosować i przewodniczyć jedynie na jednej Kapitulce Lokalnej, przez niego w sposób wolny wybranej w danej Prowincji. W tym przypadku, Przełożony Lokalny zwoła Kapitułę na mocy pełnomocnictwa otrzymanego od Prowincjała.

110. Po imiennym sprawdzeniu obecności Członków Kapituły i po wyznaczeniu spośród nich przez Przewodniczącego dwóch Skrutatorów, przechodzi się do wyboru Sekretarza Kapituły. Potem następuje rozpatrywanie poszczególnych spraw.

Akta Kapitul Lokalnych będą przesłane możliwie szybko do Przełożonego Prowincjalnego celem ratyfikacji.

111. Przełożony Domu jest zobowiązany do dania pod głosowanie rozstrzygające Kapituły Lokalnej, bilansu przewencyjnego, który winien być przedstawiony Prowincjałowi na początku roku. Na wszystkie wydatki nieprzewidziane w tym bilansie, a które okażą się konieczne w ciągu roku, konieczna jest zgoda Rady Prowincjalnej (ZO 153).

112. Przełożony i Jego Radni, do których należy rozwiązanie spraw rozważanych na doradczej Kapitulce, będą brali zasadniczo pod uwagę zgodne opinie zakonników i nie odstąpią od nich bez poważnej przyczyny, ocenionej przez nich samych. Kiedy się rozważa o sprawach przeznaczonych do ratyfikacji przez Wyższych Przełożonych, razem z decyzją Rady Lokalnej muszą być przedstawione także akta Kapituły lokalnej konsultatywnej (Z0154).

3) Wyłączanie Członków z Zakonu i ich ponowne przyjęcie

113. Przełożony Generalny, za zgodą swojej Rady może z ważnej przyczyny udzielić zakonnikowi, profesowi ślubów wieczystych, indultu ekskluazyjnego, jednak na okres nie przekraczający trzech lat. Jeśli chodzi o duchownego, potrzebna jest wcześniejsza zgoda Ordynariusza miejsca, gdzie zakonnik ma zamieszkać. Przedłużenie takiego indultu lub udzielenie go na okres przekraczający trzechlecie leży w kompetencji Stolicy Apostolskiej. Na prośbę Przełożonego Generalnego, działającego za zgodą swojej Rady, ekskluazja może być zastosowana przez Stolicę Apostolską z ważnych przyczyn, z zachowaniem słuszności i miłości (kan 686).

114. Członek ekskluazjowany zostaje zwolniony z tych obowiązków, które nie dadzą się pogodzić z nowymi warunkami życia. Jest jednak zależny i pozostaje pod opieką swoich Przełożonych jak również Ordynariusza miejsca, zwłaszcza gdy jest duchownym. Może nosić strój Instytutu, chyba że co innego postanowiono w indulcie, ale jest pozbawiony głosu czynnego i biernego (kan 687).

115. Na prośbę profesa ślubów czasowych, który dla ważnej przyczyny pragnie opuścić Instytut, indultu odejścia może udzielić Przełożony Generalny za zgodą swojej Rady (kan 688).

116. Przełożony Prowincjalny, jeśli zachodzą słuszne przyczyny, po wysłuchaniu swojej Rady może nie dopuścić Członka, którego profesja czasowa wygasła, do złożenia następnej profesji. Choroba fizyczna lub psychiczna, także wtedy gdy pojawiła się po złożeniu profesji, stanowi podstawę niedopuszczenia do odnowienia profesji lub złożenia profesji wieczystej, jeśli - zdaniem biegłych - Członek, o którym wyżej mowa, jest na skutek tego niezdolny do podjęcia życia zakonnego. Nie ma to zastosowania wtedy, gdy choroba zaistniała na skutek zaniedbań ze strony Instytutu lub pracy podejmowanej w Zakonie. Jeśli w czasie trwania ślubów czasowych zakonnik stał się niepoczytalny, wówczas - chociaż jest niezdolny do złożenia nowej profesji - nie może być wydalony z Instytutu (kan 689).

117. Przełożony Generalny, za zgodą swojej Rady, może ponownie przyjąć bez obowiązku ponawiania nowicjatu - tego, kto po zakończeniu nowicjatu lub po profesji zgodnie z prawem opuścił Instytut; do tego zaś Przełożonego będzie należało określenie czasu, odpowiedniej próby przed profesją czasową i okresu na jaki mają być złożone śluby poprzedzające profesję wieczystą (kan 690).

118. Zakonnik po ślubach wieczystych nie powinien prosić o indult odejścia z Zakonu, jak tylko z bardzo poważnych przyczyn rozważonych wobec Pana. Swoją prośbę winien skierować do Przełożonego Generalnego, który ma ją przesłać do Stolicy Apostolskiej, dołączając opinię własną oraz swojej Rady (kan 691).

119. Indult odejścia udzielony zgodnie z prawem i podany do wiadomości zainteresowanego, na mocy samego prawa zawiera w sobie dyspensę od ślubów oraz od wszystkich obowiązków wpływających z profesji, chyba że sam członek by go w chwili notyfikacji nie przyjął (kan 692).

120. Jeśli członek jest duchownym, indultu nie udziela się, zanim nie znajdzie on biskupa, który go inkardynuje do diecezji lub przynajmniej przyjmie na okres próby. W razie przyjęcia na próbę, po upływie pięciolecia, zostaje na mocy prawa inkardynowany do diecezji, chyba że biskup by tego odmówił (kan 693).

121. Na mocy samego prawa jest wydalony z zakonu członek, który:

1° notorycznie odstąpił od wiary katolickiej;

2° zawarł małżeństwo lub usiłował je zawrzeć, nawet tylko cywilne. W tych przypadkach Przełożony Prowincjalny wraz ze swoją Radą powinien, po zebraniu dowodów, bezzwłocznie wydać stwierdzenie faktu, ażeby prawnie stało się wiadome wydalenie (kan 694).

122. Zakonnik powinien być wydalony z powodu następujących przestępstw:

1° duchowny konkubinariusz lub trwający w innym grzechu zewnętrznym przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu, wywołującym zgorszenie, winien być ukarany suspensą do której, gdy mimo upomnienia trwa w przestępstwie, można stopniowo dodawać inne kary, aż do wydalenia ze stanu duchownego. Duchowny, który w inny sposób wykroczył przeciwko szóstemu Przykazaniu Dekalogu, jeśli jest to połączone z użyciem przymusu lub gróźb, albo publicznie lub z osobą małoletnią poniżej lat szesnastu, powinien być ukarany sprawiedliwymi karami, nie wyłączając w razie potrzeby wydalenia ze stanu duchownego (kan 1395);

2° kto popełnia zabójstwo albo siłą lub podstępem porywa lub zatrzymuje człowieka, bądź go okalecza czy poważnie rani, powinien być ukarany stosownie do ciężkości przestępstwa (kan 1397);

3° kto powoduje przerwanie ciąży, po zaistnieniu skutku, podlega ekskomunice wiążącej mocą samego prawa (kan 1398).

W tych przypadkach Przełożony Prowincjalny, zebrawszy dowody co do faktu i poczytalności, winien zakomunikować wydalonemu członkowi oskarżenie i dowody, dając mu możliwość obrony. Wszystkie akta podpisane przez Przełożonego Prowincjalnego i notariusza, wraz z odpowiedziami członka sporządzonymi na piśmie i podpisanymi przez niego samego należy przesłać do Przełożonego Generalnego (kan 695).

123. Zakonnik może być wydalony także z innych przyczyn, jeśli są poważne, zewnętrzne, poczytalne i prawnie potwierdzone, jakimi są: habitualne zaniedbywanie obowiązków życia konsekrowanego; powtarzające się naruszanie świętych więzów (ślubów); uporczywe nieposłuszeństwo prawnym nakazom Przełożonych w poważnej materii; wielkie zgorszenie powstałe wskutek zawinionego zachowania się zakonnika; uporczywe podtrzymywanie lub rozpowszechnianie poglądów potępionych przez Nauczycielski Urząd Kościoła; publiczne przyjęcie ideologii przepojonych materializmem lub ateizmem; bezprawna nieobecność trwająca pół roku (kan 696).

124. Jeśli w wypadkach, o których mówi poprzedni punkt, Przełożony Prowincjalny po wysłuchaniu swojej Rady, uzna, że należy wszcząć proces o wydalenie:

1° powinien zebrać lub uzupełnić dowody;

2° powinien upomnieć zakonnika na piśmie lub wobec dwóch świadków z wyraźnym zagrożeniem wydalenia, które nastąpi, jeśli się nie poprawi precyzując wyraźnie przyczynę wydalenia i dając mu pełną możliwość obrony; w razie nieskuteczności tego upomnienia, powinien po upływie przynajmniej piętnast- or skierować drugie upomnienie;

3° jeśli i to upomnienie okazało się bezskuteczne a Przełożony Prowincjalny wraz ze swą Radą uznał, że niepoprawność jest wystarczająco pewna, a obrona jest niewystarczająca, po bezskutecznym upływie piętnastu dni od ostatniego upomnienia, należy przesłać do Przełożonego Generalnego wszystkie akta podpisane przez Przełożonego Prowincjalnego i notariusza, wraz z odpowiedziami zakonnika, przez niego podpisanymi (kan 697).

125. Dekret wydalający nie posiada mocy, jeśli nie został potwierdzony przez Stolicę Świętą (kan 700). Przez prawne wydalenie tym samym ustają śluby oraz prawa i obowiązki wynikające z profesji. Jeśli jednak zakonnik jest duchownym, nie może wykonywać święceń, dopóki nie znajdzie biskupa, który go przyjmie do odbyciu odpowiedniej próby w diecezji, albo przynajmniej zezwoli na wykonywanie święceń (kan 701).

126. Ci, którzy zgodnie z prawem opuszczają Zakon lub zostali z niego prawnie wydalen, nie mogą się od niego niczego domagać za jakąkolwiek pracę w nim wykonywaną. Jednakże Instytut winien zachować słuszność i ewangeliczną miłość wobec wydalonego członka (kan 702).

127. W przypadku poważnego zgorszenia zewnętrznego lub bardzo poważnej szkody grożącej Zakonowi, zakonnik może być natychmiast wydalony z Domu zakonnego przez Przełożonego Prowincjalnego, albo - gdy przynagła niebezpieczeństwo przez miejscowego Przełożonego za zgodą jego Rady Przełożony Prowincjalny, jeśli zachodzi potrzeba, winien wszcząć proces o wydalenie, zgodnie z przepisami prawa albo przedstawić sprawę Stolicy Apostolskiej (kan 703).

Rozdział IV

DOBRA DOCZESNE ZAKONU

128. Nasze dobra doczesne są przeznaczone na utrzymanie zakonników i do realizacji naszych dzieł miłości i apostołatu (K 125).

129. Konsulta Generalna, po wysłuchaniu Rady Prowincjalnej, określi wkład jaki każda Prowincja winna przekazać do Kasy Generalnej. Tak samo, Rada Prowincjalna, po wysłuchaniu Kapituły Lokalnej, ustali wkład jaki każdy Dom winien przekazać do Kasy Prowincjalnej (ZO 159).

130. Prowincjał ze swoją Radą po uprzednim skonsultowaniu się z Ekonomem Prowincjalnym, ustali sposób zarządzania dobrami doczesnymi Prowincji i Wspólnot Lokalnych.

131. Urząd Ekonomy Prowincjalnego nie może być powierzony Przełożonemu Prowincjalnemu, natomiast może być sprawowany poza Radą Prowincjalną i mieć charakter doradczo-wykonawczy.

132. Urząd Ekonomy Lokalnego, jakkolwiek za bardziej właściwe byłoby nie łączenie go z urzędem Przełożonego, nie jest nie do pogodzenia z tym urzędem, kiedy wymaga tego konieczność (ZO 163). Prowincjał wraz ze swą Radą zadecyduje, w której Wspólnocie nastąpi rozdział funkcji Przełożonego Lokalnego od Ekonomy Lokalnego

133. Ekonomowie nie będą używać dóbr dla swego osobistego zysku, ani nie postarają się dla innych zakonników o rzeczy osobiste bez pozwolenia Przełożonego (ZO 166).

134. Stypendia mszalne będą wiernie rejestrowane, tak aby te zobowiązania były zawsze łatwe do sprawdzenia. Tak samo księgowość będzie starannie prowadzona przez Ekonomy w ten sposób, iż stan finansowy będzie zawsze łatwy do określenia przy każdej ewentualnej kontroli.

135. Przełożeni Prowincjalni, co do wydatków nadzwyczajnych, które oni mogą dokonać za zgodą Radnych lub bez niej, będą zachowywać przepisy ustalone przez Konsultę Generalną. Przyjmuje się, iż wydatki zwyczajne, to środki konieczne do normalnego i godnego zarządzania życiem zakonnym wraz z konserwacją i ewentualnym zastąpieniem dóbr materialnych.

136. Ekonom może być usunięty ze swego urzędu, jedynie z poważnej przyczyny: Ekonom Lokalny przez Przełożonego Prowincjalnego za zgodą swojej Rady; Ekonom Prowincjalny przez Konsultę Generalną (ZO 173).

a/ Zarząd dóbr poszczególnych Domów

137. Po mianowaniu lub zatwierdzeniu Przełożonego Domu, Przełożony Prowincjalny, wysłuchawszy opinii Rady Lokalnej, zamianuje za zgodą swojej Rady, jednego zakonnika na urząd Ekonomy Lokalnego do zarządzania Domem (ZO 174).

138. Na początku nowego roku, poszczególne Domy przedstawia Przełożonemu Prowincjalnemu starannie przygotowany przewencyjny bilans finansowy przychodów i rozchodów zwyczajnych i nadzwyczajnych przewidzianych na bieżący rok, tak aby Prowincjał ze swą Radą i Ekonomem Prowincjalnym mogli lepiej uzgodnić, dla dobra Prowincji, potrzeby Domów z ich możliwościami (ZO 176).

Taki bilans sporządzony przez Kapitułę Lokalną przejrany i zatwierdzony przez Radę Prowincjalną staje się dla Domów normą do przestrzegania, nie ulegającą zmianie bez zgody Prowincjała.

139. Każdego roku będzie przedstawiony Prowincjałowi bilans minionego roku podpisany przez Przełożonego, Radnych, Ekonomy i rewidentów powołanych przez Radę Prowincjalną. Prowincjał z Ekonomem

Prowincjalnym zbadają go uważnie i jeśli to konieczne, przedstawią swoje uwagi. Kopia tego sprawozdania będzie przechowywana w archiwum danego Domu i Prowincji (ZO 177).

b/Zarząd dóbr Prowincji

140. Ekonom Prowincjalny, mianowany przez Przełożonego Prowincjalnego i przez swych Radnych, jest zatwierdzony przez Konsultę Generalną i podlega bezpośrednio Prowincjałowi w tym, co dotyczy jego urzędu.

141. Kasa Prowincjalną zbiera środki na wydatki potrzebne na realizację zadań ogólnych Prowincji, na utrzymanie Domów formacyjnych w okresie co trzy miesiące.

142. Przełożony Prowincjalny ze swą Radą i Ekonomem Prowincjalnym zbada bilansy Domów przesłane Jemu przez Przełożonych Lokalnych. Każdego roku sporządzi ogólny bilans finansowy całej Prowincji, zbadany przez Komisję Ekonomiczną wyznaczoną przez Radę Prowincjalną z podpisem Prowincjała, Radnych i Ekonoma Prowincjalnego (ZO 181).

143. Na kupno względnie przyjęcie samochodu i innych drogich przedmiotów, których wartość przekracza roczne kieszonkowe, wymagana jest zgoda Rady Prowincjalnej.

144. Za pobyt naszych Współbraci w innych Domach nie pobiera się opłat.

Rozdział V

AKTA I KSIĘGI

145. Akta i księgi będą starannie prowadzone i przechowywane. W Archiwum Prowincjalnym powinny znajdować się następujące księgi:

1° Księga Dekretów

2° Dokumenty osobiste każdego członka Prowincji w specjalnych teczkach, dla każdego osobno;

3° Księga Kapituł - protokoły z Kapituł Prowincjalnych;

4° Księga Rady Prowincjalnej - protokoły z posiedzeń Rady Prowincjalnej;

5° Kronika Prowincji;

6° Księga Finansowa.

146. Każdy poszczególny Dom powinien posiadać:

1° Księgę Dekretów;

2° Księgę Członków Wspólnoty Lokalnej;

3° Księgę Kapituł Lokalnych;

4° Księgę Stypendialną

5° Kronikę Domu;

6° Księgę Finansową

7° Spis Inwentarza.

Rozdział VI

OBOWIĄZUJĄCY CHARAKTER KONSTYTUCJI

147. Żaden Przełożony, jakiegokolwiek stopnia, nie ma prawa do udzielania ogólnych dyspens od norm zawartych w Konstytucji i Zarządzeniach. Jednakże z ważnej przyczyny lub dla większego dobra, Przełożeni Lokalni w swej Wspólnocie, Prowincjałowie w Prowincji, a Generał w całym Zakonie, mogą roztropnie dyspensować od jakiegoś artykułu w sprawie dyscyplinarnej, pod warunkiem, iż traktuje się jedynie o

pojedynczych osobach lub przejściowych przypadkach. W innych sytuacjach, dyspensę udziela Przełożony Generalny, po wysłuchaniu opinii Konsultorów (ZO 184).

148. Dyspensy o większej ważności, zazwyczaj udziela się na piśmie. Przełożeni wykorzystają to prawo, by pomóc zakonnikom w ich poważnych potrzebach, w chorobie i dla ich pożytku, unikając jednocześnie, sprzyjaniu rozluźnienia w dyscyplinie zakonnej. Jednakże nie przekroczą granic ustalonych przez prawo i zachowają przepisy kanoniczne (kan 185).

149. Każdy zakonnik powinien posiadać pełny tekst Konstytucji i Zarządzeń, dokładając wszelkich starań, by wycisnąć go głęboko w swym sercu i pamięci. Tematyka dwóch pierwszych Części Konstytucji niech będzie często rozważana podczas wspólnych zebrań. Wszyscy poważnie zaangażują się w autentyczne życie duchem Konstytucji i Zarządzeń, dla realizowania posłannictwa kamiliańskiego w Kościele i w świecie (ZO 186).

Skróty:

- K** - Konstytucja
Zakonu Posługujących Chorym
- ZO** - Zarządzenia Ogólne
- kan** - kanony
Kodeksu Prawa Kanonicznego